

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 29. LEDNA 2023

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je království nebeské.

S P. Vlastimilem Vaňkem (*6.2.1958) v chrámu na Hoře Blahoslavenství u evangeliáře s textem Horského kázání.
Izrael, Peregrinatio ad Fontes Salutis, 26. února 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, jako lid, který Bůh povolal k údělu blahoslavených, prosme nebeského Otce, skrze jeho Syna v Duchu svatém:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za Svatého otce Františka, aby jeho nadcházející apoštolská cesta do Konga přinesla všem poselství smíření v Ježíši Kristu, a úpěnlivá modlitba "aby všichni byli jedno", ať smíří jihosúdánské kmeny v jeden národ.
- Za nově zvoleného prezidenta naší vlasti, ať Hospodin, jenž vládne nade vším, inspiruje a provází jeho kroky, aby v srdci národa zavládl pokoj a vítězila Boží pravda.
- Za zmučený ukrajinský národ, aby se na jeho dějinách naplnilo Ježíšovo blahoslavenství pronásledovaných pro spravedlnost, jimž patří nebeské království.
- Za lidi naší doby, aby pochopili, že spravedlivý a člověka důstojný svět nelze vybudovat bez Krista, - Boha, který se pro nás a pro naši spásu stal člověkem.
- Za pyšné, zatvrzelé a sebevědomé, aby byli přivedeni k poznání duchovního bohatství chudoby, mírnosti a trpělivosti.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na věčné radosti blahoslavených.

K: Otče, sešli nám Ducha pravdy, aby slovo tvého Syna proměnilo naše srdce a obnovilo náš život. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

"HIC DOMUS MEA INDE GLORIA MEA" (*Toto je můj dům, odtud má sláva*): poutníci s votivní svíci před hlavním oltářem baziliky Panny Marie Pomocnice, zbudované sv. Janem Boskem na místě, označeném samotnou Matkou Boží. *Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet*, Totino, Itálie, 22. června 2015.

POUTNÍCI VE SVATYNI SV. JOSEPHINY BAKHITY,
Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, Schio, Itálie, 28. června 2015.

EUCCHARISTIE NA MÍSTĚ ZJEVENÍ PANNY MARIE BERNADETTĚ SOUBIROUS U MASSABIELLSKÉ JESKYNĚ,
Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem, Lourdes, Francie, 18.- 29. 6 2008.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 5. ÚNORA 2023

Spravedlivý září v temnotách jako světlo.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH PŘI EUCHARISTII V KATEDRÁLE SV. AGÁTY V KAPLI S OSTATKY PATRONKY SICÍLIE,
Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 6.7.2019.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

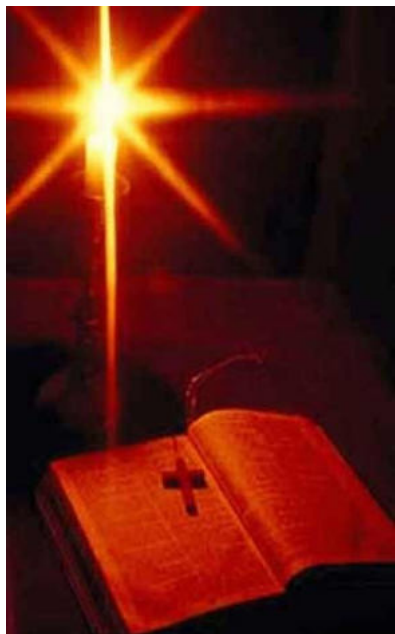
K: Bratři a sestry, prosme Boha Otce, který slyší modlitby těch, kdo se k němu obracejí s pokorným a upřímným srdcem:

L: BOŽE, DEJ NÁM KRÁČET VE TVÉM SVĚTLE.

- Za Svatého otce Františka, aby jeho apoštolská cesta do Konga přinesla všem poselství smíření v Ježíši Kristu, a úpěnlivá modlitba "aby všichni byli jedno", ať smíří jihosúdánské kmeny v jeden národ.
- Aby letošní Světový den nemocných dal zaznít v srdcích výzvě milosrdného Samaritána - "postarej se o něj" a připomněl, že nemocní jsou centrem Božího lidu, který spolu s nimi kráčí vpřed jako proroctví lidstva, v němž je každý vzácný a nikdo není vyloučen.
- Za ukrajinský národ, prožívající nevýslovné utrpení, ať Kristus - Světlo světa, zažene temnoty ruského terorizmu a uzdraví rány tolik zmučené Ukrajiny.
- Modleme se, aby se farnosti žijící v opravdovém společenství stávaly stále více komunitami víry, bratrství a pohostinnosti vůči těm nejpotřebnějším.
- Modleme se, aby mezinárodní synodální setkání v Praze přispělo k nalézání Boží vůle pro místní církve v Evropě.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na světle tvé slávy.

K: Otče, dej ať tvé světlo září v životě tvých věřících, aby ti, kdo vidí jejich dobré skutky velebili Tebe, který jsi na nebesích. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – SOF 2,3; 3,12-13

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Hleďte Hospodina, všichni pokorní v zemi, kteří jednáte podle jeho výroku. Hleďte spravedlnost, hleďte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu.

Uprostřed tebe zanechám lid pokorný a chudý. Budou hledat své útočiště v Hospodinově jménu ti, kdo zbudou z Izraele. Nebudou konat nepravost, nebudou lhát, v jejich ústech se nenajde podvodný jazyk. Když se budou pást a odpočívat, nikdo je nebude děsit.

ŽALM 146

Hospodin zachovává věrnost navěky, – zjednává právo utlačeným, – dává chléb lačným. – Hospodin vysvobozuje vězně. Hospodin otvírá oči slepým, – Hospodin napřimuje sklíčené, – Hospodin miluje spravedlivé. – Hospodin chrání

přistěhovalce. Hospodin podporuje sirotka a vdovu, – ale mate cestu bezbožníků. – Hospodin bude vládnou na věky, – tvůj Bůh, Sióne, po všechna pokolení.

2. ČTENÍ – 1KOR 1,26-31

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Jen se podívejte, (bratři), komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých lidí podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou "něco", aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet. A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem. Jeho nám Bůh poslal jako dárce moudrosti, spravedlnosti, posvěcení a vykoupení. Tak se splnilo, co je v Písmu: "Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu."

EVANGELIUM – MT 5,1-12a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil:

"Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

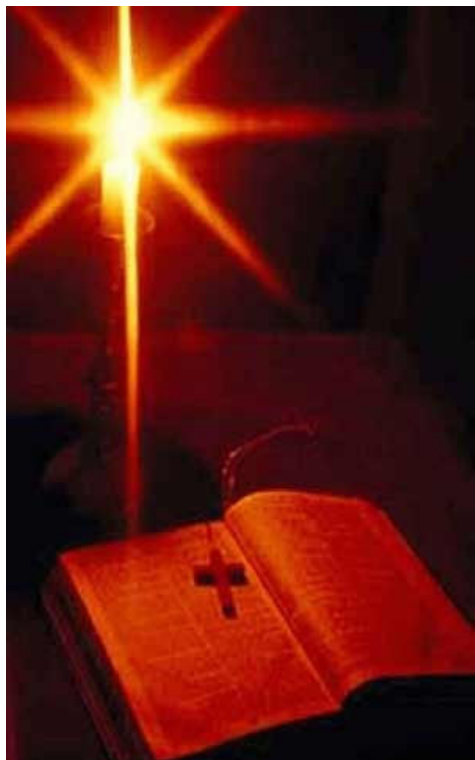
Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.

Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu."

LITURGICKÉ TEXTY 5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 58,7-10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu.

Tehdy vyrazí tvé světlo jak zora, tvá jizva se brzy zacelí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva.

Tehdy budeš volat, a Hospodin odpoví, křičet o pomoc, a on řekne: ‘Zde jsem!’

Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo, tvůj soumrak se stane poledním jasem.“

ŽALM 112

Spravedlivý září v temnotách jako světlo řádným lidem, – je milosrdný, dobrotivý a spravedlivý. – Blaze muži, který se slitovává a půjčuje, – stará se o své věci podle práva. Neboť navěky nezakolísá, – ve věčné paměti bude spravedlivý. – Nemusí se obávat zlých zpráv, – jeho srdce je pevné, důvěřuje v Hospodina. Jeho srdce je zmužilé, nebojí se, – rozděluje, dává chudým, – jeho štědrost potrvá navždy, – jeho moc poroste v slávě.

2. ČTENÍ – 1KOR 2,1-5

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! když jsem k vám přišel hlásat svědectví o Bohu, nepřišel jsem s nějakou zvláštní výřečností nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného. Vystupoval jsem u vás se skleslou náladou, se strachem a obavami. A moje mluvení a kázání nezáleželo v přemlouvavých slovech moudrosti, ale v projevování Ducha a moci. To proto, aby se vaše víra zakládala na moci Boží, a ne na moudrosti lidské.

EVANGELIUM – MT 5,13-16

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

*„Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a život“
(Jan 6,63)*

SLOVO + P. FRANTIŠKA BENÍČKA

"Zemský ráj to na pohled" ve světle blahoslavenství

Před několika lety jsme se setkávali s reklamou pouze v obchodech, na ulici na reklamních tabulích, u silnic, dálnic, ... dnes reklama přichází až do našich domovů. Stačí mít chvíli puštěnou televizi nebo rádio a můžeme slyšet a vidět různé věci, které nám mají zajistit pocit štěstí. Nabízejí se nám zázračné léky, které odstraní bolest, uzdraví nemoci; mýdla a kosmetické prostředky nám zajistí krásu a svěžest, mycí a prací prostředky odstraní veškerou špínu, sázkové společnosti nabízejí velké výhry. Všechno to má směřovat k tomu, aby byl člověk šťastný.

Člověk je totiž stvořený pro štěstí. Zde na zemi však toto štěstí nezíská. Stále totiž jsou mezi námi lidé nešťastní – postižení bídou, válkou, přírodními katastrofami. Proto je třeba správně hledat, kde je pravé štěstí. Velký hledač štěstí – filozof, hříšník a nakonec světec, sv. Augustin, napsal, že lidské srdce je tak malé, že je možné skrýt ho do lidských dlaní. Současně je však tak veliké, že nestačí celý svět, aby splnil jeho přání.

Jen v Bohu je opravdové štěstí člověka, protože jedině On dokáže splnit všechna lidská přání. Cestu k opravdovému štěstí nám dnes nastínil Pán Ježíš ve svém horském kázání. Jeho řeč je však opakem toho, co lidé považují za štěstí.

Člověk vidí štěstí v bohatství, které nese blahobyt. Ve skutečnosti se však stává otrokem peněz, bojí se o své jmění a kolikrát i o svůj život – zvláště dnes to vidíme, jak právě tito bohatí lidé jsou okrádáni a připravováni o život. Spasitel však říká: když nebudeš bažit stále po majetku, ale moudře ho užívat, nebude na něm závislý, povede tě to ke štěstí.

O osmeru blahoslavenství dnešního evangelia se říká, že jsou „chartou křesťanství“, a tak bude nejen na místě, abychom je nejen znali, ale také jim rozuměli a v jejich duchu žili. Mocní tohoto světa je zavrhuje, politici s nimi polemizují, křesťané se jimi chlubí – hleďte, jak krásné máme náboženství, plné jemnocitu, pokoje a krásy. Je známo, že Gándhí chtěl sjednotit Indii. Problém však byl hlavně v tom, jak dát dohromady muslimy a hinduisty. Hledal nějaký projekt, silný spojovací článek. Hledal v islámu, ale nenašel; hledal v hinduizmu a také nic. Nakonec byl osloven blahoslavenstvími, horským kázáním. Když se to lidé dověděli, přirozeně se ptali, proč se nestal křesťanem? Nechápu, když křesťané mají v rukou tak cenný poklad, proč podle něho nežijí. Blahoslavenství ho

nadchla, ale neviděl kolem sebe dobré křesťany, proto se jím ani nestal. Kdyby se celý svět řídil zásadami horského kázání, stal by se rájem. Vzápětí nato použil jako první atomovou bombu. Nenechme se však odradit těmito smutnými skutečnostmi, ale pojďme hledat ideál štěstí a k němu směřovat. Kdosi napsal, že blahoslavenství je Ježíšův autoportrét. A my chceme a máme být jako Ježíš, stát se solí a světlem světa.

- *Blahoslavení chudí v duchu* – Ježíš jako by blahoslavlil lidi, kteří mají IQ tykve, lidově řečeno, nebo chyběli, když Pán Bůh rozdával rozum, jak bychom mohli s nadsázkou říci. Nemíní se zde ani chudoba hmotná. Znamená to, aby se nám majetek nestal pánem nebo smyslem života. Neudělej si z majetku modlu, zlaté tele, kterému sloužíš – vždyť ty právě hodnoty života si za peníze nekoupíš: koupíš si dům, ale ne domov, zábavu, ale ne štěstí; rozkoš, ale ne lásku; společnost, ale ne přátele, knihy, ale ne moudrost, léky, ale ne zdraví.

- *Blahoslavení plačící* – copak mohou být šťastní lidé truchlící, smutní? To se Pánu Ježíši nějak nepovedlo. Je zde spíše nešikovný překlad – spíše bychom mohli říci trpící neboli lidé, kteří trpělivě snášejí nedokonalosti vlastní i druhých.

- *Blahoslavení tiší* – tady se také nemíní velebení slabošství či pasivity. 'Sedávej panenka v koutě ...'. Spíše 'buďte mírní – usilujte o dobro stále, nikoliv však širokými lokty, bouřlivým způsobem.

- *Blahoslavení kdo lační a žízňají po spravedlnosti* – usilovat o spravedlnost: dávat každému, co mu patří, tomu jistě rozumíme.

- *Blahoslavení milosrdní* – milosrdný je ten, kdo se nemstí, umí odpustit.

Další blahoslavenství můžete prorozjímat doma – jsou v 5. kapitole Matoušova evangelia. Snad to vyhledáte. Příští neděli budeme v horském kázání pokračovat, takže si můžete přečíst i další verše. Amen.

Blahoslavení chudí

(zamyšlení J. E. Tomáše kardinála Špidlíka, SI, čestného občana Pustiměře)

Blahoslavení chudí, ale pospěšme si – píše ironicky jeden anglický spisovatel – honem dodat: duchem. Jinak se vydáme v nebezpečí, že bychom při čtení evangelia mohli pozbýt těžko nashromážděné peníze. Naštěstí v tomto případě chtějí být všichni raději „duchovní“ než „hmotní“.

Je to bezesporu duchaplná poznámka, ale myslím, že se dá i obrátit. Zakladatelé mnišského života vždycky zdůrazňovali, že musí být každá ctnost víc v duchu než ve vnějším jednání. Když však šlo o chudobu, její pouhé duchovnosti neradi věřivali. Ilustruje to tato anekdota: Mnich z bohatého kláštera navštíví pověstného poustevníka, ke kterému chodí lidé na radu. Ptá se ho: „Otče, slyšel jsem, že je pravá chudoba v duchu, jak učí evangelium.“ – „Správně – odpoví poustevník. „Tedy i lidé, kteří mají jmění, ale nelpí na něm, jsou v pravém slova smyslu chudí duchem.“ – „Docela správně.“ Bohatého mnicha ta odpověď ovšem potěšila a už chtěl odejít. Ale poustevník ho zavola: „Otče, mám k tobě prosbu. Mohl bys mi půjčit osla na zítřek, rád bych někam zajel.“ – „Samozřejmě, vezměte si mého, na kterém jsem přijel.“ – „Ne, toho ne! Já bych rád

takového, který nevrhá stín na cestu, po které jde.“ Bohatý mnich se zasmál: „Takového ovšem nenajdete.“ – „Myslím, že snadněji než bohatého člověka, jehož srdce by nebylo zastíněno jeho bohatstvím.“

Popěvky sv. Františka z Assisi o paní chudobě mají nádech romantický a bohémský, chudoba egyptských a syrských mnichů má v sobě cosi fakírského, napomenutí sv. Benedikta připomínají rozumného a šetrného otce rodiny. Líbí se nám tyto tendence jako zdravá reakce proti výstřelkům které se vyskytují ve společnosti zbohatlíků. Ale nakonec se přece jen ptáme, proč se má tolik vychvalovat chudoba v době, kdy všichni svorně, ateisté i křesťané, bojují o zvýšení životní úrovně, o lepší sociální postavení všech členů společnosti.

Námítka se dá formulovat i spekulativně. Bůh stvořil všecko pro člověka. Sv. Jan Zlatoústý přirovnává zemi k prostřenému stolu pro vzácného hosta, pro člověka. Bůh ho vyzval, aby zasedl a požíval s vděčností to dobré, co mu podává. Ve Starém zákoně se ostatně považovala bída za znak prokletí. Lidé jsou chudí, když je Bůh opustil. Svým vyvoleným Bůh požehnal a proto zbohatli.

Církevní Otcové odpovídají na tuto námítku názorně. Přirovnávají lásku k penězům k modloslužbě. Bůh stvořil slunce, stromy, kameny k tomu, aby vedly člověka k Bohu, jsou obraz jeho moci. V tom okamžiku, kdy se osamostatní, kdy se z nich stanou modly, od kterých se očekává pomoc, ztrácejí svůj smysl a od Boha odvádějí. Modly pak kácíme nebo samy padají, když se přestane věřit v jejich všemohoucnost. Je tedy pochopitelné, že každé vážné duchovní hnutí vždycky pomýšlí na to, aby otřásl vírou ve všemohoucnost peněz a statků. Ale jak?

Pojetí křesťanské chudoby nebylo vždycky stejné, i když se odvolávalo na stejný text evangelia: Blahoslavení chudí. Schématicky se dá mluvit o třech hlavních směrech.

První pojetí inspiruje především řeholníky, kteří žijí společně, vedou tzv. cenobitický život. Nejlépe je vyjádřeno v *Pravidlech* sv. Bazila. Má, abychom tak řekli, kosmický základ. Sv. Bazil je nadšený obdivovatel dokonalé harmonie vesmíru. Všecko tu má své místo, své požadavky a možnosti uplatnění. Platí tu základní princip: všecko, co existuje, musí mít to, co potřebuje, nic má méně, ale také ni víc. Jinak se poruší harmonie v přírodě a vznikají katastrofy. Rostlina bere ze země tolik látek, kolik potřebuje ke svému růstu,

zvířata spasou tolik trávy, kolik je třeba pro jejich růst a vývoj. Dá se to doložit mnoha fakty z přírodovědeckého pozorování. Sv. Bazil to také dělá.

Je však v přírodě jeden tvor, který míru svých potřeb neustále překračuje. Je to člověk. On to je, který porušuje rovnováhu vesmíru svou touhou po jmění. V divadle světa mnoho lidí zabere pro sebe dvě místa, zatímco jiní stojí. Tím vzniká nenávist, třenice, boje. Ctnost křesťanské chudoby tedy znamená návrat do ráje, k ideálu harmonie světa. Křesťan se vědomě a dobrovolně omezí. Ponechává si pro sebe jenom to, co potřebuje, ostatní patří druhým.

Není ovšem snadné určit, co je potřeba skutečná a co je jenom zdánlivá. Člověk si sám ledacos namluví. Mniši tedy svěřili starost o rozdělení tomu, koho považovali za svého otce - představenému. Odtud vzniklo základní pravidlo řeholní chudoby v kláštorech. Cokoli by jednotlivec dostal nebo vyzískal, patří klášteru. Opat pak z toho rozděluje každému podle jeho osobní potřeby, ne víc a ne míň. Může se ovšem stát, že má klášter víc jmění, než mniši potřebují k životu. V tom případě se nesmí zvyšovat životní úroveň jednotlivců, ale všechnen přebytek patří na dobré účely, almužny, školy, sirotčince atd....

Staly se tedy kláštery jakousi první sociální institucí v křesťanském světě, která překonala věky. Hlavní smysl však je duchovní. Jednotlivý řeholník svěřil starost o své zaopatření klášteru, žije daleko bezstarostněji, než ti, kdo musí celý den myslit na výživu. Nemusí se tedy při výběru práce řídit všeobecným pravidlem: Kde se víc vydělá... V kulturní a duchovní sféře bývají nejvyšší hodnoty právě ty, za které se neplatí.

Komu jinému by se tedy mohly svěřit takové práce než řeholníkům, kteří mají z čeho žít? Zrušení nebo úbytek řádů dodnes znamená pro církev ochrnutí nejdůležitějších činností. Je tedy nespravedlivá námitka, že řeholníci slibují chudobu, ale přitom jsou bezstarostnější než mnozí boháči. Odpověď je jednoduchá. Ano, právě ta bezstarostnost je cílem jejich slibů. Musí se jí ovšem využít k práci pro vyšší dobro a ne k nečinnosti.

Jsou ovšem i trochu jiná ponětí křesťanské chudoby. Řekli jsme, že se u syrských mnichů projevoval někdy jakýsi druh fakírismu, touha ukázat zhýčkané společnosti, která se stala otrokem svých požadavků, že je pravých potřeb člověka málo, že ke spokojenosti stačí kousek suchého chleba a voda. I tato chudoba tedy znamená vnitřní svobodu, nezávislost na vnějšku.

Ale je ještě i jiný druh bezstarostnosti, ta, která se opírá přímo o Boha. Ta vedla na Západě k založení tzv. žebravých řádů. Ale ani na Východě není neznámá. Vědomí Božího poslání vede jisté lidi k pevné víře v příslib evangelia, že se Bůh postará o všechny ostatní potřeby, že všechno ostatní bude přidáno těm, kdo hledají na prvním místě Boží království (Mt 6,33). Řeholníci tohoto druhu odháněli jako pokušení každou starost o zítřek.

V klášteře sv. Theodosia v Kyjevě se musilo večer před zavřením brány rozdat mezi chudé všechno, co zbylo z toho, co se ten den dostalo od lidí. Jednou kuchař schoval dobré chlebičky pro zítřejší svátek. Ale sv. Theodosius prý je nařídil hodit do řeky. Dodnes podle církevního práva na Západě nesmějí mít žebravé řády pro sebe žádný stálý zajištěný příjem. I to je svoboda. Plyne ovšem ne ze struktury společnosti, ale z důvěry v Boha.

Vidíme tedy z těch málo náznaků, jak hluboké lidské a náboženské problémy jsou obsaženy ve výroku evangelia o blahoslavených chudých. Je to tedy výzva věčně aktuální. Obrací se ke všem, nejenom k řeholníkům. Každý ji aplikuje podle možností.

GAUDETE ET EXSULTATE

z Apoštolské exhortace papeže Františka o povolání ke svatosti v současném světě

POUTNÍCI NA HOŘE BLAHOŠLAVENSTVÍ,
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 26. února 2013.

O tom, co je to svatost, mohou existovat různé teorie, oplývající vysvětleními a distinkcemi. Tyto reflexe mohou být užitečné, ale nic nemůže být poučnější než vrátit se k Ježíšovým slovům a dobrat se jeho způsobu předávání pravdy. Ježíš vysvětlil ve vši jednoduchosti, co znamená být svatými, když nám zanechal blahoslavenství (srov. *Mt 5,2-12; Lk 6,20-23*). Ta jsou křesťanovým průkazem totožnosti. Ptá-li se tedy někdo z nás, jak se stát dobrým křesťanem, odpověď je jednoduchá: je zapotřebí, aby každý svým způsobem konal to, co říká Ježíš v promluvě o blahoslavenstvích.¹ V nich se rýsuje tvář Mistra, jíž jsme povoláni dát zazářit v každodennosti svého života.

Slovo „šťastný“ či „blahoslavený“ se stává synonymem slova „svatý“, protože vyjadřuje, že člověk, který je věrný Bohu a žije Jeho Slovo, dosahuje pravého života v sebedarování.

¹ Srov. *Kázání z Domu sv. Marty*, 9.6.2014.

Protiproud

Jakkoli nám Ježíšova slova mohou připadat poetická, jdou nicméně velmi proti proudu vzhledem k tomu, co je obvyklé a co se dělá ve společnosti, a třebaže nás toto Ježíšovo poselství přitahuje, ve skutečnosti nás přivádí k jinému životnímu stylu. Blahoslavenství v žádném případě nejsou lehká či povrchní. Naopak, můžeme je žít jedině, pokud nás prostoupí Duch svatý celou svou silou a osvobodí nás od slabosti sobectví, lenosti a domýšlivosti.

Vraťme se a znovu naslouchejme Ježíši s veškerou láskou a úctou, kterou si zaslouží Mistr. Dovolme, aby nás svými slovy zasáhnul, vyprovokoval a znovu povolal ke skutečné změně života. Jinak bude svatost pouhým slovem. Připomeňme si nyní jednotlivá blahoslavenství v podání Matoušova evangelia.²

„Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.“

Evangelium nás zve k uznání pravdy o svém srdci, abychom viděli, kam vkládat jistotu svého života. Normálně si je boháč svým majetkem jist a domnívá se, že je-li ohrožen

majetek, rozpadá se veškerý smysl jeho života. Sám Ježíš nám to řekl v podobenství o úrodě, když mluvil o člověku, který si byl jistý sebou, jako o bláznovi, který neuvažuje o tom, že může ještě téhož dne zemřít (srov. Lk 12,16-21).

68. Majetek ti nezajistí nic. Naopak, když se srdce pokládá za bohaté, je se sebou natolik spokojené, že nemá prostor pro Boží Slovo, pro lásku k bratřím, ani pro potěšení nad tím, co je v životě nejdůležitější. Zbavuje se tak největšího majetku. Proto Ježíš nazývá

blahoslavenými chudé v duchu, ty, kdo mají chudé srdce, do něhož může vstupovat Pán svojí ustavičnou novostí.

Tato chudoba v duchu velmi souvisí se „svatou indiferencí“, kterou předkládal svatý Ignác z Loyoly a v níž se dosahuje nádherné vnitřní svobody: „Proto je nutné, abychom se vůči stvořeným věcem stali indiferentními ve všem, co je dovoleno svobodě našeho rozhodnutí a není jí zakázáno. A tak, co se nás týká, nemáme chtít více zdraví než nemoc, bohatství než chudobu, čest než potupu, dlouhý život než krátký; a stejně tak ve všech ostatních věcech“.³

Lukáš nemluví o chudobě „v duchu“, nýbrž říká, abychom byli „chudí“ a dost (srov. Lk 6,20), a tak nás také vyzývá ke střídmemu a prostému životu. Takto nás volá, abychom sdíleli život těch nejnuznějších, život vedený apoštoly, a vposledku tak napodobovali

² srov. 5,3-12

³ *Duchovní cvičení*, 23.

Ježíše, který, „ačkoli bohatý, stal se pro nás chudým“ (2 Kor 8,9). Být chudí v srdci - to je svatost.

„Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.“

To je silný výraz v tomto světě, který je od počátku místem nepřátelství, kde jsou hádky všude, kde je na všech stranách nenávisť, kde jsou ti druzí neustále klasifikováni podle svých idejí, zvyklostí a dokonce i podle způsobu mluvy a oblečení. Celkově vzato, jde o království domýšlivosti a marnivosti, kde se každý domnívá, že má právo povyšovat se nad ostatní. Nicméně, Ježíš, ačkoli se to zdá nemožné, nabízí jiný styl: mírnost. Tu praktikoval se svými učedníky a rozjímáme o ní při jeho vjezdu do Jeruzaléma: „Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara“.⁴

Říká: „Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek“ (Mt 11,29). Žijeme-li v postoji rozčilení a arogance vůči druhým, unavíme se a usouzíme. Díváme-li se však na jejich omezení a defekty s jemnocitem a mírností, aniž bychom se cítili nadřazení, můžeme jim podat pomocnou ruku a zamezíme plýtvání energií na zbytečné hořekování. Pro svatou Terezii z Lisieux „dokonalá láska znamená snášet nedostatky druhých a absolutně se nedívat jejich slabostem“ (Rukopis C,12r).

Pavel zmiňuje mírnost jako plod Ducha svatého (srov. Gal 5,23) a pro případ, že nám špatné skutky bratra dělají starosti, navrhuje, abychom jej upomenuli „v duchu mírnosti“ (srov. Gal 6,1). Podotýká však: „dávej pozor každý sám na sebe, aby ses nedostal do pokušení i ty“ (). I vlastní víru a svá přesvědčení je třeba hájit s jemností (1 Petr 3,16). Dokonce s odpůrci se má nakládat s vlídností (2 Tim 2,25). V církvi jsme často chybovali tím, že jsme tuto pobídku od Božího Slova nepřijímali.

Mírnost je dalším výrazem vnitřní chudoby toho, kdo vkládá svoji důvěru pouze v Boha. V Bibli se totiž často užívá téhož slova *anawim* pro označení chudých a tichých. Někdo by mohl namítnout: „Kdybych byl tak tichý, budou si myslet, že jsem blázen, hlupák a slaboch.“ Možná ano, ale ponecháme druhé, ať si to myslí. Je lépe být stále tiší, a naše velká očekávání se uskuteční: tiší „dostanou zemi za dědictví“, tj. užijí ve svém životě naplnění Božích příslibů. Mírní totiž, nehledě na okolnosti, doufají v Pána a ti, kdo doufají v Pána, budou vlastnit zemi a těšit se z hlubokého klidu (srov. Žl 37,9.11). Zároveň jim

⁴ Mt 21,5; srov. Zach 9,9

důvěruje Pán: „Laskavě pohlédnu na toho, kdo je pokorný a zkroušený, kdo se chvěje před mým slovem“ (Iz 66,2). Reagovat tichou pokorou – to je svatost.

„Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.“

Svět nám nabízí opak: zábavu, potěšení, rozptýlení, povyražení, a říká nám, že to je to,

co činí život dobrým. Světák ignoruje a dívá se jinam, když se vyskytnou problémy nemoci či bolesti v rodině či jeho okolí. Svět nechce plakat. Raději bolestné situace ignoruje, zastírá a skrývá. Vynakládá se mnoho energie na útěk před situacemi, ve kterých se vyskytuje utrpení, a to v domnění, že lze ututlat realitu, ve které nikdy, nikdy nemůže chybět kříž.

76. Člověk, který vidí, jak se věci skutečně mají, se nechá proniknout bolestí a

pláče ve svém srdci, je schopen dosáhnout hloubky života a být opravdu šťastný.⁵ Takový člověk je potěšen Ježíšovou útěchou a nikoli tou, kterou skýtá svět. Tak je možné mít odvahu ke sdílení utrpení s druhými a neutíkat před bolestnými situacemi. Takto lze objevit, že život má smysl, když podporujeme druhé v jejich bolesti, chápeme úzkosti druhých a přinášíme jim úlevu. Takový člověk cítí, že druhý je tělem jeho těla, nemá strach přiblížit se k němu, aby se dotknul jeho rány, a má soucit až do té míry, že zakouší, jak mizí vzdálenosti. Takto lze přijmout pobídku svatého Pavla: „Plačte s plačícími“ (Řím 12,15). Umět plakat s druhými – to je svatost.

„Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.“

„Hlad a žízeň“ jsou velmi intenzivní zkušenosti, protože se týkají primárních potřeb a souvisejí s pudem sebezáchovy. Jsou lidé, kteří takto intenzivně touží po spravedlnosti a přejí si ji velice silně. Ježíš říká, že budou nasyceni, takže dříve či později spravedlnost přijde. A my můžeme spolupracovat, aby to bylo možné, i když ne vždycky vidíme výsledky tohoto nasazení.

⁵ Od patristických dob si církev cení daru slz. V Římském misálu sv. Pia V. je modlitba *Ad petendam compunctionem cordis* – Za obdržení daru slz, a stojí za zmínku: „Bože všemohoucí a nejtišší, který jsi učinil, aby ze skály vytryskla živá voda pro žíznící lid, učíš, aby z tvrdosti našeho srdce vytryskly slzy lítosti a mohli jsme tak oplakávat svoje hříchy a dosáhnout odpuštění pro tvé milosrdenství“ – *Missale Romanum*, 1962, str. 110.

Avšak spravedlnost, kterou navrhuje Ježíš, není ta, kterou hledá svět, nezřídka je pošpiněna nízkými zájmy a tak či onak je manipulována. Skutečnost nám ukazuje, jak snadno se lze ocitnout na šikmé ploše korupce a podílet se na každodenní politice onoho „dám, protože mi dávají“, ve které je všechno obchod. Kolik jen lidí trpí nespravedlnostmi a bezmocně přihlížejí, jak se druzí střídají při krájení společného koláče. Někteří se vzdávají zápasu o pravou spravedlnost a raději nastupují na vůz vítěze. To nemá nic společného s hladem a žízní po spravedlnosti, kterou chválí Ježíš.

Tato spravedlnost se začíná uskutečňovat v životě každého, jakmile jsou přijímána spravedlivá rozhodnutí, a vyjadřuje se úsilím o spravedlnost pro chudé a slabé. Slovo „spravedlnost“ může být zajisté synonymem věrnosti

Boží vůli v celém našem životě, ale pokud tomu přikládáme velmi všeobecný smysl, zapomínáme, že se projevuje zejména ve spravedlnosti vůči bezbranným: „Hleďte spravedlnost, přispějte utlačенému, sirotku pomozte k právu, zastáňte se vdovy“ (Iz 1,17). Hledat spravedlnost hladem a žízní je svatost.

"Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství."

Milosrdenství má dva aspekty: dát, pomáhat a sloužit druhým a také odpustit a chápat. Matouš to shrnuje ve zlatém pravidle: „Co tedy chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim“ (Mt 7,12). Katechismus nám připomíná, že tento zákon je třeba aplikovat „v každém případě“⁶, zejména když někdo „někdy musí čelit situacím, v nichž mravní úsudek není tak jistý“⁷.

⁶ KKC, 1789.

⁷ KKC, 1787.

Dát a odpustit je pokusem reprodukovat ve svém životě drobný odlesk dokonalosti Boha, který dává a odpouští překypujícím způsobem. Z tohoto důvodu nenacházíme v Lukášově evangeliu výraz „bud'te dokonalí“ (Mt 5,48), nýbrž „bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec! Nesud'te, a nebudete souzeni, nezavrhujte a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete“ (Lk 6,36-38). A potom dodává něco, co bychom neměli přehlédnout: „Jakou mírou měříte, takovou se naměří zas vám“ (Lk 6,38). Míra, kterou používáme při chápání a odpouštění, bude aplikována na odpuštění nám. Míra, kterou aplikujeme při dávání, bude v nebi aplikována na naši odměnu. Nevyplatí se na to zapomenout.

Ježíš neříká „blahoslavení ti, kdo plánují pomstu“, nýbrž nazývá blahoslavenými ty, kteří odpouštějí a činí tak sedmdesátkrát“ (Mt 18,22). Je třeba myslet na to, že všichni tvoříme zástup těch, kterým bylo odpuštěno. Na nás všechny bylo shlédnuto božským soucitem. Pokud upřímně přistoupíme k Pánu a zbystříme svůj sluch, pravděpodobně občas zaslechneme tuto výčitku: „Neměl ses i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?“ (Mt 18,33). Dívat se a jednat milosrdně – to je svatost.

„Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.“

Vztahuje se na toho, kdo má prosté, ryzí srdce bez přetvářky, protože srdce, jež umí milovat, nenechá vstoupit do svého života nic, co tuto lásku ohrožuje, oslabuje nebo uvádí do nebezpečí. Srdcem jsou v Bibli naše pravé úmysly, to co skutečně hledáme a přejeme si, navzdory tomu, co ukazujeme: „Člověk soudí podle zdání. Hospodin vidí do srdce“ (1 Sam 16,7). On se snaží promlouvat k našemu srdci (srov. Oz 2,16) a tam chce vepsat svůj Zákon (srov. Jer 31,33). Nakonec nám chce dát nové srdce (srov. Ez 36,26).

„Především střež a chraň své srdce“ (Př 4,23). Nic poskvrněného falší není pro Pána skutečná hodnota. On „utíká před lstí, uniká nerozvážným myšlenkám“ (Mdr 1,5). Otec, který „vidí ve skrytosti“ (Mt 6,6), poznává, co není čisté, tedy to, co není upřímné, ale je pouhou slupkou a zdáním.

Je pravda, že není lásky bez skutků, ale toto blahoslavenství nám připomíná, že Pán očekává oddanost vůči bratru plynoucí ze srdce, poněvadž „i kdybych rozdal všechno, co mám, a pro druhého do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje“ (1 Kor 13,3). V Matoušově evangeliu také vidíme, že to, co vychází ze srdce, činí člověka nečistým (srov. Mt 15,18), protože odtud vycházejí vraždy, krádeže,

křivá svědectví apod. (srov. *Mt 15,16*). V úmyslech srdce mají původ touhy a upřímná rozhodnutí, která námi skutečně hýbou.

Když srdce miluje Boha a bližního (srov. *Mt 22,36-40*), a je to jeho pravý úmysl, nikoli prázdná slova, pak je toto srdce čisté a může vidět Boha. Svatý Pavel ve své velepisni na lásku připomíná, že „nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně“ (*1 Kor 13,12*), ale v míře, v níž opravdu kraluje láska, budeme schopni uvidět „tváří v tvář“ (*tamt.*). Ježíš slibuje, že ti, kdo mají čisté srdce, „budou vidět Boha“. Uchovat srdce čisté ode všeho, co špiní lásku, je svatost.

„Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.“

Toto blahoslavenství nás přivádí k zamyšlení nad četnými a opakujícími se válkami. Pro nás je dosti obvyklé, že zapřičiňujeme války nebo přinejmenším nedorozumění. Například, když něco o někom slyším a jdu to povědět druhému, možná v poněkud rozšířenější verzi. A když dokážu způsobit ještě větší škodu, zdá se mi, že jsem dosáhnul většího zadostiučinění. Svět tvořený tlachy těch, kteří se věnují kritizování a ničení, nebuduje mír. Tito lidé jsou spíše nepřáteli pokoje a v žádném případě nejsou blahoslavení.⁸

Mírumilovní jsou zdrojem pokoje, budují mír a sociální přátelství. A těm, kdo se snaží rozsévat všude pokoj, Ježíš dává překvapivý příslib: „Budou nazváni Božími syny“ (*Mt 5,9*). Po svých učednících žádal, aby po vstupu do nějakého domu řekli: „Pokoj tomuto domu!“ (*Lk 10,5*). Boží Slovo vybízí každého věřícího, aby spolu s ostatními hledal pokoj“ (srov. *2 Tim 2,22*), protože „rozsévají v pokoji semeno, jehož plodem je spravedlnost“

(*Jak 3,18*). A máme-li v nějakém případě ve svém společenství pochyby o tom, co je třeba dělat, „usilujme o to, co slouží k pokoji“ (*Řím 14,19*), protože jednota má převahu nad konfliktem.⁹

Není snadné budovat tento evangelní pokoj, který nevyklučuje nikoho, nýbrž integruje i ty, kteří jsou trochu divní, blázniví, nedůtkliví a komplikovaní, lidi vyžadující pozornost, odlišné a těžce životem

⁸ Nactiutrhání a pomlouvání jsou jako teroristický čin: odpálí se bomba, která devastuje, zatímco atentátník odchází, šťastný a spokojený. To je něco zcela jiného než šlechtnost toho, kdo si přijde promluvit tváří v tvář, klidně a upřímně, a smýšlí o druhém dobře.

⁹ V určitých situacích může být nezbytné mluvit o těžkostech nějakého bratra. V takových případech se může stát, že je podána interpretace namísto objektivního faktu. Zaujetí (vášeň) deformuje konkrétní realitu faktu, transformuje ji na interpretaci a předává se subjektivním zatížením. Tak se ničí realita a nerespektuje se pravda o druhém.

zkoušené lidi i ty, kteří mají jiné zájmy. Je to svízelné a vyžaduje to velkou otevřenost mysli a srdce, poněvadž nejde o „vytváření konsenzu od zeleného stolu či prchavého míru pro šťastnou menšinu“¹⁰, ani o projekt „hrstky adresovaný hrstce“¹¹. Nejde ani o ignorování či zastírání konfliktů, nýbrž o „ochotu snášet konflikt, řešit ho a přetvořit ho na spojující článek nového procesu“¹². Jde o to stát se tvůrci pokoje, neboť vytváření pokoje je umění, jež vyžaduje klid, kreativitu, vnímavost a obratnost. Rozsévat pokoj kolem nás – to je svatost.

„Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.“

Ježíš sám zdůrazňuje, že tato cesta jde proti proudu až do té míry, že utváří lidi, kteří svým životem ve společnosti zavádějí diskusi a jsou nepohodlní. Ježíš připomíná, kolik lidí je a bylo pronásledováno jednoduše proto, že se zasazovali o spravedlnost a plnili svoje závazky vůči Bohu i druhým. Pokud nechceme upadnout do temné průměrnosti, nedomáhejme se pohodlného života, protože „kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho“ (Mt 16,25).

Nelze čekat, až bude pro život podle evangelia všechno kolem nás příznivé, protože mocenské ambice a světské zájmy často hrají proti nám. Svatý Jan Pavel II. mluvil o reálné možnosti odcizené společnosti, jež uvízne v politické, mediální, ekonomické, kulturní, ba dokonce i náboženské osnově, která brání jejímu autentičtějšímu lidskému a sociálnímu rozvoji. V odcizené společnosti se život podle blahoslavenství stává obtížným, neoblíbeným, podezřelým a vysmívaným: „Odcizuje se společnost, která svým společenským uspořádáním, výrobou a spotřebou ztěžuje životní sebedarování a vytvoření mezilidské solidarity“¹³.

Kříž, zejména únava a útrapy, jež snášíme, když se snažíme žít podle přikázání lásky a kráčet cestou spravedlnosti, je zdrojem zrání a posvěcení. Připomeňme, že mluví-li Nový zákon o utrpeních, které je třeba snést pro evangelium, vztahuje se právě k pronásledování (srov. Sk 5,41; Flp 1,29; Kol 1,24; 2 Tim 1,12; 1 Petr 2,20; 4,14-16; Zj 2,10).

Mluvíme ovšem o nevyhnutelných pronásledováních, nikoli o těch, která bychom si mohli sami způsobit špatným jednáním vůči druhým. Svatý není odtažitým excentrikem, který je nesnesitelný svojí marnivostí, negativitou a záští. Kristovi apoštolové takoví nebyli. Kniha Skutků apoštolů mnohokrát zdůrazňuje, že se u lidu těšili sympatiím a „všeobecné oblibě“ (2,47; srov. 4,21.33; 5,13), zatímco někteří vládcí je vyhledávali a pronásledovali (srov. 4,1.3; 5,17-18).

Pronásledování není záležitost minulosti, protože se děje také dnes, jak krvavé v případě mnoha současných mučedníků, tak subtilnější skrze pomluvy a překrucování. Ježíš říká, že dosáhneme blahoslavenství, „když vám budou kvůli mně vyhaně přepisovat každou špatnost“ (Mt 5,11). Jindy jde o posměch, který se pokouší znetvořit naši víru a učinit z nás směšné lidi. Vydávat se denně cestou evangelia, ačkoli to způsobuje problémy – to je svatost.

¹⁰ *Evangelii gaudium*, 218.

¹¹ *tamt.*, 239.

¹² *tamt.*, 227.

¹³ *Centesimus annus*, 41c.

*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. LEDNA 2023

Ježíš a jeho učedníci se přeplavili na druhý břeh moře do gerazenského kraje. Sotva vystoupili z lodi, hned proti němu běžel z hrobních slují člověk posedlý nečistým duchem. Bydlel v hrobových jeskyních a už ani řetězy ho nikdo nemohl svázat. Často ho totiž spoutali okovy na nohou a řetězy na rukou, ale on řetězy na sobě roztrhal a okovy rozlámal – nikdo neměl sílu ho zkotit. Po celé dny a noci (se potuloval) po těch jeskyních a po horách, křičel a tloukl se kameny. Když z dálek spatřil Ježíše, přiběhl, padl před ním na zem a hrozně vykřikl: „Co je ti po mně, Ježíši, synu Boha nejvyššího? Zapřísahám tě při Bohu, netrap mě!“ Ježíš mu totiž řekl: „Nečistý duchu, vyjdi z toho člověka!“ Také se ho zeptal: „Jak se jmenuješ?“ Odpověděl: „Moje jméno je Pluk, protože je nás mnoho.“ A velmi ho prosil, aby je neposílal pryč z té krajiny. Na stráni se tam páslo velké stádo vepřů. (Ti zlí duchové) ho prosili: „Pošli nás do těch vepřů. Nech nás do nich vejít.“ Ježíš jim to dovolil. Nečistí duchové vyšli a vstoupili do vepřů. A to stádo se hnalo po příkrém srázu do moře – bylo jich na dva tisíce – a v moři se utopilo. Pasáci vepřů utekli a oznámili to v městě i po dvorcích. Lidé se šli podívat, co se stalo. Když přišli k Ježíšovi a viděli toho posedlého zlými duchy, který jich míval v sobě celý pluk, jak tam sedí oblečený a při zdravé mysli, padla na ně bázeň. Ti, kdo viděli, jak se to stalo s tím posedlým a s vepři, jim to vypravovali. Tu začali Ježíše prosit, aby z jejich kraje odešel. Když nastupoval na loď, prosil ho ten bývalý posedlý, aby u něho směl zůstat. On mu to však nedovolil, ale řekl mu: „Jdi domů ke své rodině a vypravuj jim, jak veliké dobrodiní ti Pán prokázal a jak se nad tebou smíloval.“ Odešel tedy a začal v Desetiměstí rozhlašovat, jak veliké dobrodiní mu Ježíš prokázal. A všichni se tomu divili. (Marek 5,1-20)

Posedlý řetězy roztrhal a okovy rozlámal. Řetězy a okovy nezmůže silný člověk. Jestli je trhal a lámal, předpokládali logicky, že tu jde o někoho, kdo je posedlý silou vyšší, než je lidská. Díváme se na takové případy jako na něco docela mimořádného, s čím se v normálním životě nesetkáváme. Dostojevskij byl jiného názoru. V románu Běsi vidí, jak je celá lidská společnost bezmocná proti silám

zla, jak jsou v jeho moci lidé, kteří ani sami nevědí, co chtějí, a nepocházejí ze špatného prostředí. Také Solovjov myslel v mládí, že se mnoho lidí vzpouzí proti Bohu pouze z nevědomosti, protože jim nikdo nevysvětlil náboženské pravdy moderně a přístupně. Později své mínění změnil. Poznal, že Kristus nepřišel jenom proto, aby nás učil lépe žít, podobně jako učí velcí myslitelé, ale přišel na zemi hlavně proto, aby bojoval proti zlu. To je silnější než my a pouhými lidskými prostředky se nedá zadržet a spoutat.

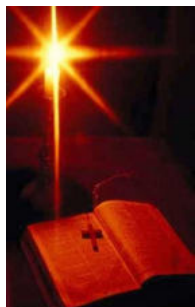
Moje jméno je Pluk, protože je nás mnoho. Antičtí stoikové říkali: „Ctnost je jedna, neřestí je mnoho.“ Přirovnávali totiž ctnost k přímé čáře. Přímka se dá zkroutit, pokrývit tisícerými způsoby. Každý z nich je jiný, ale mají společnou vlastnost: narušily přímou linii. Podobný je i mravní zákon. Učí jednat přímo. Tato přímočarost se ztrácí každou neřestí. Proto je zlých sil ve světě mnoho, celý „pluk“. Stoikové však mysleli, že se přesto nemusíme zla bát. Stačí se přidržet pevné linie mravních zákonů. Křesťanství je také optimistické, ale jiným způsobem. Nevěříme, že člověk sám stačí na boj proti zlu. Ale vidíme za oponou světa i boj vyšší. Proti pluku zlých duchů bojují pluky andělů strážných, poslaných lidem a světu ku pomoci. Jestliže tedy zlo převyšuje síly člověka, je to vyváženo tím, že nadlidskou pomoc zakoušíme i při každém dobrém skutku.

Zlý duch ho prosil, aby je neposílal pryč z té krajiny. Scholastická filosofie diskutovala o tom, mohou-li být andělé nebo zlí duchové na některém místě. Na místě jsou totiž hmotné věci, které se navzájem dotýkají. Židle se dotýká podlahy, stojí tedy na podlaze. Tužka se dotýká stolu, leží tedy na stole. Nehmotné bytosti nemají tělo. Jak se tedy mohou dotýkat? Odpovídá filosofie: svým působením, svou silou. Andělé dobří nebo zlí jsou tedy tam, kde působí. Bůh je všudypřítomný, protože je jeho moc všude. Ale životopisy svatých nám často vypravují o tom, že některá místa jsou zvláště pod vlivem zlých duchů. Jak si to máme vysvětlit? Děje se to skrze člověka. Životem v Bohu posvěcujeme své tělo i to, čeho se dotýkáme, náš životní prostor. Zlé skutky naopak znesvěcují to, s čím se hříšník stýká. Je zajímavé, co se vypravuje o egyptských mniších. Chodili bydlet na místa, kde se říkalo, že jsou zlí duchové. Byli si vědomi své povinnosti svět očistit od zlé moci.

Myslím, že nikdo z nás nepochybuje o existenci zlých duchů. Tak jako nás dobří duchové - tedy andělé - nabádají k dobrému, tak zase zlí duchové nás pokouší ke zlému. Pán Ježíš sice zvítězil nad zlým duchem, ale ponechal mu ještě jakési pole působnosti zde na této zemi. Z posedlostí zlým duchem se setkáváme asi zřídka, ale dobře víme, že jsou i vyznavači satana - satanisté, jejichž programem je sloužit zlému, dělat zlo ve všech možných podobách. Působení zlého můžeme připočítat i zločiny proti lidskosti, které se děly v koncentračních táborech, komunistických gulazích, věznicích, válkách, genocidách a dějí se stále dodnes. Je totiž skoro nemožné, aby člověk jen tak sám od sebe bez pomoci zlého dokázal dělat tak hrozné věci. Je nutné tedy nepodceňovat vliv zlého ducha, jenž útočí na každého z nás. Na druhé straně je však potřeba vědět, že Ježíš je mocnější než satan, a tedy jen spolu s ním dokážeme zlému čelit. Je dobré vzývat Krista, jména svatých, modlit se třeba tu modlitbu "Svatý Michaeli". 'Mocnější je ten, který je ve vás, než ten, který je ve světě', čteme v Písmu.

ÚTERÝ 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 31. ÚNORA 2023

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačili se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatů. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (zázračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neduhu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé (z domu) představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagogy a viděli tam rozruch, (lidí), jak pláčou a velmi nařikají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušeni a pláčete? Dítě neumřelo, jenom spí.“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!“, to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!“ Děvče hned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let. (Lidé) byli úžasem jako bez sebe. (Ježíš) jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl jim, aby jí dali jíst. (Mk 5,21-43)

Existuje smrt? V dnešním slovníku rozlišujeme víru a naději. Víra znamená vidět za skutečností světa jiný vyšší svět, za životem v čase život věčný. Naděje pak doufá, že tam dospějeme. Ve slovníku Bible je obvykle spojeno obojí v jedno. Věřit tedy znamená i doufat. Aby však mohl člověk doufat, musí žít. Co znamená skutečnost pro mrtvého? Nic. Proto jsou písně a úvahy o smrti tak pesimistické. Pláčou nad zánikem vši naděje. Kristus naopak vyzývá otce zemřelé dcery: „Věř!“ Je to víra, jakou dává jenom křesťanství, nebo se vyskytuje i v jiných náboženstvích? U všech národů jsou jisté ideje o posmrtném životě. Ale mnoho naděje nevzbuzují. Jsou jenom jakousi potěchou pro ty, kteří se setkávají tváří v tvář smrti. A přece, jak píše N. Berďajev, se měří výška a vznešenost každého vyznání podle toho, jaký má postoj k smrti. Křesťanský se vyjadřuje jedním slůvkem: „Věř!“ Náš život s Kristem je nezničitelný.

To dítě neumřelo, ale spí. Často čteme na hrobech nápis: „Zde spí věčným spánkem...“ Proč se přirovnává smrt ke spánku? Spící člověk nejenom žije, ale dokonce i jeho život sílí. Nevnímá však, co se děje okolo něho. Kromě toho čekáme, že se spící probudí. Tento obraz tedy vyjadřuje křesťanskou naději. Každé přirovnání je ovšem částečné. Proto

prohlásil kdosi duchaplně: „My říkáme o mrtvých, že spí, ale oni to zase říkají o nás.“ I v tom je kus pravdy. Spící mívají sny, tj. zdá se jim, že vidí a slyší všelicos, ale není to skutečnost. Takový je podle duchovních autorů i náš život. Vidíme a slyšíme. Ale je to všechno pravda? Ti, co zemřeli, vidí pravdu tváří v tvář, probouzejí se k životu a minulé se jim zdá, jako by to byl na zemi pouhý sen. Ať už toto přirovnání vezmeme z jedné nebo z druhé stránky, vždycky vyjadřuje pevnou křesťanskou víru, že smrt s Kristem život neničí, ale naopak posiluje.

Děvče, říkám ti, vstaň! Při probuzení ze sna se otevrou oči, začínáme myslet a svobodně se rozhodovat. Kolik takových probuzení je v jednom životě? Mnoho. Ale zase se dá říci duchaplně: Celý život je jenom jedno dlouhé postupné probouzení. Nejlíp to vidíme na malých dětech, jak začínají ponenáhlu vnímat osoby a věci. Přijde brzy perioda, kdy unavují rodiče otázkami: „Co je to? Proč je to?“ Čím bystřejší jsou, tím větší mají hlad po vědění a porozumění. Zpomalí-li se ten vývoj, říkáme, že je dítě zaostalé. Je pravda, že se časem u každého dostaví jakási sytost dojmů a nezájem. Je-li intenzivní, stává se senilností, otupěním, předzvěstí smrti. U některých lidí je předčasné, jiní si naopak uchovávají svěžest a duševní mládí do pozdního věku. Ale není tak vážné, jak dlouho a jak intenzivně se člověk probouzí k poznávání vnějšího světa. Jisté je, že až do smrti se

máme intenzivně probouzet k poznání světa Božího až do okamžiku, kdy i nám řekne Kristus: „Vstaň!“

Člověk potřebuje k životu 3 věci: někoho, koho by měl rád; něco, co by dělal; a něco, v co by doufal. Právě to poslední - naděje, je jasně vidět z postojů nemocné ženy i představeného synagogy, Jaira. Oběma se to vyplácí - žena je uzdravena, Jairova dcera žije. Ryby potřebují vodu, ptáci křídla, plíce vzduch, kolo řetěz - tak potřebuje člověk naděje. Člověk, který není optimista, podléhá beznaději, nemá elán, chuť do života, nechává se životem vléci, přežívá. Křesťan má však být člověkem naděje. Křesťan má naděje na život věčný.

STŘEDA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. ÚNORA 2023

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho (lidí) ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to v něm vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josetův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných lidí vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře. (Marek 6,1-6)

Copak to není ten tesař? Kdo byl dlouho v cizině, vrací se domů obvykle se smíšenými pocity a zažije zvláštní překvapení. Dá se to dobře vysvětlit psychologicky. Jeho vzpomínky na mládí zůstávají velmi živé. Ale zastavily se, sahají jen do okamžiku, kdy odešel. Mezitím však šel život dál, mnoho se změnilo. Když se vrátí, obraz domova ze

vzpomínek a obraz skutečnosti si neodpovídají. Ale i on sám se změnil. Je jiný. Chce-li navázat styky, které měl předtím, slova už nemají stejný význam. Návrat Ježíšův do Nazareta ovšem nemůžeme vidět jenom ve světle těchto zkušeností z denního života. Ale přesto nám poslouží k pochopení konfliktu, který v Nazaretě vznikl. Jeho nepřítomnost doma byla sice krátká, ale za tu dobu jeho funkce zjevit Otce a jeho spásu závratně vzrostla. Jeho krajané to ovšem nemohli pochopit. Silou setrvačnosti ho považovali za chlapce, který pomáhal doma při práci. Dodnes každý, kdo duchovně roste, se lehčeji nebo obtížněji odpoutává od prostředí, ze kterého vyšel. Je to dynamika růstu a života.

Nikde prorok neznamená tak málo, jako ve svém domově. Dlouhým stykem se seznamujeme s věcmi, s krajinou, s lidmi. Po jisté době dojdeme k přesvědčení, že je dobře známe, že už nás nemohou ničím překvapit. Je to ovšem iluze, jakýsi druh duchovního přesycení. Vždyť příroda je plna tajemství a bude do konce světa místem neustálých objevů. Platí-li to o minerálech, rostlinách, živočiších, tím více se to dá říci o člověku. Jeho srdce je hlubina, na dno se nikdy nedohlédne. Dopouštíme se denně stejné chyby jako Nazaretští vůči Ježíšovi: uvěříme, že známe, že jsme naprosto prohlédli ty, se kterými se denně stýkáme. Tím si vlastně cestu k jejich poznání uzavíráme, přestávají nás zajímat, jejich slova považujeme za banální, nebereme je vážně. Člověk, který přestal být předmětem objevů a obdivů, ztrácí hodnotu. Není to často vina jeho, ale toho, kdo s ním žije. Musíme na to dát velký pozor v rodině, v práci, mezi přáteli.

Kde se to u něho vzalo? Tento projev překvapení slyšíme často, když někdo znenadání vynikne, ať už v dobrém nebo ve zlém. Nejčastěji je to výraz obdivu pro génia. Malíř namaloval svůj první obraz, básník vytiskl první knížku poezie. Nikdo netušil, že mají takový talent. A i oni sami dávají zajímavou odpověď, zeptáme-li se jich, jak přišli ke svému dílu: „Byla to inspirace.“ Latinské slovo inspirace znamená vdechnout do něčeho. Je to jakoby se něčemu chtěl dát vlastní život. Tímto obrazem Bible líčí stvoření člověka. Svým tělem pochází „z hlíny země“, ale Bůh mu vdechl duši (Gn 2,7). Při uměleckém díle se od starověku říká, že to byla Múza, některá z bohyň krásy, která vdechla umělci myšlenky. My, křesťané, věříme, že náš život pokračuje a rozvíjí to, co bylo na počátku stvoření. Bůh sám nám posílá, vnuká své myšlenky, inspiruje k dobrému a dává i možnost je uskutečnit. Když se tedy světců ptají, kde se v nich vzalo to, co dělají, mají jen jednu odpověď: „Boží milostí jsem to, co jsem“ (1Kor 15,10).

ČTVRTEK - 2. ÚNORA 2023 - SVÁTEK UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli (Ježíše) do chrámu, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: 'Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!' Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařizováno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata. Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svatý.

Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neužrjí smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z

vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: „Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvětlení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“ Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

(Lukáš 2,22-40)

PÁTEK 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 3. ÚNORA 2023

Král Herodes uslyšel o Ježíšovi, neboť jeho jméno se stalo známým. Říkalo se, že Jan Křtítel vstal z mrtvých, a proto že v něm působí zázračné síly. Jiní říkali: „Je to Eliáš,“ jiní zase: „Je to prorok – jako jeden z proroků.“ Když to Herodes uslyšel, řekl: „Jan, kterého jsem dal stít, byl vzkříšen.“ Herodes totiž dal Jana zatknout, spoutat a zavřít do vězení kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, protože si ji vzal za ženu. Jan říkal Herodovi: „Není dovoleno, abys měl za ženu manželku svého bratra!“ Herodias proto na něj zanevřela a nejráději by ho připravila o život, ale nemohla. Herodes totiž měl před Janem strach. Znal ho jako spravedlivého a svatého člověka a chránil ho. Když ho slyšel, byl celý nespokojen, přesto však si ho rád poslechl. Naskytla se vhodná chvíle, když Herodes na své narozeniny vystrojil hostinu svým hodnostářům, důstojníkům a významným lidem z Galileje. Vstoupila tam i dcera té Herodiady a tančila. Herodovi i hostům se tak zalíbila, že král řekl dívce: „Požádej mě, oč chceš, a dám ti to!“ A pod přísahou jí mnoho slíbil: „O cokoli požádáš, dám ti to, i kdyby to byla polovina mého království!“ Ona vyšla ven a zeptala se matky: „Co bych si měla žádat?“ Ta odpověděla: „Hlavu Jana Křtitele.“ Hned se tedy rychle vrátila ke králi a žádala si: „Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele.“ Král se zarmoutil, ale pro přísahu a kvůli hostům ji nechtěl odmítnout. Hned tedy poslal král kata s rozkazem, aby přinesl jeho hlavu. Ten odešel a sřal ho ve vězení, přinesl jeho hlavu na míse a dal ji dívce a dívka ji dala své matce. Když o tom uslyšeli Janovi učedníci, přišli, vzali jeho tělo a pochovali ho do hrobu. (Marek 6,14-29)

Herodias na Jana Křtitele zanevřela. Psychologové se ptají, čím to je, že jsou nám někteří lidé sympatičtí a jiné naopak nemůžeme vystát. Goethe kdysi myslel, že je to přírodní jev podobný tomu, že se přitahují a odpuzují různé prvky. Člověk však není jenom „přírodní jev“. Jeho osobnost je mravní, roste podle toho, jak volí dobro i zlo. To pak je jako světlo a tma, navzájem se vylučují. Herodias, která žila v hříchu, nemohla mít

tudíž v lásce Jana Křtitele, hlasatele pokání. Z toho plynou důsledky i pro denní život. Říká se o některých lidech, že nemají nepřátele. Záleží na tom, v jakém smyslu tomu rozumíme. Nemáme nikomu přát zlé a nikoho za nepřítel považovat. Ale to neznamená, že si nás musejí všichni vážit, že máme být všem sympatičtí. Nepřátelé vyvstali proti Kristu, na Jana Křtitele zanevřela Herodias, na některé světce se osopilo celé okolí. Chtějí-li nám jiní lidé zlo, protože děláme dobře, pak jsme podle evangelia blažení (srv. Mt 5,11).

Herodes měl před Janem posvátný strach. I Herodes žil v hříchu, ale Jana Křtitele nechtěl dát zabít. Měl před ním posvátný strach. Písmo učí, že je bázeň Boží začátek spásy (Př 1,7). Strach vzniká, když si uvědomíme, že jsme v přítomnosti někoho nebo něčeho silnějšího, než jsme my sami. Bojíme se ozbrojeného zloděje, vichřice, nejistých poměrů ve společnosti apod. Se silnějším se nechceme dostat do konfliktu. Ten, kdo se bojí Boha, objevil, že je ruka Boží mocná, že zasáhne ty, kdo přestupují příkázání. Zastaví se tedy před zločinem ze strachu, že by to mělo pro něho zlé následky. Často se už vyskytly námitky, že není důstojné, abychom zachovávali Boží zákony jenom ze strachu před peklem nebo před jinými tresty třeba už zde na zemi. Církev se tohoto motivu vždycky zastala. Není dokonalý, ale je už začátkem spásy. Tridentský koncil upozornil, že ten, kdo se ze strachu vyvaroval zlého, začíná dělat dobře. Kdo pak dělá dobře, už ponenáhu začíná milovat. Proto se umisťuje v linii duchovního vývoje bázeň Boží na počátku, láska na konci. Ta pak přemáhá strach. Sv. Antonín Veliký prohlásil na konci života: „Já se už Boha nikdy nebojím.“

Ohled na spolustolovníky. Herodes měl před Božím mužem posvátný strach. Čím to je, že se nevyvaroval zločinu? Měl dva protichůdné strachy: z Boha a z mínění lidí. Ten druhý strach je vlastně směšný. Český výraz „lidské ohledy“ vyjadřuje psychologický stav člověka, který se bojí lidí. Stále se na všechny strany ohlíží, považuje všecky za nebezpečné. Dá se to pochopit ve válce, v přítomnosti ozbrojené tlupy. Ale bojí-li se někdo jenom lidských poznámek nebo toho, co by si případně o něm pomysleli, bojí se šumění vánku, který rozechvívá listy na stromech. Mudrci všech dob tento strach zesměšňovali. V knize Následování Krista se píše: „Co jiného jsou slova než slova? Létají vzduchem, ale kamenem nepohnou. Buď kámen!“ Ale přesto jsou lidské ohledy stále silným motivem našich skutků. Žijeme ve společnosti a nechceme svůj poměr s ní narušit. Je to ostatně užitečné. Zlo začíná, když se stane strach z lidí větší než strach z Boha. Člověk se pak stává otrokem všeho, co jej obklopuje. „Kdo se nebojí Boha,“ píše sv. Jan Klimak, „leká se i svého vlastního stínu.“

Jan Křtitel mohl mlčet, když viděl hříšný poměr Heroda a Herodiady. Jenže Jan dal přednost Bohu před svým pohodlím. Věděl, že po tomto výroku bude následovat ztráta svobody, vězení a násilná smrt. Tak se i stalo. Na první pohled se zdá, že pravda prohrává a triumfuje hřích, lež, cizoložství. Poslední slovo však bude mít Bůh. My však nemůžeme hned tak říci někomu pravdu do očí. Pravda bez lásky není úplně pravdou. Jan si to mohl dovolit. Když totiž mluvil, všem naskakovala husí kůže. Jan byl totiž světec, přísný sám k sobě. Proto mohl být přísný i v hodnocení druhých. My nejsme svatí, proto buďme přísní k sobě a milosrdní k druhým.

SOBOTA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ÚNORA 2023

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někam na opuštěné místo a trochu si odpočiňte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas ani se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když (Ježíš) vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

(Marek 6,30-34)

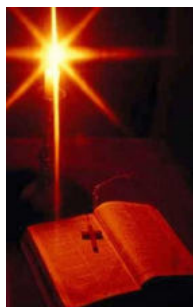
Pojďte někam na osamělé místo. Tisíce a tisíce mnichů a řeholnic v dějinách církve uposlechly tuto výzvu. Slovo mnich pochází z řeckého *monachos*, což znamená osamělý, poustevník. Nad branami kartuziánských klášterů bývá nápis: „Blažená samota, sama jediná je blaženost.“ A přece máme v češtině dva výrazy, jejichž odstín se značně liší: „samota“ a „osamocení“. Člověk je společenský tvor. Jeho osoba se vyvíjí jenom ve vztahu k druhým. Má rád jiné a čeká, že ho budou mít rádi i druzí. Proč tedy hledali a hledají zbožní lidé samotu? Odpověď na tu otázku je celkem snadná: Aby se cítili blízko někoho druhého, se kterým si v hluku ostatních nemohou upřímně pohovořit. I dva zamilovaní vyhledávají osamělá

místa, ale nejsou osamoceni. Tím víc to prožívají ti, kdo milují Boha. Karlu Foucauldovi se omlouval někdo, že ho nechal dlouho čekat o samotě. Odpověděl prostě: „Já nejsem nikdy sám!“ Uměl se modlit.

Trochu si odpočiňte! Zahřátý motor v autě necháváme vychladnout. Ušlé nohy natáhneme pohodlně, aby se svaly uvolnily. I náš nervový systém se potřebuje načas osvobodit od mnoha dojmů, od rozptylování pozornosti na mnoho věcí. A přece zjišťují psychologové, že je mnoho lidí, kteří si doopravdy odpočinout nedovedou. Řeknou jim: „Zůstaňte doma a klidně si sedněte!“ Nepřijmou to, protože vědí ze zkušenosti, že by se jim hlava zavalila tolika starostmi, na které hledí zapomenout. Dva jdou na vycházku do hor. Jeden se vrátí osvěžený, druhý unavený, a to nejen fyzicky, ale i duševně. Nevnímal totiž tuze hory, ale myslel na zkoušku, která ho čeká. Jeden psycholog radil takovým lidem: „Sedněte si k moři a snažte se alespoň půl hodiny nevnímat nic jiného než moře. Uvidíte, jak se vnitřně očistíte.“ Křesťané, kteří rádi vyhledávají samotu, umějí v ní vidět jenom moře Božího milosrdenství, a proto si dovedou odpočinout.

Uviděl veliký zástup lidí, pojal ho s nimi soucit. V přírodě je boj o život. Silnější vítězí nad slabším a ničí ho. Rostliny se přerůstají, zvířata se požírají. Říká se, že lidé nejsou lepší, naopak, že vedou boj o život brutálněji, hrubšími a rafinovanějšími prostředky. „Buď budeš kladivem, nebo kovadlinou,“ tvrdí jedno německé rčení. To znamená: buď budeš bít druhé, nebo oni budou bít tebe. Příklady tohoto postoje vidíme na každém kroku. A přece se stále potkáváme s opačnou zkušeností. Opilý upadl. Dobře mu tak! Zaslouží si to. Ale přece normální člověk jde, podá mu ruku a pomůže mu vstát. Proč? Má s ním soucit. Slovo soucit má pěkný původ. Je to cit, ale je to cit společný. Cítím bolest, nehodu druhého, jako by to byla moje vlastní. Podle Solovjova je tento soucit prvním projevem náboženského života, je to napodobení Boha, který má takový soucit s námi, že i vlastního

Syna za nás vydal (srv. Jan 3,16). Tento soucit přiměl mnoho těch, kdo šli do samoty žít s Bohem, aby se vrátili mezi lidi a pro ně pracovali.

PONDĚLÍ 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 6. ÚNORA 2023

Ježíš a jeho učedníci se přepravili na druhý břeh a přistáli u Genezaretu. Když vystoupili z lodi, lidé ho hned poznali. Proběhli celou tu krajinu a začali nosit na nosítkách nemocné všude tam, kde slyšeli, že je. A všude, kam přišel do některé vsi nebo města nebo dvorce, kladli nemocné na volné prostranství a prosili ho, aby se směli dotknout aspoň štrápece jeho šatů. A všichni, kdo se ho dotkli, byli uzdraveni. (Marek 6,53-56)

Začali nosit na nosítkách nemocné. Jak bývá těžké dostat se k lékaři nebo léčiteli, o kterém se rozkřikne, že dokáže vyléčit nemoc, na kterou normální lékařská asistence nestačí. Člověk je sociální tvor, nemůže žít bez druhých. Ale snadno na to zapomíná. V nemocnici to najednou pocítí velmi názorně, zvláště když nemůže chodit. Zdá se to paradoxní, ale vidíme to na každém kroku: nemoc má velkou sociální funkci v našem životě. V této příležitosti se poznají přátelé. Ale nemoci mají i funkci náboženskou. Sv. Ignác z Loyoly píše, že nejsou menší dary než zdraví. Sv. Augustin bojoval proti hlavnímu bludu, který se rozšířil v západním křesťanském světě na počátku zrození nové Evropy. Byl to pelagianismus, přesvědčení, že si člověk svými přirozenými silami a pevnou vůlí stačí k tomu, aby mohl čestně a dobře žít a dělat svou práci. Nač by tedy potřeboval Boha? Ten časem z jeho života úplně vymizí. Přejde však nemoc, úraz, tělesná slabost. Jsou to nejlepší kazatelé, kteří nás přesvědčují o tom, jak potřebujeme na každém kroku Boží milosti.

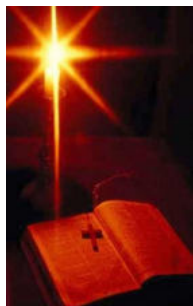
Prosili, aby se směli dotknout štrápece jeho šatu. Jsme na poutním místě. Lidé se dotýkají uctívaného obrazu, vlastně jenom rámu. V Římě, v bazilice sv. Petra, líbají nohu kovové sochy. Je už tak opotřebovaná, že se musí vyměňovat. Je dost těch, kdo se nad tím pohoršují. Vidí v tom pověrčivost, fetišismus a bůhví jaké jiné nectnosti. Ale ti, co se dotýkali štrápece Ježíšových šatů, nebyli v lepší situaci. Štrápec, socha, rám obrazu ovšem nemohou nikoho zachránit. Sám Ježíš při těchto příležitostech vždycky zdůraznil, že je to víra, která uzdravuje, ne vnější gesto (Mt 9,22). Pravá hodnota je v jeho srdci, v jeho smýšlení, přesvědčení. Ale člověk je tvor, který mluví, vyjadřuje své city navenek. Neděje se to jenom slovy, ale často pouhým malým gestem, pohledem. Čím víc se lidé znají, tím méně slov potřebují. Dávají si znamení rukou, posunkem. Podobný smysl mají i gesta v náboženském projevu. Dotek rámu obrazu sám o sobě nemá hodnotu, ale může být výrazem veliké důvěry. Ta pak dělá zázraky.

Všichni, kteří se ho dotkli, byli uzdraveni. Nemoc, při které si uvědomíme vlastní slabost před Bohem, je velký dar. Ale dá se namítnout: Neochromuje snad vědomí slabosti chuť a odvalu do života? Jsou známé verše: „Sláb jenom ten, kdo ztratil v sebe víru, a malý ten, kdo zná jen malý cíl.“ Slabost skutečně neprospívá, je-li spojena s pocitem osamocení. Něco docela jiného je, když si přitom uvědomíme přítomnost někoho

silného, kdo stojí při nás, aby nám pomohl. Kdo v horách ztratil cestu, bývá tak oslabený, že už nestojí na nohou. Setká-li se však s někým, kdo ho chce dovést nazpět, síly se mu vrátí. Tak nám také v životě vrací sílu každé setkání s Ježíšem, každý dotyk uzdravuje. Zdraví totiž není jenom fyzický stav těla, ale především schopnost žít. S Kristem můžeme žít i v největší slabosti i ve smrti.

Dnes se nám Pán Ježíš jeví jako léčitel nemocí. My však víme, že nepřišel léčit jen nemocná lidská těla, ale celého člověka. Ježíš uzdravoval slepé, hluchoněmé, chromé, malomocné, posedlé. Také my jsme v přeneseném slova smyslu dost často podobně postiženi duchovně, a proto potřebujeme uzdravení, abychom byli bdělí nad tím, čemu propůjčujeme zrak - vždyť oko do duše okno. Dále jak často mluvíme, když nemusíme, a zase když máme mluvit, tak mlčíme; jak natahujeme uši, když se jedná o nějaké drby či zajímavosti o druhých, a jak málo otvíráme svůj sluch Ježíšovým slovům. Dále jak jsme posedlí svým egoizmem a sebestředností! Všichni, kdo se ho dotkli byli uzdraveni - každé setkání s Ježíšem, i to dnešní je takovým dotekem uzdravení, zvláště intimně se to děje při svatém přijímání.

ÚTERÝ 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. ÚNORA 2023

Kolem Ježíše se shromáždili farizeové a někteří z učitelů Zákona, kteří přišli z Jeruzaléma. Všimli si, že někteří z jeho učedníků jedí rukama obřadně nečistýma, to je neumytýma. Farizeové totiž a všichni židé se drží podání předků a nejedí, dokud si pečlivě neumyjí ruce; (po návratu) z trhu nejedí, dokud se celí neopláchnou; a je mnoho jiného, co přejali a čeho se drží: omývání pohárů, džbánů, měděných nádob a lehátek. Proto se ho farizeové a učitelé Zákona ptali: „Proč se tvoji učedníci nechovají podle podání předků, ale jedí obřadně nečistýma rukama?“ Odpověděl jim: „Pokrytci! Dobře to o vás předpověděl Izaiáš, jak je psáno: `Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě. Nadarmo mě však uctívají, když učí naukám, které jsou lidskými ustanoveními.' Opustili jste přikázání Boží a držíte se podání lidského.“ A řekl jim: „Jak dovedně rušíte Boží přikázání, abyste zachovali svoje podání! Vždyť Mojžíš nařídil: `Cti svého otce a svou matku' a `Kdo potupí otce nebo matku, ať propadne trestu smrti!' Vy však říkáte: `Kdo by prohlásil otci nebo matce: To, čím bych ti měl pomáhat, je „korban“, to jest dar (pro chrám)' – už mu dovolujete, že pro otce nebo matku nemusí nic udělat. Tak rušíte Boží slovo svým podáním a odevzdáváte to dál. A takových podobných věcí děláte mnoho.“ (Marek 7,1-13)

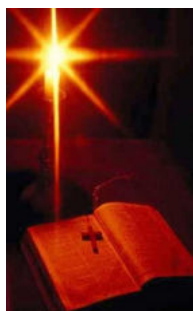

Jíst neumytýma rukama. Mnoho předpisů Starého zákona bylo toho druhu, že o nich dnes řekneme: „Nemají nic společného s náboženstvím!“ Umýt si ruce před jídlem je jistě užitečné po stránce hygienické, zvláště v dobách, kdy se neužívalo vidliček a lžící. Ale

proč by to měl být zákon Boží, jehož přestoupení je hříšné? Abychom to pochopili, musíme se vžít do stavu tehdejší společnosti. Rozdělení na skutky profánní a náboženské bylo velmi slabé. Židé viděli v Bohu hlavu kmene, svého krále a jediného zákonodárce. Nerozeznávali ještě, co je císařovo a co je Božího (Mt 22,21). Proto bylo náboženské všechno, co je psáno v Zákoně Mojžíšově. Dnešní doba zachází do opačného extrému, tzv. sekularizace. Považujeme za náboženskou jenom modlitbu a bohoslužbu, ostatní jsou záležitosti „světské“. Nebylo snad tehdejší pojetí správnější? Nemá snad náboženský postoj proniknout do všeho, co děláme, i když to jsou malé úkony denního života? Takové je jistě ideální křesťanství, ale otázka je, jak k tomu dojít.

Ten lid mě ctí rty, ale jejich srdce je daleko ode mne. Aby byl skutek sakrální, posvátný, k tomu ovšem nestačí jenom vnější forma anebo zařazení do rituálního, obřadního prostředí. Z dnešního života můžeme uvést příklad zdrženlivosti v jídle v postní dny. Je každý takový půst náboženský úkon? Bez vzpomínky na Boha a čistého úmyslu by se pouhá vnější zdrženlivost v jídle stala občanským zvykem v jistém prostředí, jako když si např. ateisté na Štědrý večer připraví rybu místo masa. Tuto bezduchost starých náboženských zvyků vytýkal Ježíš farizeům. Křesťan si má naopak vzpomenout na Boha při všem, co dělá, i při jídle, jak upozorňuje sv. Pavel (1Kor 10,31). Tak se stanou posvátnými i ty skutky denního života, kterým říkáme profánní, světské. Nejpěknější příklad vidíme v životě Panny Marie. Jako každá matka pracovala doma pro dítě. To dítě však byl Syn Boží. Tedy celý její den byl liturgií, bohoslužbou.

Podání předků. Zachovalé prostředí bývá tradiční. Věci se dělají, jak se dělávaly, lidé se chovají, jak se to od nich vždycky žádalo. Tato stálost je velkou oporou pro mravnost i v náboženství. Proto Židé považovali věrnost tradicím za přední náboženský úkon. V církvi pak je tradice známkou pravověrnosti. A přece se i tu může stát překážkou Duchu svatému a evangelní svobodě. Děje se tu něco podobného jako při uctívání svatých obrazů. Jsou k modlitbě, tj. napomáhají k tomu, abychom se snadněji povznesli k tomu, kdo je zobrazen. Před křížem se modlíme ke Kristu, před obrazem Panny Marie recitujeme Zdravas jí samé. Jakmile však někdo začne sbírat obrazy jenom z estetického hlediska, přestávají být předmětem kultu a dávají se do muzea. Východní církve proto považovala vždycky umístění svatých obrazů na výstavě jako jejich znesvěcení. Něco podobného se může přihodit se zachováváním zbožných zvyků a tradic. Stanou se zálibou starožitníků, a ne oporou víry a dobrých mravů. Mají místo v církvi, naplní-li se znovu Duchem Božím.

STŘEDA 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. ÚNORA 2023

Ježíš zase k sobě přivolal zástup a řekl jim: „Slyšte mě všichni a pochopte! Člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho vchází zvenčí, ale co vychází z člověka, to ho poskvřňuje.“ Když (pak odešel) od zástupu a vstoupil do domu, ptali se ho jeho učedníci na ten výrok. Řekl jim: „I vy jste tak nechápaví? Nerozumíte, že člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho vchází zvenčí? Vždyť to mu přece nevchází do srdce, ale do žaludku a odchází do stoky.“ Tím (Ježíš) prohlásil za čisté všechny pokrmy. Dále řekl: „Co vychází z člověka, to ho poskvřňuje. Z nitra totiž, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky, smilství, krádeže,

vraždy, cizoložství, lakota, zloba, lest, prostopášnost, závist, urážky, pýcha, nerozumnost. Všechno to zlé vychází z nitra a člověka poskvřňuje.“ (Marek 7,14-23)

Člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho přichází zvenčí. V denním životě nás mnoho vnějšího poskvřňuje: prach, bláto, dotyk se stěnou. Proto se umýváme a vyměňujeme šaty, abychom dokázali, že se nás špína netýká, že my sami jsme čisti. V obrazném smyslu nás poskvřní i špatné řeči, pomluvy. Ale i v tomto případě se umíme hájit nebo alespoň doufáme, že řeči přestanou, že pravda zase vyjde najevo. Horší je tomu však při takových vlivech, kterým říkáme pokušení. Vidíme obraz, ten budí myšlenku, zrodí se chuť provést něco, co je proti Božímu zákonu. Peněženka leží na podlaze, je to něco vnějšího, a přece myšlenka přivlastnit si cizí peníze pronikne do srdce. Právě proto se vyhýbáme příležitostem k hříchu, špatnému prostředí, abychom neupadli. Poskvřňuje nás tedy něco vnějšího? Zdá se, že ano. „Každý, kdo se dívá na ženu se žádostivostí, už s ní zcizoložil ve svém srdci“ (srv. Mt 5,28). Tak to vysvětlovali starověcí stoikové. Ale křesťané si jsou dobře vědomi, že ten proces není mechanický. Aby myšlenka z vnějšku se stala naší vlastní, musíme uvnitř dobrovolně souhlasit. Teprve tento vnitřní souhlas ke zlu nás poskvřní.

Co z člověka vychází, to ho poskvřňuje. Člověk nepodléhá mechanicky vlivům zvenčí. Navazuje se skutečností styk, dialog. Dítě se nejdřív ptá: „Co je to?“ Ale hned nato přijde další otázka: „Nač je to? Co s tím mohu udělat?“ Potom teprve přijde rozhodnutí. Sv. Maxim Vyznavač vysvětluje tento proces příkladem podobným tomu s peněženkou na zemi. Nejsou zlé peníze. Neposkvřní mě ani myšlenka, co by se s penězi dalo udělat. Ta přišla jakoby sama, když jsem peníze uviděl. Je tedy pořád ještě zvenčí. Ale jenom zvnitřku srdce může vyjít rozhodnutí peníze ukrást. To rozhodnutí pak poskvřní člověka, i kdyby se mu třeba nepodařilo zlý skutek provést. Jeden východní mnich to vyjádřil výstižně. Stěžoval si mu mladík, že je tuze citlivý, že má mnoho dojmů a že se bojí, aby jim nepodlehl. Uslyšel radu: „Neboj se dojmů, boj se rozhodovat pod jejich vlivem!“

Z nitra, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky. Na první pohled je tato věta evangelia v rozporu s tím, co jsme doposud řekli, že totiž špatné myšlenky přicházejí zvenčí, zevnitř je souhlas. Ale tak tomu je v prvním stadiu. Kdo už jednou zlou myšlenku dobrovolně do srdce vpustil, ta tam zapustí kořeny a rozroste se jak plevel v dobré půdě. Pseudo-Makarius píše, že zlé myšlenky jsou hadi. Pustíš-li je do ráje srdce, usadí se tam a udělají si tam hnízdo líhně. Psychologicky tento proces uměl mistrovsky vylíčit Shakespeare ve svých dramatech. Tak např. Othello, benátský mouřenín, tam vystupuje jako čestný a věrný muž. Ale uvěřil zlému našeptávači, který nařknul Othellovu manželku z nevěry. Žárlivost ho mučí, vztek ho dusí, stane se nakonec vrahem své vlastní ženy. Vášně, která oslabí a nakonec zničí člověka, má obyčejně takové malé a bezvýznamné počátky. Proto už staré latinské přísloví říká: „Vzdoruj začátkům! Pozdě se hledá lék, když se zlo časem rozmnožilo.“

ČTVRTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ÚNORA 2023

Ježíš se vydal na cestu do tyrského kraje. Vešel do jednoho domu a nechtěl, aby to někdo věděl, ale nemohlo se to utajit. Hned o něm uslyšela nějaká žena, jejíž dcera byla posedlá nečistým duchem. Přišla a padla mu k nohám. Byla to pohanka, rodem Syroféničanka, a prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z její dcery. Řekl jí: „Nech najíst napřed děti! Není přece správné vzít chléb dětem a hodit ho psíkům.“ Ale ona mu odpověděla: „Ovšem, Pane, jenže i psíci se živí pod stolem kousky po dětech.“ Nato jí řekl: „Že jsi to řekla, jdi, zlý duch vyšel z tvé dcery.“ Žena odešla domů a našla dítě ležet na lůžku a zlý duch byl pryč. (Marek 7,24-30)

Není správné vzít chléb dětem. Když mluví o lásce k bližnímu, zdůrazňují duchovní autoři její univerzálnost: Zahrnuje všechny lidi bez rozdílu, blízké i vzdálené, přátele i nepřátele. „Dáváš-li přednost jednomu před druhým,“ píše sv. Maxim Vyznavač, „to dokazuje, že nemáš ještě lásku dokonalou.“ Je to pěkně řečeno, ukazuje to cíl, ke kterému se blížíme, ale nedá se to povzbuzení uskutečňovat v praktickém denním životě doslova. Morálka proto mluví o tom, že má být naše láska „spořádaná“. Skutky lásky se ztotožňují na prvním místě s povinnostmi. Máme se tedy starat především o ty, kteří jsou nám nejbližší, kteří nám byli svěřeni, mezi kterými žijeme a pohybujeme se. Směšní jsou ti, kdo slovy objímají celý svět a nemají čas pro vlastní rodinu. V jistém smyslu je pohodlnější horlit pro rovnoprávnost ras v dalekých zemích než jednat slušně a uctivě se sousedem. Máme milovat bližního „jako sebe“, ne místo sebe. Podobně máme cítit lidi vzdálené, „jako“ by nám byli blízcí, ale ne na místě blízkých, protože ti mají první právo na naši lásku.

I psíci pojídají pod stolem kousky po dětech. V překladech této věty užíváme s oblibou zdrobněliny „psíci“. Slovo pes, užití o člověku, zní v našem slovníku nepěkně, je to nadávka. Řekl jsem jednou jistému muslimovi, že jsem pro něho prostý „džaur“, pes. On se stal rozpačitým a snažil se mně vysvětlit, že toho výrazu sice muslimové užívají pro jinověrce, ale že sám o sobě není hanlivý. Znamená prý to člověka, který sice není z rodiny, není bratr, ale patří k obydlí a má právo na podporu jako domácí pes. Je tomu skutečně tak? Jistě je toto pojetí blízké tomu, co se říká v evangeliu. Syroféničanská pohanka si je vědoma, že nepatří k vyvolenému národu, ale přesto by neměla být vyloučena z mesiášských dobrodiní. Je tedy obrazem všech těch, kteří jakýmkoliv způsobem nepatří k „našim“, tj. k naší církvi, k našemu národu, k naší rodině. I oni mají právo, abychom jim, pokud je to možné, pomáhali a něco z „našeho“ i pro ně rezervovali.

Pro toto slovo jdi v pokoji. Nikdo se nemůže spasit, leda v církvi. Kristus je jediná brána k Otci (srv. Jan 10,1n) a církev je jeho mystické tělo. Od této víry se nedá upustit, nemůže ji popřít ani ekumenické hnutí. Ale v dnešní době jsme přece jen pokročili v lepším pochopení tohoto dogmatu. Kdo patří k církvi? Přináležitost k tělu Kristovu je mystické, v tajemství. Kromě toho poněmáhle roste do plnosti. Ustanovení Druhého vatikánského koncilu o ekumenismu proto rozlišuje vícero stupňů přináležitosti k církvi. Nejúžeji jsou s ní ovšem spojeni ti, kdo věří všechno, co patří k našemu vyznání, a kdo podle toho žijí ve spojení se všemi věřícími. Jiní mají jenom víru částečnou, více nebo

méně vyvinutou. Mohou být spojeni s Kristem? Petrova víra byla nejsilnější. Vyznal: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha“ (Mt 16,16). Syrofénčanka věděla o Ježíšovi a o jeho poslání pramálo. Přivedla ji k němu jenom důvěra. Ale i ta ji zachránila. Je to pouto, řekli bychom poslední, ale je-li upřímné, dává účast na darech Božího království.

PÁTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. ÚNORA 2023

Ježíš odešel z tyrského kraje a šel přes Sidón územím Desetiměstí ke Galilejskému moři. Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhlédl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha!“, to znamená: „Otevři se!“ A hned se mu otevřel sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně. (Ježíš) jim pak přikázal, aby o tom nikomu neříkali. Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali. Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal: i hluchým dává sluch, i němým řeč!“ (Marek 7,31-37)

Hluchoněmý. Je mnoho druhů hluchosti. Vedle fyzické neschopnosti slyšet je také hluchost psychologická. Někdo se dokáže tak pohroužit do práce, že neslyší zvonění u dveří, nevnímá telefon, myslí, že není vůbec doma. Taková soustředěnost může být velký dar, ale může být i úchylkou, která hraničí s nenormálností. Ti, kdo mají v hlavě tzv. fixní ideu, prostě neslyší jakékoliv důvody, které by jim ji chtěly vyvrátit. Chlapec, který se nerozumně zamiloval, je hluchý ke všem domluvám. A když s ním o tom mluvíme, říká se lidově, že pořád jenom „mele své“. Je tedy i němý pro jiné. Na příkladu zamilovaného vidíme, jak taková psychická hluchoněmost vzniká z lásky nebo z vášně. Mezi těmi dvěma motivy je totiž velký rozdíl. Láska působí soustředěnost pozornosti k jednomu, ale nezaslepuje pro druhé. Vášně naopak je jakoby registrace, která vymaže z pásky všechno ostatní.

Effatha, otevři se! Každá vášně má jako následek jistý druh němosti: nechce se přiznat. Sv. Ignác z Loyoly přirovnává d'ábla - pokušitele – k svůdnému milovníku, který chce obalamutit děvče. Důtklivě ji napomíná, aby se nikomu nesvěřila, aby uchovala v tajnosti všechno, k čemu ji chce přivést. Mohli by jí to totiž rozumní lidé rozmluvit. Tímto přirovnáním potvrzuje světec starou zkušenost: nutnost duchovního vedení, duchovní rozmluvy. Sv. Teodor Studita vypráví řeholníkům o velkých výhodách mlčení. Ale dodává, že je neuvěřitelně škodlivé v jednom případě: když je někdo mlčenlivý, anebo dokonce němý vůči svému zpovědníku. Takovému musí sám Kristus říci: Effatha, otevři se, tj. přiznej se se svými sklony, s tím, co tě pobuřuje, přitahuje, odpuzuje. Už sama skutečnost, že se o tom promluví, znamená velké ulehčení.

Pouto jazyka se uvolnilo. Říká se, že se dá spoutat člověk, jeho ruce a nohy, ale nedá se spoutat jazyk. A přece bývá spoután, ne ovšem zevnějšku, ale zevnitřku. Někdo se například na druhého rozhněval. Nemluví spolu už dlouho, je to všem trapné. Napomínají ho: „Odpros ho! Pozdrav ho, když ho potkáš!“ Marné jsou tyto připomínky. Nedostal by toto odprošení ze sebe. Jazyk jako by přirostl k patru, jako by byl spoután. Kdo může tato

pouta uvolnit? Musí se nejdříve dotknout srdce člověka láska, a pak už řeč proudí sama sebou. Spoutaný jazyk je častým hříchem našeho soužití. Vybíráme si lidi, se kterými mluvíme, a jiné, se kterými, jak se říká, se nebudeme bavit. A když ti něco potřebují, prostě je nevidíme a neslyšíme. Sami sebe pak ospravedlňujeme, že jim přece neděláme nic zlého, že je prostě ignorujeme. Musí se tedy i nás dotknout Kristus, aby nám rozvázal pouta řeči, která vyjádří lásku.

SOBOTA 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. ÚNORA 2023

V těch dnech byl s Ježíšem zase velký zástup a neměli co jíst. Zavolal si učedníky a řekl jim: „Je mi líto zástupu, protože už tři dni jsou se mnou a nemají co jíst. Když je pošlu domů hladové, cestou je opustí síly, vždyť někteří z nich jsou zdaleka.“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Kde by kdo mohl tady v neobydleném kraji sehnat tolik chleba, aby je nasýtil?“ Zeptal se jich: „Kolik máte chlebů?“ Odpověděli: „Sedm.“ Rozkázal, aby se lid posadil na zem, vzal těch sedm chlebů, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, aby je předkládali; předložili je tedy lidu. Měli také několik malých ryb. Požehnal je a řekl, aby i ty předkládali. A najedli se dosyta a sesbíralo se ještě sedm košíků zbylých kousků. Těch (lidí) bylo na čtyři tisíce. Potom je propustil. Hned pak vstoupil se svými učedníky na loď a připlul do dalmanutských končin. (Marek 8,1-10)

Byl s ním velký zástup a neměli už co jíst. Čas od času se dostanou až do rady Spojených národů statistiky, kolik lidí dnes už na světě trpí hladem. Bývají otřesné. Ukazuje se, že při tolika technických a hospodářských možnostech většina lidstva stále trpí podvýživou. Říkají, že je nám země tuze malá, že nemůže uživit lidské plemeno, které se neúměrně rozmnožuje na úkor jiných živých tvorů. Uvádějí se důvody pro toto tvrzení a proti němu, některé vážné, některé pochybné a propagandistické. Křesťanští kazatelé se ovšem stavějí k této otázce ze stránky mravní a vybízejí k osobní odpovědnosti. Jde tu především o probuzení vědomí soucitu, soudržnosti s druhými. Můžeme si dovolit všecko, zatímco jiní nemají ani to nejpotřebnější? Uvádí se, že malé osobní pomoci tu znamenají málo. Ale velké mezinárodní organizace nestačí obyčejně pro nedostatek fondů. Ten pak pochází z nedostatku osobních pomoci.

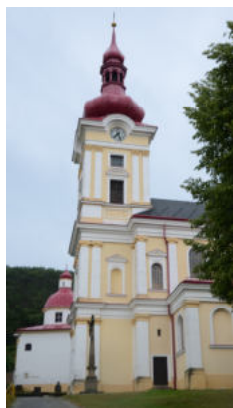
Nasycení zázračné. Kdybych mohl udělat zázrak jako Ježíš, všem bych pomohl. Ale jako obyčejný člověk jsem tu bezmocný.“ Tento povzdech vyšel z úst pracovníka organizace, která se starala o uprchlíky a které došly zásoby. A přece i křesťané by měli zázraky dělat! Sv. Jan Vianney jednou skutečně rozmnožil zásoby obilí, aby měl pro chudé. Ale to jsou takové výjimky, že se s nimi v normálním životě nedá počítat. Týž světec však dělal denně jiný „zázrak“ k nasycení chudých. Postil se, omezil své vlastní potřeby na minimum, vařil si na týden hrnec brambor. Co tím ušetřil, to šlo ovšem pro jiné. Tento motiv pro púst čteme často v homiliích starokřesťanské doby. Sv. Jan Zlatoústý

konstatuje, podobně jako moderní sociologové, že je na světě nespravedlivé rozdělení výživy. Ale neodsunuje otázku poukazem, že se musí studovat problém. Dodává hned konkrétně: „Bůh chce, abys mu při spravedlivém rozdělení pomohl. Začni tedy u sebe! Omez svůj nadbytek ve prospěch druhých!“

Pomoc neviditelná. Rozdělit své jídlo s druhým, který má hlad, je pomoc viditelná. Ale věřící jsou přesvědčeni, že jsou mezi lidmi svazky hlubší, neviditelné, skryté za oponou světa. Na ty myslí sv. Pavel na prvním místě, když píše „Jeden druhého břemena neste, a tak naplníte Kristův zákon“ (Gal 6,2). Všecko, čím lidé trpí, je následek hříchu – nemoci, bída i hlad. Tyto následky padají na celé lidstvo. Proč na jednoho víc a na druhého méně? Proč jeden kypí zdravím a druhý se narodil slabý a nemocný? Rozhodnutí Boží prozřetelnosti nikdy nepochopíme. A přece, když vidíme tyto rozdíly, cítíme se povoláni, abychom je zmírnili. Povolání Krista-Spasitele bylo právě v tom, že vzal dobrovolně na sebe následky hříchu celého lidstva, aby celé lidstvo vykoupil a také, aby mu ulehčil. V jeho šlépějích to dělají ti, kdo se dobrovolně zapírají. Zní to paradoxně, ale dobrovolným postem se někde na neznámém místě ulehčí hladujícím. Tato souvislost ovšem přesahuje rozpočty ekonomické a sociologické. Uvidíme ji teprve, až se zvedne opona světa a vše zazáří ve světle Boží prozřetelnosti.

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

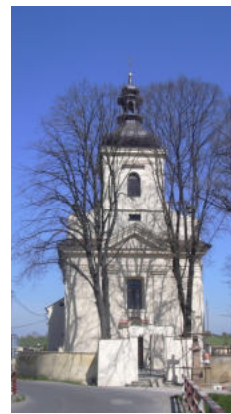
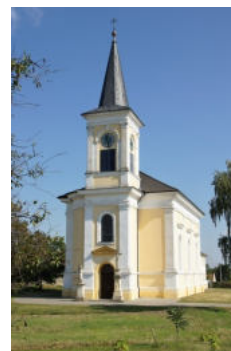

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLATĚ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božimu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

NADŠENÍ PRO EVANGELIZACI: APOŠTOLSKÁ HORLIVOST VĚŘÍCÍHO.

Povolání k apoštolátu

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 11. ledna 2023)

Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky. Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Matouš 9,9-13)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes začínáme nový cyklus katechezí věnovaný naléhavému a rozhodujícímu tématu křesťanského života: nadšení pro evangelizaci, tedy apoštolské horlivosti. Pro církev je to zásadní rozměr: společenství Ježíšových učedníků se ve skutečnosti rodí jako apoštolské, rodí se jako misionářské, nikoli jako proselytní, a od počátku to musíme rozlišovat: být misionářský, být apoštolský, evangelizovat není totéž co proselytismus, nemá to nic společného s tím druhým. Pro církev je to zásadní rozměr, společenství Ježíšových učedníků se rodí jako apoštolské a misionářské. Duch svatý ji formuje jako církev, která vychází ven, aby nebyla uzavřená sama do sebe, ale aby vycházela ven, aby byla nakažlivým svědkem víry v Ježíše a aby vyzařovala jeho světlo až na konec světa. Může se však stát, že apoštolský zápal, touha oslovit druhé dobrým hlásáním evangelia, ochabne, stane se vlažným. Někdy se může zdát, že je zastřená, to jsou uzavření křesťané, nemyslí na druhé. Když křesťanský život ztratí ze zřetele horizont evangelizace, horizont hlásání, stává se nemocným: uzavírá se do sebe, stává se sebestředným, chřadne. Bez apoštolské horlivosti víra chřadne. Misie je naopak kyslíkem křesťanského života: oživuje ho a očišťuje. Vydejme se tedy na cestu znovuoživení evangelizačního nadšení, vycházejme z Písma a učení církve a čerpejme apoštolskou horlivost z jejich zdrojů. Pak se obrátíme k některým živým pramenům, k některým svědkům, kteří v církvi roznítili vášeň pro evangelium, aby nám pomohli znovu roznítit oheň, který v nás chce Duch svatý stále rozněcovat.

A dnes bych chtěl začít poněkud symbolickou evangelijní epizodou, kterou jsme slyšeli: povoláním apoštola Matouše, a on sám o něm vypráví ve svém evangeliu v úryvku, který jsme slyšeli (srov. Mt 9,9-13).

Vše začíná u Ježíše, který "vidí" - jak říká text - "člověka". Málokdo viděl Matouše takového, jaký byl: znali ho jako toho, kdo "seděl v celnici" (v. 9). Ve skutečnosti byl výběřčím daní: vybíral daně pro římskou říši, která okupovala Palestinu. Jinými slovy, byl to kolaborant, zrádce lidu. Můžeme si představit, jak jím lidé opovrhovali: byl to "celník", tak se mu říkalo. V Ježíšových očích je však Matouš člověkem se svými nesnázelemi i velikostí. Všimněte si tohoto: Ježíš se nezastavuje u vlastností, Ježíš vždy hledá podstatné jméno. "Tenhle je hříšník, tenhle je takový a takový..." - to jsou přívlastky: Ježíš jde k

osobě, k srdci, toto je osoba, toto je muž, toto je žena, Ježíš jde k podstatě, k podstatnému jménu, nikdy k přídavnému jménu, zapomeňte na přídavná jména. A zatímco mezi Matoušem a jeho lidem je odstup - protože viděli přívlastek "celník" - , Ježíš se mu přibližuje, protože každý člověk je Bohem milován: "I tento ubožák?" Ano, dokonce i pro tohoto ubožáka přišel - evangelium říká: "Přišel jsem pro hříšníky, ne pro spravedlivé". Tento krásný Ježíšův pohled, který vidí druhého, ať je to kdokoli, jako příjemce lásky, je počátkem evangelizačního nadšení. Vše začíná tímto pohledem, který se učíme od Ježíše.

Můžeme si položit otázku: Jak se díváme na druhé? Jak často vidíme jejich chyby, a ne jejich potřeby; jak často označujeme lidi podle toho, co dělají nebo co si myslí! I jako křesťané si říkáme: je náš, nebo není náš? To není Ježíšův pohled: vždy se na každého dívá s milosrdenstvím, dokonce se zalíbením. A křesťané jsou povoláni k tomu, aby si počínali jako Kristus a dívali se jako on, zejména na takzvané "vzdálené". Matoušovo vyprávění o povolání končí Ježíšovými slovy: "Nepřišel jsem povolát spravedlivé, ale hříšníky" (v. 13). A pokud se každý z nás cítí spravedlivý, Ježíš je daleko - přichází však blízko k našim omezením a trápením, aby nás uzdravil.

Vše tedy začíná Ježíšovým "viděl člověka", Matouše. Následuje druhý krok - pohyb. Nejprve pohled, Ježíš viděl, pak druhý úsek, pohyb. Matouš seděl u celní přepážky a Ježíš mu řekl: "Pojď za mnou." - "Vstal a šel za ním" (v. 9). Všimněme si, že text zdůrazňuje, že "vstal". Proč je tento detail tak důležitý? V těch dobách měl totiž ten, kdo seděl, moc nad ostatními, kteří stáli před ním, aby ho poslouchali nebo, jako v tomto případě, aby zaplatili daň. Ten, kdo seděl, měl zkrátka moc. První věc, kterou Ježíš dělá, je, že Matouše odpoutává od moci: z místa, kde sedí, aby přijímal druhé, dává ho do pohybu směrem k druhým, ne aby vybral daň, ale aby šel k druhým; Ježíš ho nutí opustit

pozici nadřazenosti, aby ho postavil na roveň jeho bratřím a otevřel mu obzory služby. To je to, co dělá Kristus, a to je pro křesťany zásadní: sedíme my, Ježíšovi učedníci, my, církve, a čekáme, až lidé přijdou, nebo se umíme zvednout, vydat se s druhými na cestu, hledat druhé? Říkat: "Ale ať přijdou, já jsem tady, ať přijdou," není křesťanský postoj. Ne, jděte a hledejte je, udělejte první krok.

Pohled - Ježíš viděl - , pohyb - vstává - a za třetí cíl. Kam půjde Matouš poté, co vstal a následoval Ježíše? Mohli bychom si představit, že poté, co Mistr změnil jeho život, povede

ho k novým setkáním, k novým duchovním zkušenostem. Ne, nebo alespoň ne hned. Ježíš nejprve jde do jeho domu; tam pro něj Matouš připraví "velkou hostinu", které se "účastní velký zástup celníků" (Lk 5,20), tedy lidí jemu podobných. Matouš se vrací do svého prostředí, ale vrací se tam změněný a s Ježíšem. Jeho apoštolská horlivost nezačíná na novém, čistém, ideálním místě, daleko, ale začíná tam, kde žije, u lidí, které zná. Zde je poselství pro nás: nemusíme čekat, až budeme dokonalí a urazíme dlouhou cestu za Ježíšem, abychom o něm mohli svědčit; naše hlásání začíná dnes, tam, kde žijeme. A nezačíná to tím, že se budeme snažit přesvědčit druhé, ale tím, že budeme každý den svědčit o kráse Lásky, která na nás pohlédla a pozvedla nás, a bude to tato krása, sdělování této krásy, která přesvědčí lidi, ne sdílením nás, ale samotného Krista. Jsme ti, kdo hlásají Krista, nehlásáme sebe, ani politickou stranu, ani ideologii, ne: hlásáme Ježíše. Musíme lidem zprostředkovat kontakt s Ježíšem, aniž bychom je přesvědčovali - spíše nechme jeho, aby přesvědčoval. Ve skutečnosti, jak nás poučil papež Benedikt XVI., "církve neproselytizuje. Rozvíjí se spíše přitažlivostí" (Homilie při zahajovací mši 5. generální konference latinskoamerického a karibského episkopátu, Aparecida, 13. května 2007). Nezapomínejte na toto: když vidíte křesťany, kteří vás proselytizují, kteří vám sestavují seznam lidí, kteří mají přijít... to nejsou křesťané, jsou to pohané převlečení za křesťany, ale jejich srdce je pohanské. Církev neroste proselytismem, ale přitažlivostí. Jednou si vzpomínám, že z nemocnice v Buenos Aires odešly řeholnice, které tam pracovaly, protože jich bylo málo a nemohly už nemocnici vést, a přijela komunita řeholnic z Koreje, řekněme třeba v pondělí, už si nepamatují den. Převzaly dům pro řeholnice v nemocnici a v úterý přišly navštívit nemocné v nemocnici, ale neuměly ani slovo španělsky, mluvily jen korejsky - a nemocní byli šťastní, protože to komentovali: "Dobré jsou ty sestry, bravo, bravo." - Ale co vám řekla ta sestra? "Nic, ale svým pohledem ke mně promlouvala, sdělovaly mi Ježíše." Ne aby sdělovali sami sebe, ale aby svým pohledem, svými gesty sdělovali Ježíše. To je přitažlivost, opak proselytismu.

Toto přitažlivé, radostné svědectví je cílem, k němuž nás Ježíš vede svým pohledem lásky a pohybem, který jeho Duch vzbuzuje v srdci. A my můžeme přemýšlet o tom, zda se náš pohled podobá pohledu Ježíše, aby lidi přitahoval a přiváděl je blíž k církvi. Zamysleme se nad tím. /Foto: Eucharistie u hrobu sv. Matouše v kryptě katedrály v Salernu, *Iter ad Christianae Religions Divitias in Italia quae ad Fidem Amoremque Christi nos promovent*, 2. 7. 2016, Salerno, Itálie./

Ježíš - vzor hlásání

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 18. ledna 2023)

„Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.' Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. (Lukáš 15,4-7)

Drazí bratři a sestry, dobrý den, všechny vás vítám!

Minulou středu jsme zahájili cyklus katechezí o nadšení pro evangelizaci, tedy o apoštolské horlivosti, která má oživovat církev a každého křesťana. Dnes se podíváme na nepřekonatelný vzor hlásání: Ježíše. Evangelium ho o Vánocích nazývá "Božím Slovem"

(srov. J 1,1). Skutečnost, že je Slovo, nás upozorňuje na podstatný aspekt Ježíše: je vždy ve vztahu, vycházející vstříc, nikdy není izolovaný; Slovo existuje proto, aby bylo předáváno, sdělováno. Stejně tak Ježíš, věčné Otcovo Slovo, které k nám přichází, je nám sdělován. Kristus má nejen slova života, ale ze svého života činí slovo, poselství: žije vždy zaměřený k Otci a k nám. Vždy hledí na Otce, který ho poslal, a hledí na nás, ke kterým byl poslán.

Když se podíváme na jeho dny, které popisují evangelia, vidíme, že na prvním místě je důvěrný vztah s Otcem, modlitba, a proto Ježíš vstává brzy, ještě za tmy, a odchází se modlit na opuštěná místa (srov. Mk 1,35; Lk 4,42), aby hovořil s Otcem. Všechna důležitá rozhodnutí a volby se dělají po modlitbě (srov. Lk 6,12; 9,18). Právě v tomto vztahu, v modlitbě, která ho spojuje s Otcem v Duchu svatém, Ježíš objevuje smysl svého bytí člověkem, své existence ve světě, protože má poslání pro nás, je k nám poslán Otcem.

V tomto ohledu je zajímavé první veřejné gesto, které učinil po letech skrytého života v Nazaretě. Ježíš nepředvádí velké divy, nevydává senzační poselství, ale mísí se s lidmi, kteří se nechávají křtít od Jana. Tak nám nabízí klíč ke svému působení ve světě: vydat sebe sama za hříšníky, být s námi solidární bez odstupů, v úplném sdílení života. Když mluví o svém poslání, řekne, že nepřišel, "aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život" (Mk 10,45). Každý den po modlitbě věnuje Ježíš celý svůj den hlásání Božího království a věnuje ho lidem, zejména těm nejchudším a nejslabším, hříšníkům a nemocným (srov. Mk 1,32-39). To znamená, že Ježíš je v kontaktu s Otcem v modlitbě a pak je v kontaktu se všemi lidmi kvůli misii, katechezi, aby učil cestě do Božího království.

Chceme-li si jeho způsob života představit pomocí nějakého obrazu, není těžké ho najít: Ježíš nám ho sám nabízí, slyšeli jsme ho, jak o sobě mluví jako o dobrém pastýři, o tom, který - jak říká - "položí svůj život za ovce" (J 10,11): to je Ježíš. Být pastýřem vlastně nebyla jen práce, která vyžadovala čas a velké nasazení, ale skutečný způsob života: žít čtyřicet hodin denně se stádem, doprovázet je na pastvu, spát mezi ovci, starat se o ty slabší. Jinými slovy, Ježíš pro nás nedělá jen něco, ale dává všechno, dává za nás svůj život. Jeho srdce je pastýřské (srov. Ez 34,15). On je naším pastýřem.

Pro shrnutí činnosti církve do jednoho slova se často používá termín "pastorace". A abychom mohli hodnotit svou pastorační práci, musíme se srovnávat se vzorem, srovnávat se s Ježíšem, Ježíšem Dobrým pastýřem. Především se můžeme ptát sami sebe: napodobujeme ho tím, že pijeme z pramenů modlitby, aby naše srdce bylo v souladu s jeho? Blízkost s Ním je, jak to pojmenovává krásná kniha opata Chautarda, "duší veškerého apoštolátu". Sám Ježíš dal svým učedníkům jasně najevo: "Beze mne nemůžete dělat nic" (J 15,5). Když je člověk s Ježíšem, zjistí, že jeho pastýřské srdce vždy bije pro ty, kdo jsou ztraceni, zbloudilí, vzdálení. A co ta naše? Jak často se u lidí, kteří jsou trochu nároční nebo kteří jsou pro nás trochu obtížní, setkáváme s postojem: "To je jeho problém, ať si poradí...". Ale Ježíš to nikdy neřekl, nikdy. Šel za ním. Se všemi, se všemi vydědenci, s hříšníky. Byl obviněn z toho, že byl s hříšníky, protože právě jim přinesl Boží spásu.

Podobenství o ztracené ovci jsme slyšeli v 15. kapitole Lukášova evangelia (srov. v. 4-7). Ježíš také mluví o ztracené minci a marnotratném synovi. Chceme-li rozvíjet svou apoštolskou horlivost, měli bychom mít stále na paměti 15. kapitolu Lukášova evangelia. Čtete ji často, tam můžeme pochopit, co je to apoštolská horlivost. Zjišťujeme, že Bůh nestojí nad ohradou svých ovcí a nevyhrožuje jim, aby neodcházely. Naopak, když někdo

vyjde ven a zabloudí, neopustí ji, ale hledá ji. Neříká: "Je pryč, její chyba, její věc!". Pastýřské srdce reaguje jinak: pastýřské srdce trpí, pastýřské srdce riskuje. Trpí: ano, Bůh trpí pro ty, kdo odcházejí, a jak je oplakává, tím více je miluje. Hospodin trpí, když se vzdalujeme od jeho srdce. Trpí pro ty, kdo neznají krásu jeho lásky a vřelost jeho objetí. V reakci na toto utrpení se však neuzavírá, ale riskuje: opouští devadesát devět ovcí, které jsou v bezpečí, a vydává se pro tu jedinou, která chybí, a dělá tak něco riskantního, dokonce až iracionálního, ale v souladu se svým pastýřským srdcem, které má soucit s těmi, kdo odešli: takový je Ježíš vždy - a když slyšíme, že někdo opustil církev, co na to říkáme? "Ať si poradí", ne: Ježíš nás učí touze po těch, kdo odešli; Ježíš nemá hněv ani zášť, ale nezadržitelný soucit. Ježíš po nás touží - to je Boží horlivost.

A já se ptám sám sebe: máme, máme podobné pocity? Možná považujeme ty, kdo opustili stádo, za protivníky nebo nepřátele. "Dlouho jsem ho neviděl..." - a někdo odpoví "Není tu, odešel jinam, ztratil víru, čeká ho peklo..." a my mlčíme. Když je potkáváme ve škole, v práci, v ulicích města, proč se raději nezamyslet nad tím, že máme krásnou příležitost svědčit jim o radosti Otce, který je miluje a nikdy na ně nezapomněl? Ne proto, abychom je proselytovali, to ne! Ale abychom jim přinesli Otcovo slovo, abychom šli společně. Evangelizace není proselytismus: proselytismus je pohanská věc, která není ani náboženská, ani evangelní. Máme pro ně mít dobré slovo a máme tu čest a závazek být těmi, kdo toto slovo vysloví. Protože Slovo, Ježíš, nás o to žádá, abychom vždy přistupovali ke každému s otevřeným srdcem, protože i On je takový. Možná, že už tak dlouho následujeme a milujeme Ježíše a nikdy jsme si nepoložili otázku, zda sdílíme jeho pocity, zda trpíme a riskujeme v souladu s Ježíšovým srdcem, s tímto pastýřským srdcem: buďme blízko Ježíšovu pastýřskému srdci! Nejde o proselytismus, řekl jsem, aby se ostatní stali "našimi", ne, to není křesťanské: jde o lásku, aby byli šťastnými Božími dětmi. Prosme v modlitbě o milost pastýřského srdce, otevřeného, aby bylo všem nablízku, aby přinášelo poselství o Bohu a také abychom pociťovali touhu po nich jako Kristus. Protože náš život bez této lásky, která trpí a riskuje, nejde dobře: pokud my křesťané nemáme tuto lásku, která trpí a riskuje, riskujeme, že budeme pást jen sami sebe. Byli bychom pastýři, kteří jsou pastýři jen sebe samých, kteří místo aby byli pastýři stáda, byli bychom pečovateli o vyvolené, o sebe sama... Buďme pastýři všech.

„Svatá Agáto, oroduj za nás“

Katedrála sv. Agáty: uprostřed - interiér katedrály;
dole: kaple sv. Agáty s relikviářem svěťice, uchovávajícím její závoj
a ostatky. Catania, Sicílie, *Peregrinatio ad Portam Fidei*, 9. 7. 2012;
Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 6.7.2019.

Jméno svaté Agáty pochází z řeckého „αγαθή“, což znamená „dobrá“. Svěťice podstoupila mučednickou smrt v polovině III. století. Archeologické nálezy dokazují její úctu už několik desetiletí po její smrti, k níž podle tradice došlo 5. února 251.

Agáta se narodila v prvních desetiletích III. století (někdy kolem roku 235?) v Catánii. Na Sicílii, stejně jako v celém rozlehlém římském impériu zuřilo v této době pronásledování křesťanů, které rozpoutal – i když čistě náhodně –

kolem roku 40 po Kristu císař Nero. Snad nejintenzivnější však bylo ve II. století, kdy byl vydán zákon, zakazující křesťanský kult. Ve III. století pak císař Septimus Severus vydal nařízení, v němž stanovil, že křesťané mají být nejprve udáni úřadům a pak vyzváni, aby veřejně hájili své nové přesvědčení. Vysloví-li souhlas s tím, že se vrátí k pohanství, dostanou potvrzení (libellum), dosvědčující jejich příslušnost k pohanskému náboženství. V opačném případě,

totiž pokud odmítnou obětovat bohům, mají být nejprve mučeni a pak popraveni. Byl to nemilostný a důmyslný systém, protože císař chtěl, aby bylo více odpadlíků než mučedníků, neboť tito se pokládali za mnohem nebezpečnější než živí křesťané. Když v roce 249 císař Decius viděl, jak se křesťanství šíří, počínal si ještě krutěji: všichni křesťané – ať už byli udáni či nikoli, měli být automaticky místními úřady

vyhledávání, zatýkáni, mučení a pak popraveni.

Catánie byla v tomto období vzkvétajícím a prosperujícím městem, a to jak pro svou geografickou pozici, tak díky velkému přístavu, který byl místem čilého obchodu a kulturní výměny pro celé Středozezemí. Stejně jako všechna města římského impéria, měla i Catánie svého prokonzula či guvernéra, který zastupoval decentralizovanou moc impéria, které už tehdy bylo velmi rozlehlé. Jmenoval se Quintinianus a byl mužem příkrým, pyšným a velmi mocným, navíc obklopen početným dvorem, čítajícím příbuzné, značný počet otroků, císařské gardy. Obýval skvostný pretoriánský palác s přilehlými budovami, v nichž se odvíjela veškerá veřejná činnost města.

Podle „*Passio Sanctae Agathe*“, napsaném v polovině V. století, jehož latinský a řecký překlad se uchovaly dodnes, Agáta patřila k bohaté a šlechtické katánské rodině: otec Rao a matka Apolla vlastnili domy a úrodná pole, a to jak ve městě, tak v okolí. Protože byli křesťany, vychovávali podle křesťanského náboženství i svou dceru. Agáta vzkvétala v dětství a mládí ku kráse, ryzosti a čistotě panenství. Už v útlém věku pocítila ve svém srdci touhu patřit zcela Kristu. Když dosáhla 15. roku, měla za to, že nastal ten správný okamžik, aby se zasvětila Bohu. Zasvěcené panny se svým novým stylem života byly v počátcích křesťanství božským průlomem do tehdejšího pohanského a rozkládajícího se světa. Katánský biskup její žádosti vyhověl a během oficiálního obřadu, zvaného „velatio“, na ni vložil „flammeum“, neboli červený závoj, přinesený zasvěcenými pannami. Na mozaice v kostele S. Apollinare Nuovo v Ravenně (VI. stol.) je zobrazena v dlouhé tunice, dalmatice a štolou přes ramena, což by vedlo k mínění, že byla diakonkou.

Katánský prokonzul Quintinianus ji jednou zahlédl a bláznivě se do ní zamiloval. S odvoláním na Déciův edikt o pronásledování křesťanů ji obvinil z hanobení státního náboženství, což bylo běžné obvinění u všech křesťanů, a nařídil, aby ji zatkli a odvedli do paláce prétoria.

V tomto bodě existují různé lidové tradice, které říkají, že Agáta před zatčením prchla a uchýlila se jak tradice vypráví – do Galerma, osady nedaleko Catánie, nebo na Maltu či do Palerma. Byla však zatčena a předvedena před Quintiniána. Když před ním stanula, byl prokonzul uchvácen její krásou a zmocnila se ho vášeň. Jeho pokusy svést ji však byly marné, protože mladičká Agáta byla ve své věrnosti Kristu nezlomná. Prokonzul tedy zahájil proces dívčiny převýchovy a svěřil ji kurtizáně lehkých mravů, jménem Afrodísie (od Afrodité=bohyně lásky), aby ji tato zlomila a učinila povolnější. Uběhl měsíc a byla znovu vystavena pokušením všeho druhu, flirtováním slavnostem, obscénním zábavám, hostinám; ona však neústupně chránila své panenství, zasvěcené nebeskému Ženichovi, jemuž chtěla zůstat věrna za každou cenu. Afrodísie tak poprvé během své pestré kariéry musela uznat, že je vůči čisté a ctnostné Agátě bezmocná. Pokořená a zklamaná předstoupila před Quintiniána a odevzdala mu Agátu se slovy: „Její hlava je tvrdší, než láva Etny“. Rozlíčený prokonzul s ní proto zahájil proces. Nechal si ji předvést v oděni otrokyně, jaké užívaly Bohu zasvěcené panny: „Jsi-li svobodná a šlechtná“ – namítl jí prokonzul – „proč vystupuješ jako otrokyně?“ Nato Agáta odvětila: „Protože nejvyšší šlechtnost spočívá v tom, být Kristovými otroky“.

Podle jedné z legend při dalším výslechu a hrozbách mučení řekla soudci: „Obilí se nemůže uložit do sýpky, dokud není dobře vymláčeno a zrno z klasů odděleno od slámy. Stejně tak ani moje duše nemůže vstoupit do ráje, jestliže nedáš nejprve zmučit mé tělo svými katany“. Agáta byla natahována na skřípec, trhána železnými hřebeny, pálena

žhavými břity. Místo toho však, aby kruté mučení zlomilo její odpor, zdálo se, že jí naopak dává novou sílu. Rozzuřený Quintinián ji chtěl pokořit v jejím ženství, proto rozkázal, aby jí ohromnými kleštěmi utrhlí či odřízli ňadra. Tehdy mu Agáta řekla: „nestydíš se zbavit ženu zdrojů života, z něhož jsi sál ty sám, když jsi byl kojen z prsou své matky?.. Ty drásáš mé tělo, má duše však zůstává nedotčena!“ Tento druh mučení se pak následně stal symbolem její mučednické smrti, takže Agáta bývá zobrazována s prsy na podnose a kleštěmi. Krvácející a posetá ranami byla odvečena do cely. Trpěla horečkou a krutými bolestmi. Vše ale snášela z lásky k Bohu. Když se v noci modlila, zjevil se jí o půlnoci svatý apoštol Petr v doprovodu s dítětem nesoucím lucernu, a amputovaná prsa uzdravil.

Po pěti dnech byla znovu předvedena před prokonzula, který když spatřil zhojené rány, nevěřicně se tázal, co se stalo? Tehdy mu Agáta odvětila: „Uzdravil mi je Kristus“. Pro Quintiniána to byla krutá porážka, jeho někdejší žár lásky se proměnil v zuřivou nenávist. Proto nařídil, aby ji položili na lože řeřavých uhlíků, na rozžhavený rošt a s žhavými bodci. Zatímco oheň stravoval její tělo, její závoj – jak říká tradice – neshořel. Proto se „závoj sv. Agáty“ stal ihned jednou z nejcennějších relikvií. Vícekrát byl nesen v procesí k proudům lávy, vyvěrajícím z Etny, a ty se před ním zastavily. Když Agáta umírala v hořící peci, postihlo město Catánii silné zemětřesení, prétorium se zhroutilo a pohřbilo dva Quintiniánovi popravčí rádce. Lid Catánie byl jat hrůzou a vzbouřil se proti krutému rozsudku nad nevinnou dívkou. Prokonzul proto nechal dívku vyrvat z plamenů a v agónii ji dal přenést do její cely, kde krátce nato skonala. Přesně rok po její smrti – 5. února 252, ohrožovala Catánii silná erupce Etny: tehdy mnoho křesťanů i obyvatel města – a to i pohanů – utíkalo k jejímu hrobu, a nesli její zázračný závoj, kterým se halila: postavili ho do cesty žhavé lávě, která se před ním zastavila. Agáta už od té doby není jen patronkou Catánie, ale i ochránkyní před vulkanickými erupcemi a před požáry. V poslední době se její mocná ochrana – prostřednictvím zázračného závoje – projevila v roce 1886, kdy jej arcibiskup Catánie nesl v procesí, zatímco opakovaná erupce Etny ohrožovala městečko Nicolosii, ležící na úpatí vulkánu a to bylo před pohromou uchráněno.

Passio Sanctae Agathae

Vyprávíme dějiny mučednické smrti nejbлаhoslavenější panny a mučednice Agáty, kterou podstoupila v provincii Sicílie, ve městě Catánii, 5. února za času císaře Decia, kdy tento byl potřetí konzulem. Když se Quintinianus, konzul sicilské provincie dověděl o bezúhonné pověsti Agáty, panny zasvěcené Bohu, z mnoha důvodů a za velkého přemýšlení hledal, jak by se k ní dostal. V každém zločinu svého nitra totiž v sobě probouzel vášeň odpovídajících neřestí: Prahnucí po světské slávě, bažící po vzrůstu své prestiže, dal Boží služebnici zatknout právě proto, že pocházela z urozené rodiny. Tak chtěl lidem ukázat, že on, neurozeného původu, je schopen podržít své vůli dokonce i ty nejmávanější. Jako chlípák pak chtěl probudit vášeň očí při pohledu na krásnou pannu. Jako lakomec rozpoutal svou chamtivost po jejím bohatství. Jako modloslužebník a sluha démonů, rozpálený svou zlobou nemohl ani slyšet Kristovo jméno. Tak zvrácen furií vášně nechal svými obdivovateli zatknout bl. Agátu, jak bylo řečeno, a předal ji matrně jménem Afrodisia, která měla devatero zvrácených dcer, stejných, jako jejich matka. Učinil tak proto, aby ji po třicet dní neustále pokoušely lichotkami a změnily její city. A tu jí hned

slibovaly radosti, hned jí hrozily, doufajíce, že odradí její svatou mysl od dobrých předsevzetí.

Agáta jim však říkala: *„Má mysl je pevně zakotvena v Kristu: vaše slova jsou vanutími větru, vaše hrozby vodními proudy, které přestože dorážejí na základy mého domu, tento nemůže padnout, protože spočívá na pevné skále.“* Toto řkouc celý den plakala a modlila se. A jako vyprahlý letním žářem touží po svěžích vodách, tak toužila dosáhnout koruny mučednictví a podstoupit pro Krista mnohá muka. Když si Afrodisia povšimla, že její duše zůstává neochvějná, šla ke Quintiánovi a řekla mu: Je snazší rozdrtit kameny a změnit železo ve vláčné olovo, než odvrátit duši této dívky od křesťanského smýšlení.

Já i moje dcery jsme bez přestání, střídajíce se navzájem ve dne v noci nedělaly nic jiného, než se snažily zlomit jejího ducha k souhlasu s dobrou radou. Já jsem jí dokonce nabídla perly a vzácné šperky, i šaty zlatem tkané: Slíbila jsem jí paláce a vily, postavila před ni drahocenný nábytek i otroky obojího pohlaví a věku: Ale jako zemí, po níž nohama šlape, ona vším pohrdá.

Tehdy nahněvaný Quintinián poručil, aby byla předvedena před jeho soud. Jakmile usedl začal mluvit takto: Jakého jsi stavu?

Bl. Agáta odpověděla: - *„Nejenže jsem se narodila svobodná, ale z urozené rodiny, jak dosvědčuje mé příbuzenstvo.“* Konzul Quintinián odvětil: *„Jestliže tedy dokládáš, že jsi svobodná a urozená, proč dáváš najevo, že žiješ a oblékáš se jako otrokyně?“*

Agáta řekla: *„Protože jsem služebnicí Krista, proto ukazuji, že jsem otrokyně.“*

Quintián pravil: *„Ale pokud jsi skutečně svobodná a urozená, proč se chceš stát otrokyní?“* Agáta řekla: *„Nejvyšší svoboda a urozenost spočívá v projevování, že jsme služebnicí Krista.“*

Quintián pravil: *„A to proč? My, kteří pohrdáme podřízeností Kristu a ctíme bohy svobodu nemáme?“* Agáta odpověděla: *„Vaše svoboda vás vláčí tolíkerým otroctvím, že nejenže z vás dělá sluhy hříchu, ale také vás podřizuje dřevu a kamení.“*

Quintián řekl: *„To všechno, co jsi bláznivými slovy potupila, dokáží pomstít kruté tresty. Ale dříve, než přistoupíme k mučení, řekni mi, proč pohrdáš svatostí bohů?“* Agáta: *„Neříkej bohů, ale spíše řekni démonů. Ti, jejichž obraz si ztvárňujete v sochách a jejichž sádrové a mramorové obličejy pokrýváte zlatem, jsou totiž démoni.“*

Quintián: *„Nyní si vyber, dle libosti, buď jako pošetilá půjdeš vstříc různým trestům s odsouzením, anebo jako moudrá a urozená, jak tě příroda stvořila, budeš obětovat všemocným bohům, kteří jsou pravými bohy jak dokazuje jejich pravé božství.“* Agáta odpověděla: *„Přeji ti, aby tvá manželka byla taková jakou byla tvá bohyně Venuše, a ty byl takovým, jakým byl Jupiter, tvůj Bůh.“*

Jakmile to Quintinián uslyšel poručil, aby jí zpolíčkovali a pravil jí: *„Neopovažuj se ztřeštěně žvanit v pohrdání soudcem.“* Agáta: *„Řekl jsi, že to jsou tvoji bohové, jež pravé božství ukazuje jako takové; ať je tedy tvá manželka jako Venuše, a ty jako Jupiter, abyste i vy mohli být připočteni k počtu vašich bohů.“*

Quintián pravil: *„Je více než zřejmé, že sis zvolila trpět různá mučení, protože mě opakovaně urážíš.“* Agáta: *„Divím se, že ty, moudrý muž, jsi dospěl k takové pošetilosti, že ctíš tvé bohy, jejichž život nechceš aby napodobovala tvá manželka a že současně říkáš, že tě uráží ten, kdo ti přeje žít podle jejich příkladu. Jsou-li tito bohové praví, přála jsem ti dobro, když jsem ti řekla, aby tvůj život byl takový jaký byl, jak se říká, ten jejich. Pokud se*

však jejich společnosti děsíš, pak souhlasíš se mnou. Potom to řekni jasně, že jsou tak hnusní, tak mrzí, že chce-li kdo někoho urazit, stačí mu popřát, aby byl takový jak ohavný byl jejich život.“

Quintian: „K čemu tento přival slov? Buď obětuj bohům anebo ti dám za rozličného mučení umřít.“ Agáta: „*Jestliže mne dáš předhodit šelmám..., tyto, jakmile uslyší Kristovo jméno, zjihnou; vydáš-li mne plamenům, andělé z nebe si pospíší z rosou spásy, poseješ-li mne ranami a bitím, mám v sobě Ducha svatého, který mi dá sílu, abych pohrdla každým z tvých mučení.“*

Tehdy Quintian, potřásl hlavou a vydal rozkaz, aby ji uvrhli do temného žaláře řka: „Dobře si to rozmysli a čiň pokání, tak budeš moci uniknout strašným mukám, jež rozsápu tvé tělo.“ Agáta: „*Ta, služebníku satanův, ty čiň pokání, protože jen tak se vyhneš mukám věčným.“*

A protože jej hlasitě odmítala, navíc před veřejností, Quintian nařídil, aby ji co nejrychleji odvedli do žaláře. Agáta pak naplněna radostí a hrdoostí vstoupila do vězení a jakoby pozvaná na svatbu, vzplanula radostí a v modlitbách svěřovala Bohu svůj zápas.

Následujícího dne ničemný Quintian poručil, aby před něj byla znovu předvedena a řekl jí: „Jak ses rozhodla pro svou záchranu?“ Agáta odpověděla: „*Mou záchranou je Kristus.“*

Quintian řekl: „Jak dlouho ještě se necháš strhávat nešťastnice touto marnou ideou? Zřekni se Krista a začni se klanět bohům, zaopatři si tak své mládí a vyhneš se hořké smrti.“ Agáta řekla: „*Ty se zřekni svých bohů, kteří jsou kamení a dřevo, a klaněj se pravému Bohu, svému stvořiteli, který tě učinil; pokud jím pohrdneš padneš za kořist přísným trestům a věčnému ohni.“*

Tehdy rozezlený Quintian nařídil, aby byla zavěšena na velký skřípec a mučena. Zatímco ji mučili Quintian jí říká: „Opusť tuto ideu své duše! Zachrániš si tak život.“ Agáta odpověděla: „*Já v těchto mukách zakouším takovou radost: jako když někdo slyší dobrou zprávu anebo když někdo spatří někoho, po němž dlouhý čas toužil, anebo jako ten, kdo našel mnoho pokladů, tak se raduji i já, podrobena na krátký čas těmto útrapám. Obilí se totiž nemůže uchovávat na sýpce, jestliže se nejprve hrubě neodstraní jeho slupka a nerozdrťí se na kousky: tak ani má duše nemůže vejít do Pánova ráje s palmou mučednictví, aniž bych předtím nenechala katany aby důkladně rozsápali moje tělo.“*

Tehdy rozzuřený Quintian poručil, aby ji mučili na řadru a pak aby jí ho pomalu zcela utrhli. Agáta řekla: „*Zlý, krutý a nelidský tyrane, nestydíš se vyrvat ženě to, z čeho jsi sám sál u své matky? Ale já mám jiná řadra, nedotčená, v nitru mé duše, ta, která živí mé city a už od dětství jsem je zasvětila Kristu Pánu.“*

Tehdy Quintian nařídil, že má být znovu uvržena do vězení, žádný lékař se nesmí opovážít k ní přiblížit a nesmí jí dát chléb ani vodu. Když byla takto zavřena ve vězení, hle, kolem půlnoci přišel stařec (před nímž krácel chlapec s loučí) a nesl v rukou různé léky. Říkal, že je lékař a dal se s ní do hovoru: „*Přestože tě zlověstný konzul sklíčil tělesným utrpením, tys mu svými odpověďmi způsobila těžší rány. A protože on tě mučil a dal ti vyrvat řadra, jeho žírnost se mu změnila ve zlovůli a jeho duši je vyhrazena věčná hořkost. A protože jsem byl přítom, když jsi tyto věci trpěla, dával jsem pozor a přispěchal jsem, aby se tvému řadru dostalo péče a záchrany.“* Tehdy mu Agáta řekla: „*Nikdy jsem*

svému tělu nedávala pozemské léky a nehodí se, abych nyní přišla o to, co jsem zachovala od nejtělejšího věku. “

Stařec jí řekl: *„Také já jsem křesťan a ovládám dobře lékařské umění: nemusíš se přede mnou rdít.“* Agáta mu říká: *„A jaký ruměnc bych mohla mít z tebe, který jsi už pokročilého věku? A pak, i když jsem dívenka, mé tělo je tak rozdrásané, že už samotné rány mi ani nedají pomyslet, že bych se mohla rdít. Ale děkuji dobrý otče, že jsi měl o mne takovou starost a opakuji, že mého těla se nikdy nedotkne lék udělaný lidmi. “*

Onen stařec jí řekl: *„Ale proč nedovolíš, abych tě léčil?“* Agáta odvětila: *„Protože mám jako Spasitele Pána Ježíše Krista, který pouhým slovem léčí každou nemoc a jen jeho hlas vše občerstvuje. Jestli on bude chtít, uzdraví mě.“* Tu jí stařec s úsměvem povídá: *„Vždyť právě on mne poslal k tobě: já nejsem než jeho apoštol: a věz, že v jeho jménu máš být uzdravena. Jen co to řekl, zmizel jejím očím.“* Nato sv. Agáta padla na kolena v modlitbě a řekla: *„Děkuji ti, Pane Ježíši Kriste, že sis na mne vzpomněl, a poslal jsi svého apoštola, který mě potěšil a uzdravil mé údy. “*

Jen co skončila s modlitbou, pohlédla na své tělo poseté tolika ranami, a hle, všechny její údy byly uzdraveny: dokonce i ňadro bylo obnoveno. Navíc po celou noc v kobce zářilo takové světlo, že hlídky zděšeně prchli a nechali vězení otevřené. Ti, kteří byli dole uvěznění, říkali Agátě aby uprchla. Ona však odpověděla: *„Ať je ode mne daleko taková myšlenka, že bych přišla o svou korunu a uvrhla do potíží rty, kteří mne hlídali. Navíc, když mi pomáhá můj Pán Ježíš Kristus, vytrvám ve svědectví Jemu, který mne zachránil a potěšil. “*

Po čtyřech dnech nařídil Quintinián, aby ji znovu přivedli před jeho tribunál a řekl jí: *„Dokdy budeš bláznivě vzdorovat nařízením nepřemožitelných císařů? Obětuj bohům, pokud ne, věz, že budeš vydána ještě krutějším mukám.“* Agáta odpověděla: *„Všechna tvá slova jsou hloupá, prázdná a zlá, tvé příkazy dokonce zamořují ovzduší. Proto jsi ubohý a bez rozumu. Kdo by prosil o pomoc kámen a ne pravého a nejvyššího Boha, který neváhal uzdravit všechny mé rány, které jsi mi způsobil, a dokonce vrátit mému tělu moje ňadra? “*

Quintinián pravil: *„Ale kdo tě to vyléčil?“* Agáta odpověděla: *„Kristus, Boží Syn. “*

Nato Quintinián: *„Ty se ještě odvažuješ vyslovit Kristovo jméno?“* Agáta: *„Já vyznávám Krista ústy i srdcem a nikdy ho nepřestanu vzývat. “*

Quintinián řekl: *„Uvidím, jestli tě teď tvůj Kristus uzdraví.“* A přikázal, aby na zem vysypali ostré střepy a pod ně dali žhavé uhlíky a Agáta v nich měla být nahá vyvážena.

Jen co byl rozsudek vykonán, místo, kde bylo svaté tělo položeno se zatřásl, spadlo kus zdi a zabilo soudcova poradce jménem Silván i jeho přítele jménem Falconius, na jejichž rady páchal hanebnosti. Také celé město Catania bylo zasaženo silným zemětřesením. Všichni proto běželi k soudnímu tribunálu a dali se do velkého křiku, protože svatá Boží služebnice byla krutě mučena a proto se všem hrozilo vážné nebezpečí. Quintinián se tehdy snažil utéct, poděšen na jedné straně zemětřesením a na druhé vzpourou lidu. Přikázal proto, aby ji odnesli zpátky do vězení, a on se dal na útěk bočními dvířky, takže dav nechal u bran.

Poté, co svatá Agáta znovu stanula do vězení, rozepjala ruce k Pánu a řekla: *„Pane, který jsi mne stvořil a chránil od mého dětství, a jenž jsi mi v mládí dal tak mužně jednat; který jsi mě zbavil lásky ke světu a mé tělo uchoval bez porušení, který jsi mi dal zvítězit nad mučením katanů, železem, ohněm i okovy, který jsi mi uprostřed muk dal ctnost*

trpělivosti; prosím Tě, abys nyní přijal mého ducha, neboť nadešel čas, abych na tvůj příkaz opustila tento svět a u tebe dosáhla milosrdenství.“

Jen co ta slova jasným hlasem dořekla za přítomnosti mnohých, odevzdala ducha. Jakmile se o tom doslechly zástupy zbožných, velmi rychle přišly, vzali její tělo a uložili ho do nového hrobu. Když její tělo mazali vonnými mastmi a s velkou pečlivostí jej ukládali do hrobu, přišel k nim mladý muž oděný do hedvábí, a za ním více než stovka hochů slavnostně oděných a spanilých. Nikdo předtím ani potom ho v Catanii neviděl. Ba ani nikdo z ostatních ho neznal. Ten tedy přišel k místu, kde spočívalo její tělo a poblíž hlavy jí položil mramorovou tabulku, na které byl nápis:

SVATÁ MYSL, SPONTÁNNÍ ÚCTA K BOHU A OSVOBOZENÍ VLASTI.

Tento nápis, jak jsem řekli, položil k ní do hrobu a tak tam zůstal stát dokud nebyl s velkou pečlivostí uzavřen. Po uzavření hrobu odešel, a jak jsme zmínili nikdo ho už nikdy nespatrił ani o něm neslyšel mluvit v okolí ani v celém sicilském kraji. Z toho se domníváme, že to byl její anděl.

Ti, kdo to písmo viděli a šířili, probouzeli vroucnost ve všech obyvatelích Sicílie: takže ať Židé či pohané všichni začali svorně s křesťany uctívat její hrob. Tehdy se Quintinián s doprovodem kvapně vydal na cestu, aby si prohlédl její vlastnictví a pozatýkal všechny její příbuzné: ale Boží soud ho stihl uprostřed řeky. Když se na bárce plavil přes řeku, dva koně se splášili, jeden zaútočil zuby, druhý pak ho zasáhl kopytem, svrhl ho do řeky Simeto a jeho tělo se až dodnes nenašlo. Proto rostla bázeň a úcta ke svaté Agátě, a nikdo si nedovolil nikoho z jejich příbuzných sužovat. Vzhledem k tomu, že se pak jasně potvrdil nápis, který tam Pánův anděl položil, kdy asi po roce skoro v den jejího narození sopka Etna vybuchla obrovským plamenem a láva se jako nesmlouvavá řeka, zkapalňující kamení i půdu, blížila k městu Catania, tehdy množství obyvatel vesnic prchalo z hory a mířili k jejímu hrobu. Vzali závoj, kterým byl její hrob přikrytý a postavili ho proti ohni, který se na ně valil: v tu chvíli se božskou mocí zastavil. Plameny začaly šlehat prvního února a přestaly 5 února téhož měsíce, který je dnem jejího pohřbu. Tak náš Pán Ježíš Kristus potvrdil, že z nebezpečí smrti a z ohně byli vysvobozeni pro zásluhy a na přímlovu sv. Agáty. Jemu buď čest, sláva a moc na věky věků. Tak se staň.

Freska sv. Agáty na oblouku klenby presbytáře kostela Narození Panny Marie v Drysicích (poslední portrét vpravo).

Rozhovor s velvyslancem ČR u Svatého Stolce, J. E. Václavem Kolajou¹⁴

Rozhovor pro Radio Proglas připravila Jaroslava Otradovcová a ve vysílání vedla Marta Kunčarová.

Papež František se s Vámi, diplomaty zastupujícími jednotlivé země, schází na začátku roku pravidelně a my jsme měli možnost s Vámi tuto událost několikrát reflektovat. Předpokládám, že opět došlo na hodnocení uplynulého roku a upozornění na dění v různých částech světa.

Odlišoval se papežův projev od těch dřívějších? Předpokládám, že asi hlavním tématem byla situace na Ukrajině...

Jistě, válka na Ukrajině v papežově projevu pochopitelně několikrát rezonovala, ať už byla v některých pasážích zmíněna přímo nebo v jiných nepřímo. Ale Svatý otec mluvil též o konfliktech v jiných částech světa – v Sýrii, Jemenu, na různých místech afrického kontinentu, na jižním Kavkaze, na Korejském poloostrově či v Myanmaru.

Na co papež kladl důraz?

Jednoznačně na mír, který by měl být postaven na čtyřech základních pilířích: na pravdě, spravedlnosti, solidaritě a svobodě. Jedná se o elementární principy ze 60 let staré encykliky svatého papeže Jana XXIII. *Pacem in terris*, kterými se řídí jak vztahy mezi jednotlivými lidmi, tak vztahy mezi politickými společenstvími.

Zaznělo něco, třeba drobnějšího, co ve Vás osobně zarezonovalo?

Z tohoto soudku bych možná zmínil slova Svatého otce o strachu ze života, který se na mnoha místech projevuje strachem z budoucnosti a přivádění dětí na svět. Papež na příkladu Itálie poukázal na nebezpečný pokles porodnosti, na příchod demografické zimy,

¹⁴ CURRICULUM VITAE: NAROZEN: 14. června 1971 v Uherském Hradišti. RODINNÝ STAV: ženatý, dvě děti. VZDĚLÁNÍ: 1991-1996 Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor historie. PRAXE: Od 10. října 2018 mimořádný a zplnomocněný velvyslanec České republiky při Suverénním řádu maltézských rytířů. Od 21. září 2018 mimořádný a zplnomocněný velvyslanec České republiky při Republice San Marino. Od 6. září 2018 mimořádný a zplnomocněný velvyslanec České republiky při Svatém stolci; od května 2018 designovaný velvyslanec České republiky při Svatém stolci, Suverénním řádu maltézských rytířů a Republice San Marino; 2016-2017 náměstek ministra zahraničních věcí České republiky; 2015–2016 koordinátor kybernetické bezpečnosti, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky; 2011–2015 vedoucí politického úseku, Velvyslanectví České republiky ve Washingtonu; 2009–2011 vedoucí týmu Severní Amerika, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky; 2004–2009 vedoucí právního a institucionálního úseku, Stálé zastoupení České republiky při Evropské Unii, Brusel; 2000–2004 diplomat pro otázky Evropské unie, Velvyslanectví České republiky v Londýně; 1997–2000 odbor politických vztahů s Evropskou unií, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky; 1996–1997 diplomatický protokol, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. FOTO: Eucharistie v bazilice sv. Klementa a procesí k hrobu sv. Cyrila, Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 9.6.2019, Řím, Itálie.

kteřá ohrožuje samotnou budoucnost společnosti. Povzbuzoval italský lid, aby čelil výzvám současné doby s houževnatostí a nadějí a aby byl pevný ve svých náboženských a kulturních kořenech. Svatý otec reagoval na skutečnost, že už několik let Italů ubývá asi čtvrt milionu ročně, přičemž loňský rok zaznamenal historicky nejnižší počet narození. Někde jsem četl, že podle posledních průzkumů prý jen 13 procent mužů a 25 procent žen vyslovilo touhu mít děti. Už teď má Itálie z celé Evropské unie největší procento seniorů nad 65 let. Italské firmy vyslovují obavy z nedostatku pracovních sil ve velmi blízké budoucnosti. To všechno jsou varovné signály a myslím, že papežova slova nebyla určena jen Itálii, ale i dalším evropským zemím, a neměla by být brána na lehkou váhu.

Měl jste možnost se se Svatým otcem setkat osobněji než v letech poznamenaných pandemií koronaviru? Můžete prozradit, zda zaznělo nějaké konkrétní slovo směrem k Vám, či k nám v Česku?

Ano, letos jsem měl možnost se společně se svou ženou po projevu se Svatým otcem krátce osobně pozdravit, ale ten rozhovor byl skutečně velmi krátký a na nějaké velké povídání tam nebyl prostor.

Současná česká vláda v programovém prohlášení deklarovala snahu o uzavření smlouvy se Svatým stolcem. V jaké fázi se nachází realizace tohoto záměru?

Jak víte, loni v červnu byl náš premiér Petr Fiala na oficiální návštěvě ve Vatikánu. Po soukromé audienci u papeže Františka jednal se státním sekretářem Svatého stolce kardinálem Parolinem. Pan premiér na této schůzce potvrdil úmysl naší vlády sjednat novou smlouvu a zasadit se o její ratifikaci, protože chceme konečně smazat tuto letitou skvrnu na našich jinak velmi dobrých a přátelských vztazích se Svatým stolcem. Jelikož naše země v uplynulém semestru předsedala Radě Evropské unie, dohodli jsme se, že se smlouvou začneme zabývat až po skončení předsednictví. V lednu mám naplánováno jednání na Státním sekretariátu a někdy počátkem února bych měl jet do Prahy. Předpokládám, že záhy poté začneme podnikat konkrétní kroky k zahájení rozhovorů o nové smlouvě se Svatým stolcem.

Česká republika skončila půlroční předsednictví v Evropské unii. Jak hodnotíte toto období a co pro Vás znamenalo?

Obecně jsem tady v Římě slyšel velkou chválu na to, jak se vláda naší země svých nelehkých předsednických povinností zhostila. Popravdě mě to

moc nepřekvapilo – jednak jsme na klíčových pozicích v Bruselu i v ústředí měli skvělé a zkušené lidi, jednak jsme se poučili z velkého politického faux pas prvního předsednictví v roce 2009 a tentokrát se vyvarovali zásadnějších politických chyb.

A pokud jde o naše předsednictví zde v Římě, kolegové velvyslanci si naše pojetí velmi pochvalovali. Byli jsme tady v pravidelném kontaktu s Delegací Evropské unie a snažili se

aktivně nastolovat některá témata s vazbou na naše předsednické priority. Uspořádali jsme tady několik pracovních setkání velvyslanců, mj. s velkokancléřem Řádu maltézských rytířů, vatikánským ministrem zahraničí či prezidentem Federace katolických rodinných svazů v Evropě, ve spolupráci s nadačním fondem Bohemian Heritage Fund jsme v Lateránské bazilice uspořádali velkolepý, a tudíž i organizačně velmi náročný koncert k počtě sv. Ludmily a ambiciózněji jsme pojali i všechny tři naše státní svátky v uplynulém semestru.

Když se za tím uplynulým pololetím ohlédnu, zhodnotil bych ho jako velmi intenzivní a dělné období. Člověku se vždy těžko hodnotí jeho vlastní práce, tu mají posuzovat jiní. Ale snad si mohu dovolit říci alespoň tolik, že jsme předsednictví i tady ve Věčném městě

zvládli se ctí a že jsme jej dokázali náležitě využít k šíření dobrého jména naší země. A v neposlední řadě bych v této souvislosti rád ocenil také skvělou práci a zodpovědný přístup mých kolegů z velvyslanectví. Příprava i realizace těchto akcí znamenala pro nás všechny skutečně velkou zátěž a vyžadovala notnou dávku odolnosti a pevné nervy – a ten, kdo zná italskou realitu, dobře ví, o čem mluvím. A moji spolupracovníci se s tím vším dokázali vypořádat skutečně na výbornou a já jim chci za to i takto veřejně poděkovat.

Dovolte nyní vrátit se ještě k událostem uplynulého týdne. Předpokládám, že úmrtí emeritního papeže Benedikta bylo pro Vás spojeno i s řadou úkonů a úkolů. Můžete se podělit, co vše leželo na bedrech velvyslance?

Od chvíle, kdy Svatý otec v závěru poslední generální audience loňského roku vyzval k modlitbám za emeritního papeže, jsme tušili, že pozemská pouť Benedikta XVI. spěje ke konci. Byli jsme v těsném kontaktu s naším ústředím, především s prezidentskou kanceláří. Krátce po oficiálním zveřejnění smutné zprávy o úmrtí Benedikta jsme předávali kondolenční telegram pana prezidenta papeži Františkovi. Pak jsme čekali, až nám Vatikán sdělí termín pohřbu a také jaké bude jeho aranžmá. No a na tomto základě jsme potom s prezidentskou kanceláří a úřadem vlády ladili rozhodnutí ohledně složení naší státní delegace, a následně s naším, vatikánským i italským protokolem začali připravovat cestu pana premiéra a jeho doprovodu do Říma a posléze i zajišťovali hladký průběh návštěvy. Na tom jsme pak spolupracovali i s naším velvyslanectvím při Italské republice a také Papežskou kolejí Nepomucenum, která je naší velkou oporou po celou dobu mé mise u Svatého stolce. Bez vstřícnosti a obětavosti rektora koleje otce Romana Czudka a jeho týmu bychom tady řadu našich akcí vůbec nebyli schopni uskutečnit...

Jak jste vnímal atmosféru a průběh posledního rozloučení?

Pohřeb budu mít spojený s nečekaným chladem a mystickou mlhou, která to ráno Vatikán zahalila, s návštěvou našich státních a církevních představitelů, dojemným zpěvem bavorské hymny z úst poutníků z papežovy rodné země a provoláváním "Santo

subito!", kterým – podobně jako na pohřbu Jana Pavla II. v roce 2005 – mnozí přítomní věřící dávali najevo jednak svou úctu tomuto velkému papeži a jednak své přání, aby byl brzy svatořečen.

Jak na Josepha Ratzingera vzpomínáte Vy osobně? Do úřadu jste nastoupil před téměř pěti lety, kdy už žil v klášteře Mater Ecclesiae. Měl jste možnost se s ním osobně setkat? Pokud ano, při jaké příležitosti?

Vzpomínám na něj jako na velkou osobnost, vynikajícího teologa, mimořádného myslitele a výrazného obránce starých dobrých hodnot západní civilizace. A zároveň na něj vzpomínám i jako na nesmírně pokorného a laskavého člověka, který mi byl blízký v tom, že měl stále ve svém srdci kraj, z něhož pocházel, a také proto, že rozuměl kulturním a duchovním tradicím naší země. Toto mi ostatně připomínal jeho dlouholetý osobní tajemník arcibiskup Georg Gänswein, když jsem přišel se svou ženou do Svatopetrské baziliky vzdát zesnulému papeži úctu a pomodlit se za něj.

A jsem rád, že jsem měl možnost se s tímto vzácným člověkem také osobně setkat. Loni v březnu na počátku postní doby byli v Římě naši biskupové na týdenních duchovních cvičeních. Pan kardinál Dominik Duka se tady zdržel o den déle a večer před svým odjezdem šel papeže Benedikta navštívit do zmíněného kláštera ve Vatikánu. A mně se tak naskytla příležitost jej na toto setkání doprovodit, což byla pro mě opravdu vzácná a nezapomenutelná chvíle.

Poté, co dozvuky této události utichnou, co Vás letos ve službě čeká kromě zmiňované realizace (česko-vatikánské smlouvy)?

Z těch nejbližších připravovaných akcí bych zmínil slavnostní bohoslužbu, kterou plánujeme uspořádat se slovenským velvyslanectvím u příležitosti 30. výročí vzniku našich dvou států. A v polovině února budeme společně s naší kolejí Nepomucenum pořádat tradiční oslavu svatých Cyrila a Metoděje v bazilice svatého Klimenta. Avšak tím hlavním, co nás letos čeká, je již zmiňované zahájení jednání o nové smlouvě se Svatým stolcem. Ještě mě napadá, že bych mohl využít tohoto rozhovoru na vlnách Proglasu i k

tomu, abych dal ve známost, že Dikasterium Svatého stolce pro evangelizaci vyhlásilo mezinárodní soutěž o složení hymny pro Jubilejní rok 2025. Soutěž bude probíhat od poloviny ledna do poloviny března letošního roku. Tak pokud byste věděli o někom, kdo skládá hudbu, nebo se dokonce sami chtěli do této soutěže přihlásit, podívejte se na bližší informace na webových stránkách našeho velvyslanectví nebo na příslušných vatikánských stránkách a zkuste to.

„Budte dobří, milujte Pána, modlete se za ty, kdo Ho neznají. Jak velkou milostí je Boha znát!“

~Sestra Josefína Bakhita~

DĚTSTVÍ Bakhita se narodila v roce 1869 v Olgosse, maličké osadě poblíž hory Agilerei (500m.n.m.), asi 20 kilometrů východně od dnešního města Nyala v jižním Darfúru. Její rodiče patřili ke kmeni Daju.

Z Bakhitina deníku Na přání ctihodné Matky představené zde vyprávím o některých údobích mého otroctví. Kéž by mi tyto vzpomínky pomohly stále více si cenit velkého

daru, který mi svěřil Bůh, když si mně vyvolil za svou snoubenku. Moje rodina žila přesně ve středu Afriky, na předměstí Darfúru, zvaném Olgossa nedaleko hory Agilerei. Skládala se z otce, matky, tří bratrů, čtyř sester a dalších čtyř, které jsem nepoznala, protože zemřeli dřív, než jsem se narodila. Já jsem byla dvojče se sestrou, o které, stejně tak jako o rodičích nevím nic od chvíle, kdy jsem byla unesena. Žila jsem naprosto šťastně, aniž bych věděla co je to bolest. Jednoho dne matka uvážila, že se vydá na pole, kde jsme měli hodně plantáží a dobytka, aby se podívala, zda všichni dělníci plní své povinnosti, a chtěla abychom my všechny děti šly s ní. Nejstarší, která se cítila indisponována, žádala a dostala schválení zůstat doma s mladší sestrou. Jenže zatímco jsme byly na polích, zaslechly jsme rozruch, křik a běhání. Každého hned napadlo, že do vesnice dorazili obchodníci s otroky, aby kradli. Hned jsme spěchali zpátky domů. Jaká byla naše bolest, když jsme se od maličké sestřičky, celé ustrašené a roztřesené, dověděly, jak otrokáři unesli starší sestru, a ona měla jen tak tak času, aby se schovala za stěnu polorozpadlého domu, jinak by unesli i ji. Ještě teď si vzpomínám, jak maminka naříkala a jak jsme plakaly i my. Večer se vrátil z práce tatínek. Jen co se dověděl k čemu došlo, propadl vzteku a hned se vypravil se svými dělníky všude hledat. Ale marně. Po chudince sestřičce ani slechu. To byla moje první bolest. Ale co jich na mě čekalo později.

MLÁDÍ

Z Bakhitina deníku Bylo mi asi devět let, když ráno po snídani jsem se s dvanácti či třináctiletou kamarádkou vypravila na procházku po našich polích, ležících kousek cesty od domu. Jen co jsme si přestaly hrát, měly jsme v úmyslu natrhat byliny. Najednou jsme viděly, jak se z živého plotu vynořily dva oškliví ozbrojení cizinci. Přišli k nám a jeden z

nich řekl mé kamarádce: "Nechej, ať tato maličká jde tamhle k lesíku a přinese mi balíček, který jsem tam zapomněl. Brzy se vrátí. Ty klidně pokračuj v cestě, brzy za tebou přiběhne". Evidentně měli v úmyslu kamarádku odvést, aby nebyla přítomna zatčení, spustila by povyk. Já o ničem nepochybovala. Poslechla jsem, jak jsem to u maminky dělala vždy. Jen co jsem vešla do lesa, abych hledala balíček, který jsem nenašla, uviděla jsem ty dva za sebou ...

OTROCTVÍ - 1

Z *Bakhitina deníku* Jeden z nich mne prudce chytil za ruku, druhou vytáhl z opasku vytáhl veliký nůž, položil mi ho k boku a důrazným hlasem mi říká: "Budeš-li křičet, jsi mrtvá. Kupředu, půjdeš s námi!", zatímco druhý mě tlačil a požduchoval do zad hlavní své pušky. Zkameněla jsem strachem. Oči vykulené a třesoucí se od hlavy až k patě, chtěla jsem křičet, ale sevřené hrdlo mi to nedovolilo: nedokážu ani mluvit, ani plakat. Násilím tlačenu do hustého lesa, po skrytých cestičkách, přes pole, neustále svižným krokem, mne nutili putovat až do večera. Byla jsem k smrti unavena. Chodila a nohy krvácely, rozedrané ostrými úlomky kamení a rozbodané trny keřů. Nemohla jsem než vzlykat, ale ta tvrdá srdce neměla slitování. Konečně jsme prošli polem melounů, kterých je na těch místech hodně. Udělali delší přestávku na oddech. Mezitím utrhli několik plodů a podali mi kousek, abych ho snědla. Ale nemohla jsem ho polknout, přestože jsem od rána nic nejedla. Nemyslela jsem na nic jiného, než na rodinu. Volala jsem maminku a tatínka s nevýslovnou úzkostí v duši. Ale nikdo mě tam neslyšel. Navíc mi pod strašnými hrozbami nařizovali mlčet. Takto znavenou a hladovou mne přinutili pokračovat v cestě, která trvala celou noc. S prvním ranním úsvitem jsme dorazili do jejich osady. Byla jsem zcela vyčerpaná. Jeden z nich mne uchopil za ruku a táhl do svého obydlí, přivedl mě do neútulné komůrky, plné náradí a harampádí, ale nebyly tam ani pytle ani postel, jen holá zem. Podal mi skývu černého chleba a řekl: "Zůstaň tady", a při odchodu zamčel dveře. Zůstala jsem tam víc než měsíc. Mým oknem byl maličký otvor nahoře. Dveře se otvíraly jen na krátký okamžik, když mi podávali skromné jídlo. Slovy se ani nedá vypovědět, co jsem na tom místě vytrpěla. Dosud mám v paměti ty hodiny úzkosti, kdy znavená pláčem, jsem vyčerpaná padla v lehké strnulosti na zem, zatímco mě fantazie nesla daleko, daleko k mým drahým ... Tak jsem patřila na své milované rodiče, bratry, sestry a všechny je vroucně a něžně objímala a vyprávěla jim, jak mne unesli a kolik jsem vytrpěla. Jindy se mi zdálo, že si hrají s kamarádkami na našich polích. Cítila jsem se tak šťastná. Ale jen co jsem se vrátila do drsné reality děsivé samoty, padal na mne pocit sklíčenosti a myslela jsem že mi rozerve srdce.

První a druhý prodej

Jednoho rána se otevřely dveře jako obvykle. Majitel mě představil obchodníku s otroky, který mne koupil a přidal ke svým otrokům. Byli tam tři muži a tři ženy, mezi nimi jedna dívenka o málo starší než já. Ihned jsme se vydali na cestu. Vidět pole, nebe, vodu, moci volně dýchat vzduch mi dodalo trochu života, i když jsem nevěděla kde skončím. Cesta trvala nepřetržitých osm dní, stále pěšky: přes lesy, hory, údolí a pouště. Procházejíc osadami se karavana stále zvětšovala a byla uspořádaná takto: v řadách po dvou či po třech šli první muži, pak ženy. Všichni měli na krku velký řetěz uzamklý visacím zámkem.

Běda, pokud se někdo sehnul nebo zastavil, chudák jeho hrdlo a krk jeho společníka! Kolem krku každého bylo vidět velké a hluboké rány, které budily soucit. Těm nejsilnějším přivazovali na ramena velká břemena, která museli nést dlouhé míle. Jako by, chudáci, byli tažnými zvířaty. My nejmenší jsme neměly řetězy. Kráčeli jsme v poslední řadě mezi majiteli. Zastavovali jsme se jen na nějakou tu hodinu, abychom si odpočinuli nebo něco pojedli. Tehdy se sundával řetěz z krku a dával se na nohu na vzdálenost jednoho kroku jeden od druhého, aby se zabránilo útěku. Tak to dělali i s námi maličkými, ale jen na noc. Konečně jsme dorazili na trh s otroky. Všechny nás zavedli do velké haly, kde jsme čekali až na nás přijde řada. První prodávali nejslabší a nemocné, z obavy, že pokud by se jim přihoršilo, přišli by o zisk. Nebohé oběti! My dvě maličké, protože jsme si byly stále tak blízko, spoutané na nohou stejným řetězem, ve chvílích, kdy si nás nevšímalí, jsme si jedna druhé vyprávěly, jak jsme byly uneseny. Mluvily jsme o našich drahých a stále víc v nás hořela touha vrátit se domů. Zatímco jsme plakaly nad svým nešťastným údělem, vymýšlely jsme plán útěku. Dobrý Bůh, který nad námi bděl, aniž bychom ho znaly, nám nabídl příležitost. Tady je.

ÚTĚK

Z *Bakhitina deníku* Majitel nás umístil do odděleného pokoje a vždy nás uvnitř zamykal, zvláště když se musel z domu vzdálit. Bylo to skoro v čas večere. Pán se vrátil se z trhu a přivedl domů oslíka s nákladem kukuřice. Nato přišel, sundal nám řetěz a nařídil, abychom očistily kukuřici a nakrmily osla. V zamyšlení odešel, aniž by zamčel dveře. Byly jsme samy, bez řetězu.

Boží prozřetelnost: nadešla příhodná chvíle. Mrkly jsme na sebe, podali si ruce, podívali se kolem a když nebyli nikde nikoho, vystartovaly jsme do polí, aniž bychom věděly kam, běžely jsme tak rychle co jen naše nebohé nožky dokázaly. Celá noc byla neustálým a vyděšeným během uprostřed lesů a pak ven do pouště. Uříčené a lapající po dechu, jsme uslyšely ve tmě vytí dravých šelem. Když se přibližovaly, vylezly jsme na stromy, abychom se zachránily. Jednou, když jsme právě slezly z našeho útočiště, jsme zaslechly blížící se hluk typický pro karavany. Schovaly jsme se do trnitého křoví. Celé dvě hodiny kolem nás procházela jedna skupina za druhou, aniž by si nás kdo všiml. Byl to dobrý Bůh, který nás chránil, nikdo jiný nedokáže dopřát takové okolnosti. Ve své dětinské naivitě jsem se domnívala, že všechna má utrpení mám už za sebou a brzy se budu moci obejmout se svými drahými. Vše jsem proto snášela ráda a dodávalo mi to odvahy. Ach, kdo naopak ví, zda se od nich nevzdalují, a možná je už nikdy na zemi neuvidím. Kolem rána jsme se zastavily, abychom si vydechly. Jak jsme byly unavené! Srdce nám tlouklo v hrudi, po celém těle nám všude stékaly velké krůpěje potu, žaludek drásla krutý hlad: nic jsme neměly. Živá touha znovu uvidět naše drahé a strach, že se ženou za námi, nám stále a stále dodávaly sílu, abychom pokračovaly v běhu, nikoli však jako předtím. Ale kde skončíme? Kolem soumraku jsme zahlédly chaloupku. Srdce se nám o to silněji rozbušila. Upřeně jsme se na něj zahleděly, abychom zjistily, zda to není náš dům: nebyl. jaká hořkost, jaké rozčarování! Zatímco jsme tam zoufalé stáli a uvažovaly, objevil se před námi nějaký muž. Zděsily jsme se a daly na útěk. on nás však zastavil a vlídně se nás zeptal: "Kam jdete?" A my mlčely. "No tak, řekněte kam jdete?" "K rodičům". "A kde jsou vaši rodiče?" "Tam", odvětily jsme a zmateně ukázaly jedním směrem, aniž bychom věděly kde. Tehdy pochopil, že jsme uprchlice. "No tak" - řekl - "pojd'te si trochu

odpočinout a pak vás zavedu k rodičům". My jsme jeho slovům uvěřily a šly za ním do chaloupky. Jen co jsme vešly lehly jsme si jako mrtvé na zem. Dal nám napít trochu vody, ale byly jsme tak vyčerpané, že jsme ji jen stěží dokázaly přijmout. Potom nás nechal asi hodinu v klidu, o samotě. Po krátkém spánku nás probudil. Zavedl nás k sobě domů, dal nám najíst a napít, a pak nás zavedl do velkého ovčince, plného oveček a beránků. Udělal tam místo pro angareb a pak nás na nohou svázal k sobě velkým řetězem a nařídil, abychom zůstaly v ovčinci, než nám řekne, co dál.

OTROCTVÍ - 2

Z *Bakhitina deníku* A tak se z nás znovu staly otrokyně! Pěkně nás přivedl k rodičům. Co jsme se naplakaly, natrpěly. Několik dní nás tam nechal mezi ovci a berany. Až jednoho dne, když kolem procházel obchodník s otroky, nás vyvedl z ovčince a prodal nás tomu člověku. Putovali jsme dlouho, než jsme dostihli první karavanu. Jaké bylo naše překvapení, když jsme mezi otroky spatřily některé z těch, kteří patřili majiteli, od něhož jsme utekly. Vylíčili nám jeho hněv, vztek, když nás nenašel: v rozrušení obviňoval a bil koho potkal a hrozil, že když nás najde, rozcupuje nás na kusy.

Nyní stále více poznávám dobrotu Pána, který mě i tehdy zázračně zachránil

Putovali jsme půldruhého týdne, stejným způsobem, jak jsem posala shora. Z té cesty si vzpomínám na chudáka otoka, kterému bylo tak špatně, že už ani nemohl ustát na nohou. prosil pána, aby mu dovolil sednout si a trochu odpočinout. Ten však mu nevěřil a zbil ho, jako by to byl dobytek. viděla jsem, jak padá na zem a nařiká: "Cítím, že umírám, už nemohu dál!" Ten nelida ho však znovu bil, aby vstal. Když ale viděl, že se už nemůže hýbat, musel mu sundat řetěz, kterým byl připoután k sousedovi. Ten chudák plakal a žadonil, aby se nad ním slitoval. Rozezlený majitel nařídil, abychom pokračovali v cestě, zatímco on zůstal s tím nešťastníkem. Co s ním udělal? Nikdo ho už více nespatriil. Když jsme konečně dorazili do města, odvedli nás do domu vrchního Araba. Byl to nesmírně bohatý muž a měl už velký počet otroků, všechny v rozkvětu mládí. Já a moje společnice jsme byly určeny za služky jeho slečen dcer, které se nás hned dobře ujaly. Náš pán měl v úmyslu darovat nás svému synovi, jakmile se ožení. V tom domě se mnou jednali pěkně a nic mi nescházelo. Jenže jednoho dne jsem něco popletla, zrovna před zrakem pánova syna. Ten vzal hned do ruky bič, aby mě zbil. Utekla jsem do druhého pokoje, abych se schovala za jeho sestry. A to jsem neměla dělat! Rozlítíl se, násilím mne odtamtud vytáhl, praštil se mnou o zem a řemenem a kopanci jsem dostala tolik a tolik a nakonec mne kopl do levého boku a nechal mě skoro mrtvou. Ztratila jsem vědomí. Otrokyně mě musely odnést na lůžko, kde jsem zůstala měsíc. Poté, co jsem se zotavila z ran, byla jsem přiřazena na jinou práci. Můj osud však byl zpečetěn: při nejbližší příležitosti jsem musela dům opustit.

Znovu prodaná

Příležitost se naskytla tři měsíce nato a já byla prodána novému pánovi. Byl to generál turecké armády. Měl u sebe starou matku a manželku. Obě byly nelidské vůči nebohým otrokům, kteří vykonávali ty nejtěžší práce v kuchyni, prádelně a na polích. Já a ještě

jedna dívka jsme sloužily dvěma paním. Nesměly jsme je opustit ani na okamžik. Oblékaly jsme je, voněly či ovívaly bez chvilky oddechu. A běda nám, pokud jsme se omylem anebo pro mikrospánek dotkly třeba jen jejich klobouku ... Nemilosrdně nás zbily, takže během tří let, co jsem jim sloužila si nepamatuji jediný den bez ran. Dříve, než se stačily zahojit obdržené rány, už na mne dopadaly další, aniž bych věděla proč. Jednou jsem své společnici vyprávěla, jak jsem utekla svému prvnímu pánu. Generálova dcera to všechno slyšela a ze strachu, že bych se pokusila o útěk, mi nechala dát na nohy velký řetěz, který jsme musela nosit déle než měsíc. Sundali mi ho až u příležitosti velkého muslimského svátku, kdy byla povinnost uvolnit všem otrokům pouta. Otroci museli vstávat každý den s rozbřeskem. Generálova manželka však byla tak horlivá, že někdy vstávala dříve než všichni ostatní, aby se podívala, zda někdo byt' jen o minutu nepřetáhl spánek. Pak se nad něj postavila a třmenovým řemenem mu dala skákat bolestí, aniž by brala ohled na to, že ten nebožák dřel až do pozdní noci, jak k tomu často docházelo. Všichni otroci spali v jedné velké síni. Měli naprostý půst až do poledne, kdy každý dostal porci masa na šťávě, polentu, chléb a ovoce. Večer skrovnou večeří a pak odpočinek na holé zemi. Běda, pokud někdo nebyl zticha. Ubohé oběti lidské tyranie. Ti, kdo onemocněli nebyli hodni ani pohledu, ponecháni napospas. Nebylo, kdo by je léčil anebo jim pomohl. Když umírali byli vyhozeni na pole nebo na hnůj. Kolik týrání a ran bičem dostávají otroci bez jakéhokoli důvodu. Například jednoho dne jsme byly náhodou přítomni, když se pán hádal s manželkou. Ten aby si vybil zlost, nařídil nám dvěma, abychom sešly na dvůr a nakázal dvěma vojákům, aby nás vrhli zády k zemi a bičovali. Tito dva se vši silou pustili do krutého mučení a nechali nás obě v tratolišti vlastní krve. Vzpomínám si jak mi hůl opakovaně dopadala na stehna, trhala kůži i maso a způsobila dlouhou tržnou ránu, která mně na několik měsíců upoutala na lůžko. Bylo třeba vše tiše snášet, protože nikdo nepřišel léčit naše rány ani aby nám řekl potěšující slovo. Kolik mých nešťastných společnic pod utrženými ranami zemřelo.

Tetování

Bylo zvykem, že otroci nosili k počtě svého pána na těle znamení nebo zvláštní rytiny, kterých bylo dosaženo řezaným tetováním. Já jsem doposud žádné neměla, zatímco moje společnice jich měly tolik a to i na tváři a na rameni. A tak si naše paní umanula, že tímto darem obdaří ty, které ještě neměly tetování. Byly jsme tři. Přišla jedna žena, odbornice v tomto ukrutném umění. Zavedla nás do podloubí a za ní byla domácí s bičem v ruce. Žena si přinesla talíř s bílou moukou a ještě jeden se solí a břitvou. První z nás tří nařídila, aby si lehla na zem a dvěma nejsilnějším otrokyním, aby ji držely jedna za ruce a druhá za nohy. Nato se nad ni sklonila a začala na břichu té nešťastnice dělat asi šedesát znaků. Já tam stála a po oku to sledovala, vědoma si toho, že tento krutý úděl potom postihne i mne. Jen co dokončila znaky, vzala břitvu a vyřezávala každý z vyznačených znaků. Ta chudina plakala a z každého řezu řinula krev. Ani to ještě nestačilo. Poté co skončila tuto operaci, vzala sůl a vši silou třela každou ránu, aby se tam dostala a zvětšila řez, aby měly tvar otevřených rtů. Jaké týrání, jaká to muka! nešťastnice se celá třásla a stejně jsem se chvěla i já u vědomí, že mě bohužel čeká totéž. A skutečně, jen co tu první odnesly na lůžko, přišla řada na mě. Neměla jsem sílu se pohnout, ale pronikavý pohled domácí a zvednutý bič mě okamžitě přinutily lehnout na zem. Žena měla příkaz ušetřit můj obličej a začala s šesti řezy na hrudi a pak na břichu do šedesáti, na pravé paži osmačtyřicet. Jak jsem se

cítala se nedá vypovědět. Myslela jsem, že každou chvíli umřu, zvláště když mi vtírala sůl. Pohroužena v jezeru krve, byla jsem přenesena na lůžko, kde jsem o sobě několik hodin nevěděla. když jsem nabyla vědomí, viděla jsem kolem sebe společnice, které - stejně jako já - krutě trpěly. Déle než měsíc jsme tam všechny tři byly odsouzeny ležet na rohoži, aniž bychom se mohly pohnout, bez kapesníku, kterým bychom osušily vodu, která neustále vycházela z ran polootevřených solí. Ty jizvy mám dodnes.

Mohu skutečně říci že jsem nezemřela jen díky Pánovu zázraku, který mi vyhradil lepší úděl.

VSTRÍC SVOBODĚ

Z Bakhitina deníku Po několika měsících odloučení, se generál vrátil do Kordofanu s pevným rozhodnutím odebrat se do svých osad v Turecku. Děla proto přípravy k odjezdu a protože měl mnoho otroků, vybral z nich deset, mezi nimi i mě. Zbývající prodal. Na velbloudech jsem vyjeli z Kordofanu a po několika dnech cesty byla zastávka v Chartúmu v jednom hotelu. Tam vyhlásil, zda někdo nechce koupit otroky. Představil se italský konzulární zmocněnec jménem Callisto a chtěl, abych mu přinesla kávu. Viděla jsem, jak si mě změřil od hlavy k patě, ale nepomyslela jsem, že má v úmyslu mne koupit. To jsem pochopila až následujícího rána, když mi turecký generál nařídil, abych šla za konzulovou služebnou a pomohla jí s balíkem. Tentokrát jsem byla opravdu šťastná, protože nový pán byl velice hodný a tolik mi přál. Mou prací bylo pomáhat služebné při domácích pracích; nebyly tu nadávky, ani tresty, ani bití, takže se mi ani nezdálo pravdou, že mohu požívat takového pokoje a klidu. Dva a půl roku prošlo bez jakýchkoli změn. Když tu náhle byl konzul v závažných záležitostech povolán do Itálie. Nevím proč, ale když jsem slyšel zmiňovat Itálii, o jejíž kráse a kouzlech jsem neměla ponětí, zrodila se mi v srdci živoucí touha odejít s pánem. Měl mě rád, tak jsem se odvážila poprosit ho, zda by mne nevzal sebou do Itálie. Vysvětlil mi, že cesta je velice dlouhá a nákladná. Ale já tolik naléhala, že nakonec souhlasil.

Byl to Bůh, který si to tak chtěl. To jsem poznala později. Ještě teď' zakouším radost, kterou jsem tehdy zažila.

VSTRÍC ITÁLII

Z Bakhitina deníku Vyjelo se. Byli jsme: konzul a jeho přítel, jeden černochoch a já. Všichni v jedné karavaně, jsme po několika dnech cesty na velbloudech dorazili do Suakin. Asi po měsíci dostal konzul a jeho přítel smutnou zprávu, že na území Chartúmu vtrhla horda pirátů, všecko zničili a odvedli všechny otroky. Kdybych tam zůstala, jistě by ukradli i mě a co by se mnou bylo?

Jak vám děkuji, Pane, že jste mě znovu zachránil.

Konzul, stejně jako onen druhý pán, byli o všechno okradeni a hluboce tím byli zarmouceni. V Suakin jsme se zdrželi měsíc a pak se vydali na plavbu obchodní lodí přes Rudé a další moře až do Janova. Tam jsme se ubytovali v hotelu, jehož majitel byl konzulův dobrý známý, který ho prosil, aby mu koupil černochocha, proto mu hned postoupil

toho, který byl mým společníkem cesty. Manželka přítele (Marina Turina Michieli), která mu přišla naproti a uviděla nás černochoy, zatoužila po nás a zeptala se manžela proč nepřivedl jednu pro ni a pro její dcerku. Konzul, aby udělal radost příteli a jeho ženě, daroval jim mne. Za krátký čas se pokračovalo v cestě. Konzul zamířil do Padovy. Od té chvíle jsem o něm neslyšela. Já a moji páni jsem se vydali do Mirano Veneto, kde jsem po tři léta byla chůvou jejich dcerušky. Tato si mne oblíbila a já ji přirozeně náklonnost opětovala.

NÁVRAT DO AFRIKY

Z *Bakhitina deníku* Po třech letech jsem se s paní vrátila zpátky do Afriky, do Suakin, kde její manžel vlastnil velký hotel. Zdrželi jsme se tam asi devět měsíců. Nato pán rozhodl, že se tam má celá rodina usadit. Paní se však musela vrátit do Itálie, aby prodala stavby a zabalila mobiliář, zatímco já jsem zůstala v hotelu s maličkou. Paní však nechtěla odjet sama a dosáhla toho, že jsme my obě jely s ní.

SVOBODNÁ ŽENA

Z *Bakhitina deníku*. *Sbohem Afriko, vlasti má!* V srdci jsem tedy dala Africe navždy sbohem. Niterný hlas mi říkal, že ji už nikdy nespátím. Když se paní vrátila do Mirana, setrvala tam s námi asi dva roky, ale protože musela odjet zpátky do Suakin, uvažovala, že by svou maličkou a mne svěřila na nějaké to vzdělání nějaké koleji. Padlo slovo o Kongregaci Dcer Lásky, zvaných Kanosiánky z Benátek, která se nabídla, že mne ubytuje v katechumenátu, který vedly Kanosiánky, a tam bych se mohla vzdělávat. Děvčátko však už bylo pokřtěné, proč a za jakým účelem ji proto ponechávat v katechumenátu? Paní nás v žádném případě nechtěla rozdělovat, a tak se více jak měsíc táhl boj, aniž by se dospělo k nějakému řešení. Zasáhl tedy administrátor paní, pan Illuminato Checchini, muž zlatého srdce a správného svědomí, který - dokud žil, ke mně choval otcovskou lásku. Když mi dával kříž, uctivě ho políbil a vysvětlil mi, že Ježíš Kristus, Syn Boží, pro nás zemřel. Nevěděla jsem, co to je, ale pužena jakousi tajemnou silou jsem ho schovala ze strachu, že by mi ho paní mohla vzít. Předtím jsem nikdy nic neschovávala, protože jsem k ničemu netíhla. Vzpomínám si, že jsem se na něj v skrytu dívala a ve svém nitru pociťovala cosi, co jsem nedokázala vysvětlit.

ILLUMINATO CHECCHINI

Z *Bakhitina deníku* Pan Illuminát měl takovou starost o to, abych byla přijata do Institutu katechumenů, že se písemně zaručil a list opatřil pečeti, že pokud by paní Turina nedostála své povinnosti, bude ubytování platit on sám. Tak jsme byly obě přijaty do katechumenátu. Já jsem byla spolu s maličkou přidělena jedné řeholnici, jmenovala se Maria Frabretti, a byla pověřena vzděláváním katechumenů. Nedokážu bez slz v očích vzpomínat na péči, kterou o mne měla. Chtěla vědět, zda se chci stát křesťanskou, a když slyšela že po tom toužím, ba že právě s tímto úmyslem jsem přišla, zajásala radostí. Tehdy mne ony svaté matky s hrdinskou trpělivostí vyučovaly a dávaly poznat toho Boha, jehož jsem už jaké děvčátko vnímala v srdci, aniž bych o něm co věděla. Vzpomínám si, že když jsem viděla slunce, měsíc, hvězdy, krásy přírody, říkala jsem si: "Kdo je pánem těchto krásných věcí?" A tolik jsem toužila ho spatřit, poznat, vzdát mu hold. A nyní ho znám.

Děkuji ti, děkuji, můj Bože! Když mne paní doprovázela do koleje, na prahu u brány se otočila, aby mne pozdravila a říká mi: "Hle, tady je tvůj domov". Řekla to jen tak, aniž by pronikla do hlubokého významu těch slov. Ach, kdyby si jen představila, k čemu pak dojde, nikdy by mne sem nepřivedla.

KŘEŠŤANKA

Z Bakhitina deníku. Rozhodnutí jejího života Asi devět měsíců nato přišla paní Turina, aby reklamovala svá práva na mě. Odmítla jsem jít s ní do Afriky, protože jsem ještě nebyla dobře připravena ke křtu. Myslela jsem rovněž, že když budu pokřtěna, nemohla bych stejně vyznávat své nové náboženství, a proto bude pro mne lépe zůstat u sester. Ona propadla vzteku, obviňovala mě z nevděčnosti, že ji nechám odjet samotnou, zatímco ona mi prokázala tolik dobrého. Já však byla neústupná. Řekla mi tolik a tolik důvodů, ale žádnému z nich jsem nepodlehla. Přesto jsem tolik trpěla, když jsem ji viděla tak znechucenou, vždyť jsem pro ni opravdu chtěla jen to nejlepší. Byl to Pán, který mi vléval takovou neoblomnost, protože chtěl, abych zcela patřila jemu. Ach, dobroto! Následujícího dne se vrátila s nějakou paní a znovu se pokoušela s ještě ostřejšími vyhrůžkami. Ale marně! Odešly našťvané.

Ctihodný představený Institutu, don Jacopo de' Conti Avogadro di Soranzo, napsal jeho eminenci patriarchovi Domenicu Agostinimu jak si počínat. Tento se obrátil na královského prokurátora, který poslal vzkaz, že vzhledem k tomu, že jsem v Itálii, kde se neobchoduje s otroky, jsem naprosto svobodná. Také paní Turina se obrátila na královského prokurátora doufaje, že dosáhne toho, že ji musím následovat, ale dostala stejnou odpověď. Třetího dne přišla do Institutu znovu tatáž paní a nějaký její příbuzný, poddůstojník. Byl tam i jeho eminence patriarcha Domenico Agostini, představený Kongregace Lásky, představený domu a několik řeholnic z katechumenátu. Nejprve mluvil patriarcha. potom následovala dlouhá diskuze, která vyzněla v můj prospěch. Paní Turina plakala zlostí a nelibostí, vzala děvčátko, které se ode mne nechtělo odtrhnout a nutila mne, abych šla s ní. Byla jsem tak dojata, že jsem se nezmohla na slovo. Se slzami v očích jsem je opustila a vrátila se šťastná, že jsem necouvla. Bylo to 29. listopadu 1889. Vstoupila jsem do katechumenátu a po čase přípravy, jsem s radostí, kterou by dokázali popsat snad jen andělé, přijala svatý křest, 9. ledna 1890. Bylo mi dáno jméno Josefína, Markéta a Fortunáta, což v arabštině znamená Bakhita. Téhož dne jsem přijala svátost biřmování a svaté přijímání. Ach, jak nezapomenutelné datum!

NOVICIÁT

Z Bakhitina deníku V katechumenátu jsem strávila čtyři roky, během nichž mi stále jasněji zněl v hloubi duše přívětivý hlas, který ve mně probouzel touhu, abych i já se stala řeholnicí. nakonec jsem o tom promluvila se svým zpovědníkem. Ten mi doporučil, abych to řekla představené domu, sestře Lugii Botteselle, která o tom napsala představené mateřského domu ve Veroně, matce Anně Previtali. Dobrá matka nejenže se žádostí souhlasila, ale dodala, že by byla velmi ráda, kdyby mne sama mohla obléknout svatý šat a ve svůj čas přijmout mé sliby. 7. prosince 1893 jsem vstoupila do noviciátu v domě katechumenů v Benátkách.

SLIBY

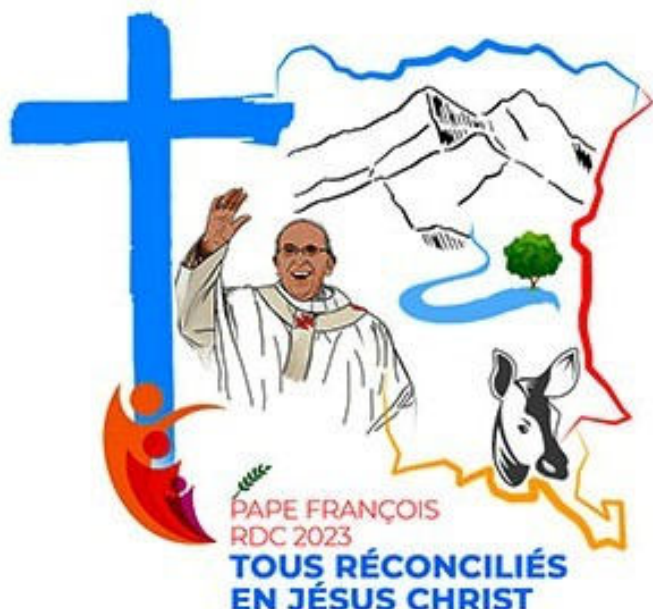
Z Bakhitina deníku Po půldruhém roce jsem byla povolán a do Verony ke svaté obláče. Krátce předtím, než uplynuly tři roky, jsem se do Verony vrátila, abych 8. prosince 1896 složila svaté sliby. Bůh tak dopřál, aby se naplnilo přání matky Previtali, která měsíc nato, 1. ledna 1897, přešla do jiného života. Dostala jsem medailku Panny Marie Bolestné a k plné spokojenosti matky představené jsem byla uvedena do komunity. Bylo to v den Neposkvrněného Početí 1896. Od onoho dne uplynulo čtrnáct let řeholního života, během nichž jsem stále více poznávala Boží dobrotu ke mně. Naléhavě prosím všechny drahé sestry, které mne budou číst, aby nepřestávaly děkovat tomuto starostlivému Pánu a prosit ho, aby mi dal milost odpovídat mu stále lépe.

VE SCHIU

Bakhita zůstala v Benátkách šest let, vykonávajíc běžné domácí práce. potom v roce 1902 byla převedena do Schia, malého městečka v krásném horském prostředí v severní Itálii. Tady byla ustanovena jako kuchařka. Snažila se tento úkol plnit jak nejlépe uměla, přičemž zvláštní pozornost věnovala tomu, aby jídlo, které připravovala bylo co nejchutnější a dokonce v zimě přihřívala nádobí, aby zajistila teplá jídla pro dívčí internátní školu a pro sestry. V roce 1935 sestry žádaly sestru Bakhitu, aby se vydala na výpravnou tour, kde by povyprávěla svůj příběh víry jako jistou formu misijní práce. Plachá a skromná sestra neochotně souhlasila, protože se jí nelíbilo být středem pozornosti. Celý nadcházející rok tak za všeobecného zaujetí obecenstva vydávala své svědectví. Vždy to však dělala "Pro Boží slávu". Následující dva roky pak sloužila jako vrátná v noviciátu misijních sester v Miláně. V roce 1938 začala sestra Bakhita zdravotně chřadnout. Vrátila se proto do Schia konat domácí práce. Tady 8. prosince 1943 oslavila radostné zlaté výročí, 50 let řeholního života, jehož se účastnilo skoro celé město. Všichni jí blahopřáli a děkovali za všechnu její práci.

Jak se Bakhitin život chýlil ke konci, začala trávit více času s Pánem, upřeně na něj hleděla ve svatostánku nebo na kříži a modlila se. Trávila více času na modlitbách za své misijní spolusestry. „Občas mívám bezesné noci: kdy na mne doléhá nuda a smutek. Ale nevěnuji tomu žádnou pozornost: obětuji své utrpení a cítím se šťastná. Děkuji Bohu za množství milostí, které mi udělil, a jsem šťastná, že mu něco mohu na oplátku nabídnout jako výraz mé vděčnosti.“

Když se blížil konec jejího života na zemi, některé z jejich sester vyjádřily obavy nad Božím soudem k ní, na což Bakhita odvětila: „Když někdo někoho miluje, přeje si být s ním, tak proč se bát? Smrt nás zavede k Bohu“. A dodala: „Já už se pomalu ubírám k věčnosti ... Nesu si dvě zavazadla: jedno obsahuje mé hříchy, v tom druhém, mnohem těžším, jsou nekonečné zásluhy Ježíše Krista. Jakmile se objevím před Božím soudem, zakryji mou ošklivou brašnu zásluhami Naší Paní. Pak otevřu druhé zavazadlo a představím věčnému Otci zásluhy Jeho Syna Ježíše a řeknu Mu: „Nyní sud'te podle toho, co vidíte.“ Sestra Josefína prodělala v zimě roku 1947 silný zápal plic a horečka způsobila, že procházela obdobími delíria a ztráty vědomí. Když opět vědomí nabyla, kdosi se jí zeptal: „Sestro Josefíno, jak sem máš? Dnes je sobota.“ Když umírala, opakovala: „Ano, jsem tak šťastná: Panno Maria, Panno Maria!“ To byla její poslední slova 8. února 1947. Papež Jan Pavel II. beatifikoval sestru Josefínu Bakhitu 17. března 1993 a za svatou ji prohlásil 1. října 2000 v Římě.

Papež František od 30. ledna do 5. února 2023 odcestuje do Konžské demokratické republiky a Jižního Súdánu. Tato návštěva byla původně naplánována na letošní léto, ale kvůli problémům s kolenem ji papež musel odložit. Svatý stolec rovněž zveřejnil podrobný program, motto a logo této cesty.

V úterý 31. ledna papež odletí v 7.55 z Říma. Oficiální uvítání v Kinshase, hlavním městě Konžské demokratické republiky, se předpokládá v 15 hodin na mezinárodním letišti Ndjili. Odtud se papežská kolona ihned odebere do Paláce národů v Kinshase, kde se papež nejprve setká s prezidentem republiky a poté pronese první promluvu ke státním a veřejným představitelům.

Středu 1. února zahájí mše svatá na letišti Ndolo v Kinshase. Odpoledne se papež František na apoštolské nunciatuře setká s oběťmi násilí z východních oblastí Konžské demokratické republiky a se zástupci různých charitativních organizací.

Čtvrtek 2. února papež ještě setrvává v hlavním městě Kinshasa. Po setkání s mladými lidmi a katechety na Stadionu mučedníků bude následovat setkání s kněžími, jáhny, seminaristy a zasvěcenými osobami v katedrále Panny Marie, Matky Konga. Večer František na apoštolské nunciatuře soukromě pohovoří s jezuitskými spolubratry z dané oblasti.

Pátek 3. února bude dnem, kdy papež odletí do Jižního Súdánu. Ještě předtím se však v Kinshase setká s konžskými biskupy. V 15 hodin odpoledne pak zahájí jihosúdánskou etapu cesty v hlavním městě Džuba, a to schůzkou se státními představiteli této země, za doprovodu canterburského arcibiskupa, Justina Welbyho, a moderátora generálního shromáždění Skotské církve, Iaina Greenshieldse. Po soukromých setkáních s prezidentem a viceprezidenty Jižního Súdánu pronese první veřejný projev na jihosúdánské půdě, adresovaný zástupcům veřejného a občanského života a diplomatickému sboru.

Sobotu 4. února dopoledne - setkání s místní církví v katedrále sv. Terezie a soukromé setkání s Tovyřstvem Ježíšovým na apoštolské nunciatuře. Poté papež pozdraví vnitřní běžence v kongresovém sále *Freedom Hall* v Džubě a večer završí ekumenickou modlitbou v džubském mauzoleu Johna Garanga, zesnulého vůdce Súdánské lidové osvobozené armády a prvního viceprezidenta Súdánu.

Neděle 5. února - zakončení apoštolské cesty mší svatou a odlet zpět do Říma.

Svatá Scholastika

(podle knihy »Dialogů« sv. Řehoře Velikého, papeže, *Lib. 2, 33: PL 66, 194-196*)

Scholastika, sestra svatého Benedikta, již od dětství zasvěcená všemo-houcím Bohu, chodívala jednou za rok za bratrem. Muž Boží jí přicházival vstříc na klášterní pozemek nedaleko od brány kláštera.

Jednou zase přišla jako obvykle a její ctihodný bratr k ní přišel se svými učedníky. Celý den strávili v chválách Božích a ve svatých rozhovorech, a když se už začalo stmívat, společně pojedli. A protože se mezitím během jejich zbožné

besedy připozdilo, svatá řeholnice požádala Benedikta: »Prosím tě, neopouštěj mě této noci a porozprávějme si až do rána o radostech života v nebi.« On jí odpověděl: »Co to povídáš, sestro? Nemohu přece v žádném případě zůstat mimo svou celu.«

Když tedy ctihodná sestra uslyšela zápornou odpověď svého bratra, položila sepjaté ruce na stůl, sklonila hlavu do dlaní a začala se modlit k všemohoucímu Pánu. A když hlavu znovu zdvihla, strhla se mohutná bouře s hromy a blesky a takový liják, že ani ctihodný Benedikt, ani bratři, kteří ho provázeli, nemohli ani vykročit z místa, na kterém společně seděli. Tu začal Boží muž smutně naříkat a řekl: »Bůh ti buď milostiv, sestro, cos to provedla?« Nato ona: »Hleď, prosila jsem tě, ale tys mi nechtěl vyhovět; poprosila jsem proto svého Boha, a ten mě vyslyšel. Teď tedy jdi, můžeš-li, rozluč se se mnou a vrať se do kláštera.«

A tak ten, který tam nechtěl zůstat dobrovolně, zůstal nedobrovolně, a tak se stalo, že probděli spolu celou noc a vzájemně se posilovali zbožnou rozmluvou o duchovním životě. Není divu, že žena zmohla víc než muž. Vždyť přece Bůh je láska, jak říká Jan, a tak bylo navýsost správné, že ona dokázala víc, protože víc milovala.

A hle, když po třech dnech stál Boží muž ve své cele a pozdvihl oči k nebi, spatřil, jak duše jeho sestry vychází z jejího těla v podobě holubice a vchází do skrytého nebe. Zaradoval se nad její velikou slávou, hymny a chvalozpěvy vzdal chválu všemohoucímu Bohu a poslal spolubratry, aby přinesli její tělo do kláštera a pochovali ji do hrobu, který měl připravený pro sebe. A tak se stalo, že ty, kdo byli vždycky jedna duše v Bohu, nerozdělil ani hrob.

(Foto: eucharistie u hrobu sv. Benedikta a sv. Scholastiky, krypta opatství Montecassino, *Iter ad Christianae Religionis Divitias in Italia quae ad Fidem Amoremque Christi nos promovent*, Itálie 30. června 2016)

Poselství Svatého otce Františka k 31. Světovému dni nemocných

11. února 2023

„Postarej se o něj.“ (Lk 10,35)

Soucit jako synodální uzdravující úkon

Nemoc je součástí naší lidské zkušenosti. Může se však stát nelidskou, je-li prožívána v izolaci a opuštěnosti a pokud není doprovázena péčí a soucitem.

Kráčíme-li společně, je běžné, že se zastavíme, když se někdo necítí dobře, musí se zastavit kvůli únavě nebo překonává po cestě nějakou potíž. Právě v těchto chvílích je zřejmé, jakým způsobem kráčíme: zda *jdeme společně*, nebo zda jen jdeme stejnou cestou, ale každý sám za sebe, hledíme si jen svých zájmů a ostatní necháváme, aby „si nějak poradili sami“. Proto o tomto 31. Světovém dni nemocných, uprostřed synodálního putování, vás vyzývám, abyste se zamysleli nad tím, že právě skrze zkušenost křehkosti a nemoci se můžeme učit kráčet společně podle Božího stylu, kterým je blízkost, soucit a něha.

V knize proroka Ezechiela, v jednom velkém proroctví, které je jedním z vrcholných bodů celého Zjevení, mluví Pán takto: „Já budu pást své stádo, já jim dám odpočinek – praví Pán, Hospodin. Budu hledat ztracené, zpět přivedu rozptýlené, obvážu zraněné, posílím slabé, budu střežit tučné a silné, pást je budu svědomitě.“ (34,15–16). Zkušenost ztráty, nemoci a slabosti tvoří přirozenou součást naší cesty; nevylučuje nás z Božího lidu, naopak, uvádí nás do centra pozornosti Pána, který je Otcem a nechce cestou ztratit ani jedno ze svých dětí. Je tedy třeba se od něho učit, abychom byli skutečně společenstvím, které kráčí společně a je s to nenechat se nakazit skartační kulturou.

Encyklika *Fratelli tutti*, jak víte, předkládá aktualizovaný výklad podobenství o milosrdném Samaritánu. Vybral jsem ho jako stěžejní bod, jako odkaz, abychom mohli vystoupit ze „stínů uzavřeného světa“ a „promýšlet a vytvářet otevřený svět“ (srov. č. 56). Existuje totiž hluboká spojitost mezi tímto Ježíšovým podobenstvím a mnoha způsoby, jimiž se dnes bratrství popírá. Zejména skutečnost, že zbitý a okradený člověk je *opuštěn* u cesty, představuje stav, v němž se nachází příliš mnoho našich bratří a sester právě ve chvíli, kdy nejvíce potřebují pomoc. Rozlišit, které útoky na život a jeho důstojnost pocházejí z přirozených příčin, a které jsou naopak způsobeny nespravedlnostmi a násilím, není snadné. Míra nerovnosti a převaha zájmů několika lidí dnes natolik dopadají prakticky na každé lidské prostředí, že je obtížné považovat jakoukoli zkušenost za „přirozenou“. Každé utrpení se odehrává v nějaké „kultuře“ a uprostřed jejích protikladů.

To, co je zde však důležité, je rozpoznat stav samoty a opuštěnosti. Tuto ubohost lze překonat dříve než jakoukoli jinou nespravedlnost, protože – jak říká podobenství – k jejímu odstranění stačí okamžik pozornosti, niterná pohnutka soucitu.

Dva kolemjdoucí, považovaní za duchovní, vidí zraněného a nezastaví se. Naopak třetí, Samaritán, který je terčem opovržení, je pohnut soucitem, postará se o onoho cizince na cestě a jedná s ním jako s bratrem. Tak, aniž by o tom vůbec uvažoval, mění věci a vytváří bratrštější svět.

Bratři a sestry, na nemoc nejsme nikdy připraveni. A často si nechceme připustit ani stárnutí. Bojíme se zranitelnosti a všudypřítomná tržní kultura nás nutí ji popírat. Pro křehkost tady není místo. Když k nám vtrhne zlo a zaútočí na nás, nechá nás na zemi v bezvědomí. Může se pak stát, že nás druzí opustí, nebo se nám bude zdát, že je musíme opustit my, abychom se necítili jako jejich břemeno. Tak začíná osamělost a na nás dotírá hořký pocit křivdy, pro který jako by se i nebe uzavřelo. Je opravdu namáhavé zůstat v pokoji s Bohem, když náš vztah s druhými a se sebou samými je narušený. Proto je tak důležité, aby se celá církev i v souvislosti s nemocí opírala o evangelijní příklad milosrdného Samaritána, a tak se stala opravdovou „polní nemocnicí“; její poslání se totiž, zvláště v současných dějinných okolnostech, projevuje ve vykonávané péči. Všichni jsme křehcí a zranitelní, všichni potřebujeme soucitnou pozornost, která se umí zastavit, přiblížit, uzdravit a pozvednout. Tíživá situace nemocných je proto výzvou, abychom překonali lhostejnost a zpomalili tempo těch, kteří si počínají, jako by neměli žádné sestry a bratry.

Světový den nemocných totiž nevyzývá pouze k modlitbě a k citlivé blízkosti k trpícím, ale také k tomu, aby Boží lid, zdravotnická zařízení a občanská společnost hledaly nový způsob, jak postupovat společně vpřed. Na začátku citované Ezechielovo proroctví obsahuje velmi tvrdý soud nad prioritami těch, kdo vykonávají ekonomickou, kulturní a vládní moc nad lidmi: „Sytili jste se mlékem, odívali vlnou, vykrmená zvířata jste si zabíjeli, ale stádo jste nepásli. Neposílili jste, co bylo slabé, neuzdravili jste nemocné, neobvázali jste, co bylo zraněné, nepřivedli zpět, co bylo rozptýlené, nehledali ztracené, násilím jste ovládali silné“ (34,3-4). Boží slovo vždy přináší světlo a je aktuální. A to

nejen v tom, co odsuzuje, ale i v tom, co navrhuje. Závěr podobenství o milosrdném Samaritánovi nám totiž napovídá, jak bratrství, započaté při osobním setkání, lze rozvinout i v organizovanou péči. Hostinec, hostinský, peníze, slib, že se budeme navzájem informovat (srov. Lk 10,34–35): to vše nás nutí myslet na službu kněží, na práci zdravotníků a sociálních pracovníků, na nasazení rodinných příslušníků a dobrovolníků, díky nimž se každý den a v každé části světa staví dobro proti zlu.

Léta pandemie zesílila náš pocit vděčnosti za ty, kteří každý den pracují pro zdraví a pro vědecký výzkum. Nestačí však se z tak velké kolektivní tragédie vzpamatovat jen vyznamenáním hrdinů. Covid-19 tuto skvělou síť dovedností a solidarity podrobil zkoušce a ukázal strukturální limity stávajících systémů sociálního zabezpečení. Je proto nutné, aby vděčnost byla v každé zemi doprovázena aktivním hledáním potřebných strategií a zdrojů tak, aby byl každému člověku zaručen přístup ke zdravotní péči a základní právo na zdraví.

„Postarej se o něj“ (Lk 10,35) je doporučení Samaritána hostinskému. Ježíš ho opakuje i každému z nás a na konci nás nabádá: „Jdi a stejně jednej i ty.“ Jak jsem zdůraznil v encyklice *Fratelli tutti*, „toto podobenství nám ukazuje, jak se může společnost obnovovat s pomocí mužů a žen, kteří se ztotožňují se zranitelností druhých, kteří odmítají vytváření jakési exkluzivní společnosti, a naopak jednají jako bližní, když padlého člověka pozvedají a navracejí mu čest, aby dobro bylo pro všechny“ (č. 67). Ve skutečnosti „jsme byli stvořeni k plnosti, které lze dosáhnout jen v lásce. Nesmíme být lhostejní k utrpení“ (č. 68).

Také 11. února 2023 vzhlížejme k lurdské svatyni jako k proroctví, jako k ponaučení svěřenému církvi v srdci moderní doby. Není hodnotné jen to, co funguje, a není podstatný jen ten, kdo vyrábí. Nemocní lidé jsou centrem Božího lidu, který spolu s nimi kráčí vpřed jako proroctví lidstva, v němž je každý vzácný a nikdo není vyloučen.

Přímluvám Panny Marie, Uzdravení nemocných, svěřuji každého z vás, kdo jste nemocní, vás, kteří o ně pečujete v rodinách, svou prací, výzkumem a dobrovolnickou činností, i vás, kteří se snažíte vytvářet osobní, církevní a občanská pouta bratrství. Všem z celého srdce posílám své apoštolské požehnání.

Dáno v Římě, u sv. Jana v Lateránu
10. ledna 2023.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

Válka bezmocných

Je to válka bezmocných... Absurdita, která na Ukrajině trvá už 339 dní, si 14. ledna do svého deníku krveprolití připsala smrt 44 lidí, z toho tři nezletilých dětí, vyhlazených ruskou raketou, která zasáhla obytný dům v Dnipru. Rozbořená budova se stala zatím posledním symbolem bezohlednosti a opět, jako už

nesčetněkrát za podobných okolností, magnetem solidarity, lidí, kteří se přes trosky snažili dostat dovnitř, pomáhat, zachraňovat. Svědectví podává otec Oleh Ladnyuk, salesián, který žije a pracuje jako učitel a vojenský kaplan ve městě poznamenaném tímto masakrem civilistů.

Záběry budovy zasažené ruskou raketou v Dnipru jsou šokující. Jak na tuto tragédii reagovali občané?

Byli jsme skutečně svědky tragických událostí. Kromě mnoha mrtvých je v nemocnicích asi stovka zraněných. Máme mnoho zničených domů... Je to tragické, ale zároveň jsme viděli, že se lidé spojili, aby pomohli. Po výbuchu rakety městská správa okamžitě upozornila, že škola v blízkosti zasažené budovy může ubytovat všechny, kteří zůstali bez domova - a později vedení školy oznámilo, že tuto možnost využilo jen asi 50 lidí, protože ostatní občané Dnipra nabídli ubytování jak lidem bez přístřeší, tak těm, jejichž domovy byly poškozeny v okolních budovách, kde mnoho bytů zůstalo bez oken. Viděli jsme velkou jednotu mezi lidmi, což potvrzují i komentáře na sociálních sítích, v nichž lidé z této oblasti píší, že i přes psychicky těžkou situaci, která je cítit všude, chtějí vzdorovat a bránit svou zemi. Nevíme, kolik mrtvých ještě najdeme, některé se podařilo zachránit, ale bohužel je tu velká zima a nedá se říct, jak dlouho mohou ti, kteří zůstali pod troskami, v těchto podmínkách odolávat.

Co dělají místní církve pro konkrétní a duchovní pomoc obětem?

Nejprve jsme se v neděli při mších ve všech farnostech modlili za mrtvé a za lidi, které tato událost postihla. V sobotu, v den tragédie, vzal náš farář několik teplých přikrývek a vydal se do zasažené oblasti. Vím také, že se tam dostavila skupina z Charity, dobrovolníci, kteří přinesli jídlo, teplý čaj a naslouchali potřebám lidí. Šel s nimi i psycholog, aby s lidmi mluvil, uklidňoval je, jsou lidé, kteří se totiž stále snaží a doufají, že uvidí své sousedy nebo členy své rodiny naživu... Velmi na mě zapůsobily záběry lidí, kteří běželi na pomoc hasičům, aby mohli rychleji zachraňovat lidi ze sutin. Dospělým při záchranné akci pomáhaly i děti. Druhá věc, která mě zasáhla, byla ta dívka, kterou jsme všichni viděli na fotkách: byla v pátém, šestém patře, zachránili ji a poté napsala z nemocnice, že doufá, že její rodiče žijí, ale bohužel se jim to nepodařilo... Je nám to velmi líto, můžeme se jen modlit a pomáhat těmto lidem ze všech sil. A doufáme, že se něco podobného nestane i v jiných ukrajinských městech.

***"Když jsem šel k Janu Pavlu II.,
vždy jsem musel mít připraveny
aspoň dva vtipy"***

**TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře**

I.

Proslulý psychiatr si dal na dveře cedulku: "Vstupte v každém případě!!! Máte-li nějakou starost, nebo problém, poradím vám za pět set korun. Nemáte-li žádný problém, dám vám tisíc korun, když mi povíte, jak to děláte!"

II.

„Pane doktore, jaké cviky mi doporučíte, abych zhubla?“ - „Vrťte hlavou zleva doprava!“
- „A kdypak?“ - „Vždy, když vám někdo bude nabízet jídlo...“

III.

Mladá žena nastoupí do taxíku a povídá: „Do porodnice, prosím.“ Taxikář pořádně dupne na plyn, a žena na to: „Nemusíte tak spěchat, já tam pracuji.“

IV.

Lékařský výzkum dosáhl takových pokroků, že už není na světě zdravého člověka.

V.

Sestra se ptá pacienta: „Mám vám donést bažanta?“ „Vy jste zlatá, sestřičko! Prosím, s hranolkama a dvě deci červeného vína.“

VI.

Na psychiatrii povídá žena lékaři: „Pane doktore, můj muž si myslí, že je kůň. Nechal se okovat, cpe se senem a ovsem a spí vestoje. Můžete mu nějak pomoci?“ „Věda je mocná," odvětlí psychiatr, „ovšem, tohle bude složitý případ a já mám povinnost vás upozornit, že léčení nebude laciné.“ „To nevadí, pane doktore. On letos vyhrál Velkou Pardubickou a tak máme peněz dost!“

VII.

Primář při vizitě šeptá lékaři: „Tady panu Novákovi nasad'te ihned silná antibiotika, už třetí den má horečku přes čtyřicet stupňů!“ Poslouchá je pacient na sousedním lůžku a říká: „To není horečka, pane primáři. On jenom ztratil lžičku a už třetí den si míchá čaj teploměrem!“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 29. ledna - 5. února 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.	
NEDĚLE 29. ledna	4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ZAKOPALOVU, MARÁKOVU a SVOBODOVU	
		DRYSICE 9.30	za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu POLÁCHOVU	
		SVÁTOST KŘTU LILIEŇ LUCIE HŮLKOVÁ		
		PUSTIMĚŘ 11.00	za +Zdeňka CHYŤU, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu VALOVU	
PONDĚLÍ 30. ledna	PONDĚLÍ 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Františka BENÍČKA, rodiče, bratra, syna, živou a +rodinu	
ÚTERÝ 31. ledna	SV. JAN BOSCO, KNĚZ	PODIVICE 8.00	za Boží ochranu a požehnání pro rodinu GAJDŮŠKOVU a MALÍKOVU	
STŘEDA 1. února	STŘEDA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za + Jiřího KUDRMANNA a Boží požehnání pro rodinu	
ČTVRTEK 2. února	SVÁTEK UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU (<i>Hromnice</i>) ŽEHNÁNÍ SVÍCÍ A PRŮVOD PODIVICE, DRYSICE: SVATOBLAŽEJSKÉ POŽEHNÁNÍ	PODIVICE 8.00	za + Annu MARÁKOVOU, manžela, dceru a za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu	
		DRYSICE 15.30	za + Ladislava a Ludmilu PODOLSKÝCH a dvoje rodiče	
		PUSTIMĚŘ 17.00	ke cti Božského Dítěte	
PÁTEK 3. února	SV. BLAŽEJ, BISKUP A MUČ. SVATOBLAŽEJSKÉ POŽEHNÁNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za Boží požehnání pro naše děti a rodiny	
SOBOTA 4. února	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za + Otakara DRAGONA	
NEDĚLE 5. února	5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. AGÁTA, PANNA MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 8.00	na poděkování Pánu Bohu s prosbou o další Boží požehnání a ochranu Panny Marie	
		DRYSICE 9.30	za +Jana KLUDÁKA, manželku, dvě dcery, dva zetě a vnuka	
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA, dvě manželky, + děti a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za +Františka PROVAZNÍKA, rodiče a sourozence	

POŘAD BOHOSLUŽEB: 5. - 12. února 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 5. února	5. NEDELE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. AGÁTA, PANNA MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 8.00	na poděkování Pánu Bohu s prosbou o další Boží požehnání a ochranu Panny Marie
		DRYSICE 9.30	za +Jana KLUDÁKA, manželku, dvě dcery, dva zete a vnuka
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA, dvě manželky, + děti a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za +Františka PROVAZNÍKA, rodiče a sourozence
PONDĚLÍ 6. února	SV. PAVEL MIKI A DRUHOVÉ, MUČEDNÍCI	PUSTIMĚŘ 17.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
ÚTERÝ 7. února	BL. PIUS IX., PAPEŽ	PODIVICE 8.00	za Boží ochranu a požehnání pro rodinu GAJDUŠKOVU a MALÍKOVU
STŘEDA 8. února	SV. JOSEFÍNA BAKHITA, PANNA SV. JERONÝM EMILIANI	DRYSICE 17.00	na poděkování za přijata dobrodiní
ČTVRTEK 9. února	SV. APOLÓNIE, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00	za Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU, BUJÁKOVU a ZELENKOVU
PÁTEK 10. února	SV. SCHOLASTIKA, PANNA	PUSTIMĚŘ 17.00	za syna Petra, ochranu Panny Marie a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 11. února	PANNA MARIA LURDSKÁ SVĚTOVÝ DEN NEMOCNÝCH PODIVICE, DRYSICE: UDÍLENÍ SVÁTOSTI NEMOCNÝCH PUSTIMĚŘ: PROCESÍ K LURDSKÉ JESKYNI	PODIVICE 8.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Podivice
		DRYSICE 15.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Drysice
		PUSTIMĚŘ 17.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Pustiměř
NEDELE 12. února	6. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
		DRYSICE 9.30	za + Ludmilu a Jana RACLAVSKÝCH, Marii a Pavla ŠEVČÍKOVY, Tomáše OSIKOVSKÉHO, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za +Annu SUCHÁNKOVOU, manžela, +rodinu MATOUŠ- KOVU a duše v očištění
		TOPOLANY 17.00	za +manžele ŠTEFÁNIKOVY, BAKALOVY a rodiče z obou stran